

Anarşistlerin Ekonomi Tartışmaları (3)
Ekonomik Demokrasi
s 30

Haydi Tatile!
s 3

Yeditepe'de
Siyasi Linç
s 36

Acıları Aynı,
Anneler Kucaklaştı
s 11

meydan

1 TL

www.meydangazetesi.org

"İnsan ancak kendi kadar özgür insanların arasında özgürdür"

AYLIK
ANARŞİST
GAZETE
SAYI:11
TEMMUZ
2013

Yaşadığımız Topraklardaki
Halkların Mayasıdır

İSYAN

Barikatların Ardındaki Direniş Alanından, Mahallelerdeki Forumlara

DOĞRUDAN DEMOKRASİ

s 20

Gaz bir şey yapmaz!

Haydi Tatile!

Özgür Erdoğan
ozgure@meydangazetesi.org

(*)

Thomas Cook 1841'de yaşadığı şehir Leicester'a 20 km uzaklıktaki bir festivale 571 kişilik bir kafileyi taşıyarak, tarihte bilinen ilk turistik hareketi gerçekleştirmiştir. Bu hareketin ardından bu işin çok karlı olduğunu fark eden Cook, mesleği marangozluğu bırakıp bir taşımacılık şirketi kurmuştur. Bu şirket yani Thomas Cook, şimdi dünyanın en büyük tur operatörü haline gelmiştir.

1841'den günümüze kadar bir çok şey değişmiş, iki dünya savaşı, onlarca devrim, ölüm yıkım ve zafer yaşanmış, teknoloji inanılmayacak boyutlara erişmiş; Türkiye - Amerika arası aylarla, haftalarla ölçülürken, saatlerle hesaplanmaya başlanmış, tabii bu arada da, turizm boş durmamış Leicester'dan kalkan tren, özellikle dünyanın en ücra en yoksul köşelerine kadar ulaşmış "turizm cenneti" haline getirmiş, önceleri bir zengin uğraşı ya da "divane" işi diye bilinen seyahati adına "tatil" diye rek hayatımıza sokmuştur.

Öldüresiye Çalıştıranlar, Ölümüne Dinlenmek İsterler..!

Bütün bir senesini belki de ömrünü bir bilgisayar karşısında, bir torna tezgahının başında ya da bir ütü masasının önünde geçiren... Sabah 6'da bir otobüste tıkiş tıkiş, fabrikada ustabaşının önünde eciş büçüş, kocanın gölgesi altında paramparça, yüzlerce ders notunun arasında karma karışık olan; bir haftalığına da olsa bütün bunlardan "kaçmak". Başka bir "hayat" yaşamak istemez mi?

Tabi ki ister, bu yüzden çekebiliyorsa eğer maaşının iki katı kadar kredi çekip, bütün bir yıl yapmadığı yapamadığı her şeyi yapmak için yola koyulur. Gün görmemiş solgun bedeni esmerleşinceye kadar havuz kenarında uzanmak, sadece hafta sonları yapabildiği cumartesi çılgınlıklarını bütün bir haftaya yayarak, sonsuz tane bira içebilmek, otelin denize nazır geniş verandasında kitap okumak. Aylar boyunca tıkiş onun gibi, müşterilerinin etrafında fır dönen kibar çalışanların onun da tüm zevklerini yerine getirmek için kendini paralamasını seyredip, bir kral kraliçe tatmini yaşamak ister.

Ey Yoksullar, "Rüya Gibi Bir Tatil"i Ancak Rüyanızda Görürsünüz!

Aslında kaçılan şey kapitalizmin ta kendisidir. Fakat kaçış, illetin başka bir duvarına çarpıp geri döner. Turizm nihayetinde bir endüstridir ve tüm endüstriler de olduğu gibi çemberine aldığı herkesin tüketmesini, dolayısıyla turistik eyleme dahil olan herkesin tüketişini işaret eder. Sektör tabii ki karla işler; aylık 1000 lira kazananla, 6.000 lira kazanan aynı yerde tatil yapmaz, yapamaz. Bu kapitalizmin ruhuna aykırıdır!

İstanbul'dan Ankara'dan üçüncü sınıf otobüslerle, sektörün "bacasız" bir şekilde sanayileştirdiği, merkezden çevreye bir talan çiçeği gibi genişleyen sahil kasabalarına gidenler; turkuaz deniz boyunca uzanan sık ormanları ve kasabanın kahvesinde oturan sıcakkanlı güneyli insanları görmek yerine, şehirden tanıdık bir manzarayla karşılaşılır: Deniz kenarına kurulmuş beton bloklar yığını; şehirdeki alışveriş merkezlerinin, güneydeki kuzenleri olan tüketim mabetleri: Yani devasa tatil köyleri ve otellerle...

Turizmde çalışanların, her şey dahil sistemini uygulayan ucuz oteller için kullandığı bir deyim vardır "Her şey dahil; ama bulursan!" Ama bunu genellikle bu tatili satan seyahat acentelerinde pek dillendirmezler. Onlar dilediğiniz gibi tüketebileceğiniz, senenin bütün stresini atarak, yeni seneye dinlenmiş ve dinleşmiş olarak tekrar başlayabileceğiniz imâ ederek güç bela denkleştirdiğiniz tatil parasına konma peşindedirler. Tıkiş kapitalizmin çok çalışırsan zengin olursun, biat edersen sorunsuz yaşarsın yalanını söyleyerek tüm yaşamımıza konduğu gibi.

O yüzden, o kasabaya girenler kendi otellerini göremeyeceklerdir. Çünkü onların kalacağı yer, aylık 6.000 kazananların kaldıkları yerin gölgesinde kalmıştır. Çalışanlar bitkindir. Odalardaki örümcek ağları, otelle yaşittir. Yüzme havuzu küçüktür. Hem de o kadar küçüktür ki içindeki bakteriler, insanları "bu havuz bize dar, ya sen ya ben.." diyerek tehdit ederler. Tuvalet sırası, Çin Seddi'ni kıskandıracak kadar uzundur. Biralı sulu, meyve suları imitasyondur. Açık büfelerin başında bekleyen çalışanlar, zalimdir

ve çıkan köfte sayılıdır. İkinci köfteyi almaya kalkanlar, çalışanlar tarafından azarlanmak suretiyle savuşturulurlar.

Senaryo genelde böyle işler. Yoksulların kapitalizmin içerisinde ki kaçış arayışları hemen hemen her zaman bir duvara çapar ve geri döner. Peki, o zaman insanlar neden ısrarla tatile çıkmak isterler ya da bu saçmalıklardan keyif aldıklarını iddia ederler? Çünkü nihayetinde bir sezlong bulup, denizde güneşlenebiliyor, imitasyonda olsa o meyve suyundan içip, bir tane de olsa o köfteden yiyyebiliyor ya da Parasailing yapamasa da, onu yapan zengin adam ve sevgilisini izleyerek, izleyici konumunda olsa dahi bu gösterinin bir parçası olabiliyor. Ve sonunda her şey bitip de evine ve işine döndüğünde şunu görüyor: Bir eşitlik; hayatı boyunca belki de hiç bir şeyinin eşit olmadığı patronu, ev sahibi ya da müdürüyle aynı şeyi yaşamamanın tatmini. Çünkü güneş karşısında aynı şekilde yanan bedenler esmerlik düzeyinde olsa bile bir an için ezenle ezileni eşitleyebiliyor!

Kaçacak Bir Kumsal mı Arıyorsun?

Birde tatile gitmeyenler/gidemeyenler vardır: Akşamüstü, mahallenin kuytu serin bir köşesinde buluşan amcalar, kapı önlerinde toplaşan kadınlar, üzerinde "bu havuzda yüzmek yasaktır" tabelası asılı olan belediyeye havuzunda yüzen çocuklar.. Küçüklüğünde bu manzarayı hatırlayan ya da hala "mahalle" kalabilen yerlerde bunları görenler, mahallecek toplanılıp gidilen pikniklerde yaşanan paylaşma ve dayanışmanın tadını yaşadıkları hiç bir tatilde alabilmişler midir acaba?

Ha; illaki deniz, kumsal diye tutturanlar varsa da... Onlara, kaldırım taşlarının altını işaret etmek lazım. Değil mi ki, Devletin Ankara'ya getiremediği denizi, direnişçiler Ankara'ya getirip, bu şehirde deniz gözlüğüyle dolaşmışlardır.

Asıl Kumsal Kaldırım Taşlarının altındakilerdir!

Haydi tatile!

(*) Belirtmeliyim ki İstanbulun sıkışmışlığında en yaratıcı tatil eylemidir.

Çin'de İşçiler Patronu Rehin Aldı!

Çin'in Bejing Şehrinde kıdem tazminatlarını ve maaşlarını alamayan tıbbi malzeme üreten bir fabrikanın işçileri, fabrikanın patronunu kendi ofisini kilitleyerek 6 gün boyunca alıkoydu.

Şirketin patronu Chip Stames geçen haftalarda ziyaret ettiği fabrikasında 30 işçinin tazminatı verip onları işten çıkarmayı planlıyordu. Fakat işler hiç tahmin etmediği gibi gelişti. İşten çıkarılacağını öğrenen işçiler fabrikanın çıkışına da barikat kurarak Stames'i ofisine kilitlediler.

İşçiler bu eylemi düşük ücretler ve ödenmeyen kıdem tazminatları için gerçekleştirdiklerini söylerken, firma ise bunu yalan-

ladı ve fabrikalarında maaşların oldukça uygun olduğunu belirttiler.

Aradan geçen 6 günün sonunda işçilerin isteklerini kabul eden patron işçiler tarafından salverildi. Fakat bu tip eylemler Çin'de sık sık yapılıyor. Örneğin geçtiğimiz ocak ayında, bir elektronik fabrikasında işçiler greve gitmiş ve 18 şirket yöneticisini rehin almışlardı

Medical Park İşçileri Direniyor

İstanbul, Göztepe'de Medical Park hastanesinde çalışan taşeron işçileri iş bıraktı ve direnişe geçti.

Hastanenin hasta bakımı ve temizlik işlerinde çalışan 150'ye yakın taşeron işçi, maaşlarının 3 aydır ödenmemesinden dolayı işe gitmeme haklarını kullanmışlardı. Sonrasında hastane yönetimiyle yapılan görüşmelerde hastane yönetimi sorumluluğun

kendilerinde olmadığını bildirdi.

Sağlık sektöründe benzeri durumlar yaşanırken hastane yönetiminin en çok başvurduğu yöntemlerden biri olan, sorumluluğu taşeron şirkete atma Medical Park yönteminin de başvurduğu yöntemler arasında. Görüşmelerden bir sonuç alamayan işçiler, maaşlarını alıncaya kadar direnişlerini sürdüreceklerini ifade etti.

Behçet Uz Hastanesi'nde Direniş

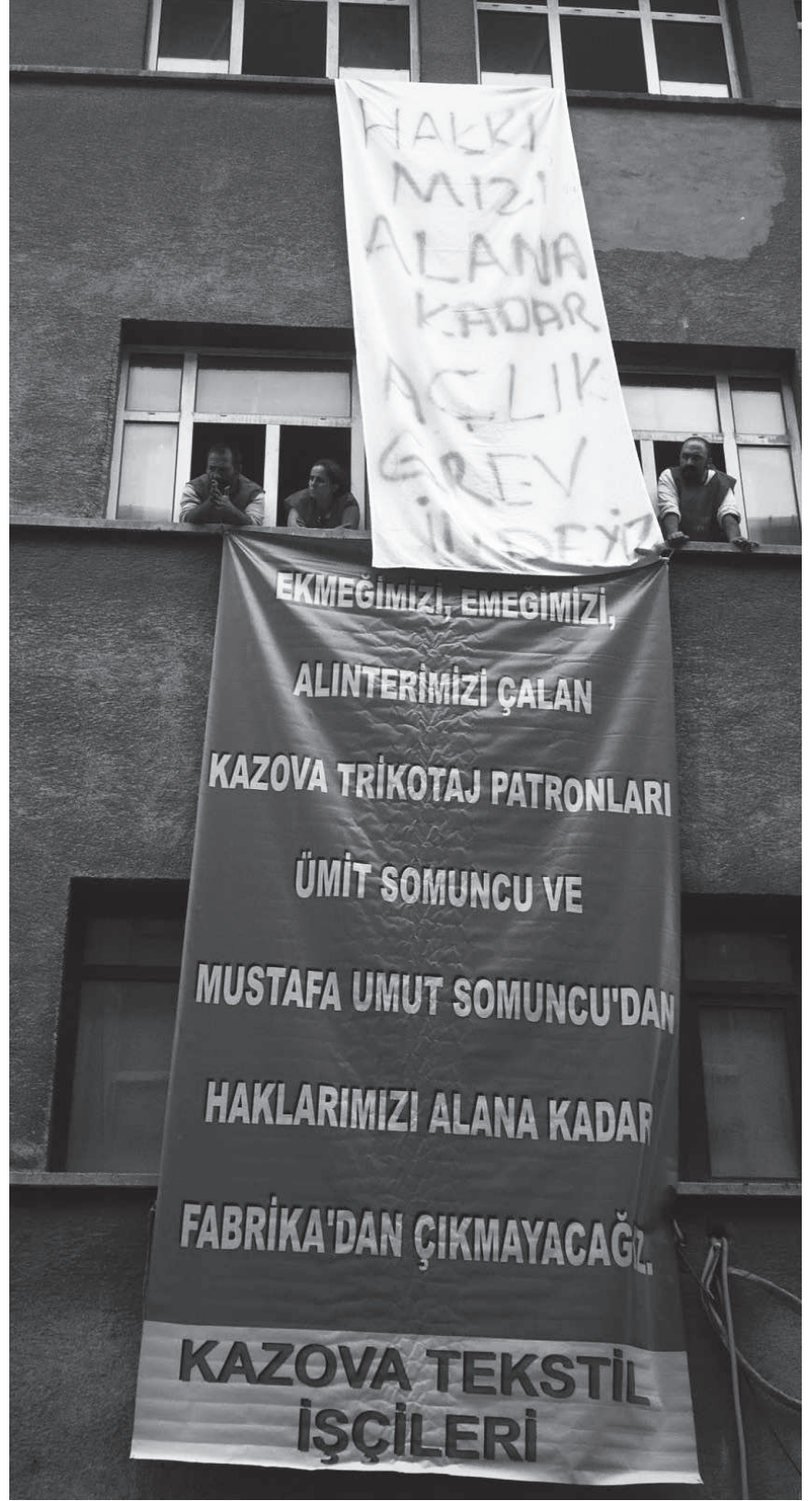
Taşeron şirket değişimi sırasında yaşanan işten atılmalar, özellikle sağlık sektöründe son dönemde artmış durumda. Bu işten atılmaların bir benzeri İzmir Behçet Uz Çocuk Hastanesi'nde yaşandı.

Firma değişikliği nedeniyle işten atılan 18 işçi, 9 Temmuz'dan bu yana direnişte. Herhangi bir gerekçe gösterilmeden işten atılan işçilerin durumu için, hastane yönetimi firma değişikliği bahanesine başvururken; yeni firma

işten atılan işçilerin emekliliğinin geldiği yalanını attı. İşten çıkarıldıkları ile ilgili herhangi bir belge ellerine ulaşmayan işçilerden Nesrin Tonel'in emekliliğine 11 gün kala işten çıkarılması ve iki işçinin de raporlu olmasına rağmen işten çıkarılması, hastane yönetiminin adaletsizliğinin ulaştığı boyutu gözler önüne seriyor.

Taşeron işçiler, işe geri alınana kadar direneceklerini söyleyerek, maruz kaldıkları adaletsizliğe karşı kararlılıklarını vurguladılar.

Kazova İşçileri Fabrikayı İşgal Etti

Ocak ayının son günü, 4 aylık maaş ve ikramiyelerine el konularak işten çıkarılan Kazova işçileri eylemlerine devam ediyor.

den 4'ü gözaltına alınırken, 8 işçi kendini fabrikaya kilitledi. Fabrikada direnen işçiler, belli süre sonra açlık grevine başladıklarını duyurdular.

Alacaklarının verilmemesi üzerine fabrikayı işgal eden, fabrikada bulunan tekstil makinelerini dışarı çıkarmaya çalışan Kazova işçilerine polis saldırdı. Dışarı çıkarttıkları makineleri satıp alacaklarını karşılayacaklarını söyleyen işçiler-

29 Nisan'da fabrika önüne kurdukları direniş çadırıyla eylemlerini sürdüren işçiler, Kazova Tekstil patronuyla tüm görüşme çabalarına rağmen alınan olumsuz yanıtlardan dolayı fabrika işgalini gerçekleştirdiler.

Sosyal Medya Paylaşımı Yüzünden İşten Atıldı

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nde 7 yıldır çalışan 35 yaşındaki Tekin Beyaz adlı işçi sosyal medyada Taksim direnişi ile alakalı yazdığı mesajlar yüzünden işten atıldı.

Taksim Gezi Parkı direnişine destek amacıyla İzmit'te yapılan gösterilerde polisin attığı biber gazının annesinin evine gelmesi ve evin adeta gazla dolmasıyla beraber annesi fenalaşan Tekin Beyaz adlı işçi, facebooktan polise ve atılan gaz bombalarına öfkesini dile getirdiği için işten atıldı.

Sosyal Medya paylaşımının ardından sabah saatlerinde evinden baskın ile gözaltına alınan Tekin, savcılık ifadesinin ardından serbest bırakıldı. Önce Park ve Bahçeler Müdürlüğü'ndeki ofis hizmetinden bir otoparkta temizlik işine sürgün edilen Tekin Beyaz sürgüne itiraz ederek Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanı ile görüştü. Ancak belediye başkanı yapılan görüşmede kendisine yapılanın az bile olduğunu söyleyerek Tekin Beyaz'ın işten atılması talimatını verdi. Böylece Tekin Beyaz 7 yıldır çalıştığı büyükşehir belediyesinden hiçbir hakkı ödenmeden işten atıldı.

İSMACO İşçisi Kadınlar 209 Gündür Dikiş Tutmuyor

İtalyan markası Ermenegildo Zegna'da, sendikalaşmaya karşı engellemeler sürüyor. Tuzla Serbest Bölge'de Obama, Clinton, Abdullah Gül ve Messi gibi zengin erkekler için gömlek diken kadın işçiler, ağır çalışma koşulları karşısında Deri-İş Sendikası'na üye olmaya karar verdi. Bu gerekçeyle Fikriye, Öznur ve Münevver Aralık 2012'de çeşitli bahanelerle işten çıkarıldı. O günden bu yana serbest bölge önünde 209 gündür direnişler. İşveren durmuyor, sendikaya üye olan işçileri işten çıkarmaya devam ediyor. Şu anda direniş çadırında

bulunanların sayısı 9'a çıktı.

Direnisteki Kadınlarla Dayanışma Platformu ve direnişteki kadın işçiler Nişantaşı Ermenegildo Zegna mağazası önünde bir eylem gerçekleştirdi. Yapılan açıklama da; "Çünkü yaşama hakkı da, insan onuruna yaraşır bir işte çalışma hakkı da en temel kadın hakları içinde yer alır. Onun için buradayız, onun için bu mücadeleye evde, işte, sokakta erkek egemenliğine karşı direnen biz kadınların da mücadelesidir, Zegna'da direnen kadınlar yalnız değil, yaşasın kadın dayanışması diyoruz" denildi.

Gaz, İşçileri Öldürüyor

Halil Çelik

halilcelik@meydangazetesi.org

Ethem Sarısülük, Abdullah Cömert, Mehmet Ayvalıtaş, Medeni Yıldırım, İrfan Tuna, Mustafa Öztürk, Yüksel Kum, Özcan Özkan, Fikret Özdemir, Hasan Özgür, Mevlüt Özbakır, Serkan Miral, Veysel Turgut, Uğur Apaydın, Osman Sarı... Çatışan işçileri biber gazıyla katleden devlet, çalışan işçileri ise metan gazıyla katletmeyi sürdürüyor.

Devlet, "iş sağlığı ve güvenliği" adıyla kağıt üzerinde, uygulanmayan, uygulatılmayan yasalarıyla üstünü örtmeye çalışsa da işçiler biber gazıyla, metan gazıyla, karbon monoksit gazıyla ölmeye devam ediyor. Geçtiğimiz günlerde İstanbul İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi (İSİG) Haziran ayı iş cinayetleri raporunu açıkladı. Rapora göre Haziran ayında 21 inşaat işçisi, 20 mevsimlik tarım işçisi, 13 belediye işçisi, 5 çocuk işçi olmak üzere en az 104 işçi yaşamını yitirdi. Raporda Haziran ayında Taksim Direnişi süresince Ethem Sarısülük, Abdullah Cömert ve Mehmet Ayvalıtaş'ın devlet saldırıları sonucu yaşamını yitirdiği kaydedildi. Ayrıca yine aynı süreçte İrfan Tuna adlı bir temizlik işçisi, çalıştığı dershane, polisin yoğun gaz bombalı saldırıları sonucu kalp krizi geçirdi ve kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdi. Ayrıca Taksim Direnişi sürecinde yine yüzlerce işçi biber gazıyla, plastik mermiyle, TOMA'yla yaralandı.

Yine Haziran ayında Muğla'nın Milas ilçesi Güllük Beldesi'ndeki bir atık su deposunda 7 işçi metan gazından zehirlenerek yaşamını yitirdi. Depo bakımı için kuyuya inen işçiler metan gazından etkilenerek arkadaşlarından yardım istedi. Ancak yardıma gelen arkadaşları da gazdan etkilenerek kuyuya düştüler. Arama kurtarma ekiplerinin uzun süren çalışmaları sonucu baretsiz, gaz maskesiz çalıştırılan Yüksel Kum, Özcan Özkan, Fikret Özdemir, Hasan

Özgür, Mevlüt Özbakır ve Serkan Miral adlı işçilerin cansız bedenine ulaşıldı. Öte yandan kuyudan yaralı çıkartılan *Tepe-Akfen Su ve Kanalizasyon İşletmesi* Güllük Şube Müdürü Mustafa Öztürk ise hastanede yaşamını yitirdi. Bu katliamın yaraları daha sarılmadan Kuşadası'nda 3 işçinin daha katledildiği öğrenildi. Hem de aynı Milas'taki işçiler gibi metan gazıyla. Kuşadası'nda belediyeye ait kanalizasyon çukurunda çalışma yapan 2 işçi ile onları kurtarmaya gelen bir itfaiyeci metan gazından zehirlenerek yaşamını yitirdi. 3 işçi belediyeye ait kanalizasyonda ilaçlama yaparken metan gazından etkilenerek kuyudan çıkmak istedi. Bu sırada metan gazından etkilenen işçiler dengesini kaybederek çukura düştü. İtfaiye ekiplerinin kurtarma çalışmaları sonucu Veysel Turgut adlı işçinin cansız bedenine ulaşırken hastaneye kaldırılan Osman Sarı adlı işçi ile itfaiyeci Uğur Apaydın da burada yaşamını yitirdi. Adnan Özkaya adlı işçinin ise tedavisi sürüyor. Bu art arda gerçekleşen metan gazı ölümleri elbette tesadüf değil. Devlet ve şirketler metan gazı bulunan kuyularda ilaçlama, depo bakımı, temizlik gibi bahane işlerle kuyularda metan gazı ölçümleri gerçekleştiriyor. Burada yaşamını yitiren işçileri, adeta birer ölçüm makinesi olarak kullanıyor. Tıpkı tersanelerde üretilen filikalarda, kum torbası yerine işçilerin kullanılması gibi.

Devlet ve şirketler, işçileri 12 saatten 14 saate çalıştırarak, madenlerde kuyularda metan gazına maruz bırakarak katletmeyi sürdürüyor. Üstelik son süreçlerde bu çalışma ve yaşama koşullarına karşı direnen işçileri de biber gazlarıyla, plastik mermileriyle, coplarıyla katlediyor. Yani devlet adeta, çalışan işçileri metan gazıyla direnen işçileri de biber gazıyla sindirmeye çalışıyor.

Roj TV'ye Yasaklama

Roj TV, MMC ve Nuçe TV'nin yayınlarının yapıldığı Danimarka'daki mahkemeler bu üç televizyonun kapatılmasına karar verdi.

Mahkeme kararında Roj TV'nin PKK'nin propagandasını yaptığı ve örgütü şahıslar bazında, organizasyon olarak ve ekonomik imkanlarla desteklediği gerekçesine yer verildi.

Öte yandan Danimarka'da yayın yapan Roj TV, MMC ve Nuçe TV'nin yayınlarının durdurulması İnsan Hakları Derneği İstanbul Şubesi tarafından Taksim Meydanı'nda protesto edildi.

Grup adına yapılan açıklamada, "Kanalların yayınlarının durdurulmasının yanı sıra söz konusu televizyonlara 5 milyon Danimarka Kronu ceza verilmesini protesto ediyoruz. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne göre herkes düşüncelerini açıklama özgürlüğüne sahiptir. Düşünce özgürlüğü engellenemez." denildi.

Polis Şiddetini Haberleştiren Gazeteciye Hapis Cezası

DİHA muhabiri gazeteci Hamdiye Çiftçi, 5 yıl önce Hakkari'de düzenlenen Newroz kutlamaları sırasında yaptığı bir haberde, kutlamalara katılmak isteyenlere polisin uyguladığı terörü haberleştiren, Özel Yetkili Van Cumhuriyet Savcısı Durmuş Yiğit tarafından, "örgüt üyeliği" suçlaması ile iddianame hazırlanmış, mahkeme sonucunda KCK'li sayılıp 2 yıl tutuklu kalmıştı.

Şimdi ise yine aynı savcı, bu haberde "terörle mücadelede görev almış kamu görevlilerinin kimliklerini açıkladığı" gerekçesiyle Hamdiye Çiftçi hakkında ek bir soruşturma daha başlattı, bu yeni yargılamanın sonucunda ise Çiftçi 1 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Polisler hakkında başlatılan soruşturmada ise takipsizlik kararı verildi.

Taksim ve Kadıköy'de Lice İsyanı

Diyarbakır Lice'de askerlerin karakol istemedikleri için yürüyüş yapan halkın üzerine ateş açması sonucu ölen Medeni Yıldırım ve Ankara gezi eylemlerinde polis tarafından öldürülen Ethem Sarısülük'ün katilinin suçsuz bulunarak serbest bırakılıp polislerin kahramanlık destanı yazdığının söylenmesine karşı on binlerce kişi Taksim meydanında buluştu.

Diğer taraftan da Kadıköy'de toplanan halk, caddeyi trafiğe kapayarak Karaköy vapur iskelesine doğru yürüyüş yaptı. Tünelde katılımın artmasıyla birlikte on binlerce kişi İstiklal caddesinden

Taksim'e doğru yürüyüşe geçti.

Direnişte katledilen ve yaralananların resimlerinin taşındığı eylemde, sloganlar sürekli olarak haykırıldı. Abdullah Cömert, Mehmet Ayvalıtaş, Ethem Sarısülük ve Medeni Yıldırım'ın isimleri okunup hep bir ağızdan "Burada" denildi. Katliamlar lanetlendi.

Taksim Dayanışması adına okunan basın açıklamasında direnişte katledilenler ve Lice saldırısı konu edildi ve dayanışmanın talepleri tekrarlandı.

Penguen Medyası İstemiyoruz

Birçok gazetecinin doğrudan polis şiddetine maruz kalarak yaralanması, haber yapmak için alanlarda olan gazetecilerin keyfi olarak gözaltına alınması, polisin şiddetini yazdıkları için çalıştıkları gazete yönetimleri tarafından işten atılması, Gazeteci Dayanışması'nın çağrısıyla Galatasaray Meydanı'nda bir araya gelen gazeteciler tarafından protesto edildi.

"Penguenler kutupta güzeldir" pankartının açıldığı eylemde Taksim'e yürümek isteyen gazetecilerin önüne TOMA ve çevik kuvvet polisleriyle barikat kuruldu. Gazeteciler, engellemeyi protesto etmek için polis barikatı önünde fotoğraf maki-

nalılarıyla bir oturma eylemi yaptı.

Gazeteciler adına açıklama yapan Birgün gazetesi çalışanı Gülşah Karadağ, "İnsanlar öldürüldü, yaralandı, gözaltına alındı biz bunun haberini yaptık ama kuruluşlarımız penguen belgeselleri, yemek programlarını yayınladı. Biz gerçekleri yazdık ama halkı yalan habere mahkum ettiler." dedi.

Açıklamanın ardından Gezi direnişi sırasında polisin şiddetine, tacizine maruz kalan, gözaltına alınan gazeteciler yaşadıklarını anlattı.

Kadıköy'de Sivas Katliamı Anması Yürüyüşü

X Kuşağı Y Kuşağı

Onur Özkaya

onuroz@mevdangazetesi.org

Taksim direnişinin parklarda süren forumlara dönüşmesinin ardından Sivas katliamının 20. yılında Kadıköy meydanında bir araya gelen binlerce kişi, Beşiktaş Abbasağa forumu ve Çarşı grubuyla birleşerek büyük bir anma yürüyüşü yaptı. Yürüyüşe Alevi derneklerinin yanı sıra halk da katılarak destek verdi. Yürüyüşe Devrimci Anarşist Faaliyet de katıldı. Hazırlanmış olduğu dövizlerle devletin katliamlarına ve adaletsizliklerine dikkat çekti: "Devletin adaleti Roboskidir." "Devletin ada-

leti Sivastır." "Devletin adaleti Licedir." "Devletin adaleti Katliamdır."

Kadıköy Altıyol'dan başlayan yürüyüş İskele Meydanı'na oradan Tepe Natulius'un önüne kadar devam ederek, eski Salıpazarı üzerinden Yoğurtçu Parkında sona erdi. Ayrıca parkta bir saat süren Sivas katliamı üzerine konuşmaların yapıldığı bir forum gerçekleştirildi.

Taksim gezi direnişi boyunca bir liseli olarak ben de oradaydım. İçinde bulunduğum bu isyan hareketini yaşarken hakkımızda birçok şey yazıldı, çizildi. Bizden "hiç beklenmeyecek politizasyonu" göstermişiz, "bu kuşakta hala bir umut" varmış, normalde kayıp kuşakmışız diye bahsettiler.

Yedi yaşından itibaren okullara kapatıldık biz. Yaşamdan uzak saçma sapan şeylerle dolduruldu beyinlerimiz. O da yetmedi o sınavdan o sınavna koşturulduk. Sınavlarla rekabete tutuşturdular bizi. Dershane, okul, ev arasında tükettik yaşamımızı.

Aklı futboldan, bilgisayar oyunlarından, fastfoodtan başka bir şeye yetmeyen tüketici bireyler olmakla suçladılar bizi. Bu zorunlu koşuşturmacada, tüm yükü sırtımıza yükleyenlerin tüm bunları unutturmak için oluşturduğu bu gibi şeylerin sorumlusu da biz olduk.

Zorlandığımız tüm bu koşullar yetmezmiş gibi, kimilerimiz sömürü sistemi içerisinde erkenden çalışmaya zorunlu. Çalışmaktan, geçim sıkıntısından başka bir şey düşünemiyor.

Şimdi bize diyorlar ki, bizden hiç beklenmeyen bir şey yapmışız; isyan etmişiz. Çünkü aslında biz apolitikmişiz. Önce bu hayata zorlayın bizi, sonra politik olmadığımız için yaftalayın bizi.

Biz gezideydik çünkü okullara kapatılmamıza da bir tepkiydi bu, taş attık çünkü bizi hep derinden etkileyen hatta çoğu kez arkadaşlarımızın ölümüne sebep olan sınavlar vardı yaşamlarımızda. Barikat kurduk çünkü tüm bu adaletsizliklere karşı isyanımızı haykırmaktı hep istediğimiz.

İşte bu yüzden biz hiçbir zaman gazetelerin, bazı köşe yazılarının bahsettiği kayıp gençlik/kuşak olmadık. Çünkü hep isyanımız vardı bizim, hep inatçıydık tıpkı son süreçte barikatlarda, sokaklarda olduğu gibi.

Liseliler Taksim Direnişinde Sınavlara Karşı Yürüdüler "Şimdi Sınavı Devlet Versin"

Liseliler bencil ve rekabetçi sınav sistemine karşı 9 Haziran günü Taksim de bir yürüyüş gerçekleştirdi. Günlerce aralıksız süren çatışmaların ardından kazanılan Taksim de Galatasaray'dan başlayan ve halk meydanına doğru yapılan yürüyüşe Lise Anarşist Faaliyet'te, "Şimdi Sınavı Dev-

let Versin, İnadına İsyân" yazılı pankartıyla katıldı. Kara bayraklarıyla "İnadına İsyân, İnadına Anarşi" sloganlarıyla yürüyen Anarşistler eylemin bitiminde Taksim Meydanı Gezi parkı merdivenlerinin girişine kurdukları stantta yürüyüşlerine son vererek direniş ve isyandaki yerlerini aldılar.

Mahkeme Sakladı Hükümet Saldırdı

Taksim Gezi Parkı'na yönelik projelerin iptali talebini içeren gösterilerin tüm hızıyla devam ettiği 6 Haziran 2013 tarihinde İstanbul 1. İdare Mahkemesi'nin 'Taksim Meydanı Yayalaştırma Projesi'ni iptal ettiği ortaya çıktı.

İstanbul Mimarlar Odası'nın açtığı davada 1/5000 ile 1/1000 ölçekli Nâzım İmar Plan değişikliklerinin iptaline ilişkin görüşünü belirten bilirkişi raporunda "Dava konusu Koruma Amaçlı İmar Planı değişikliklerinin çevre, kültürel ve doğal miras, kültürel ve ekonomik yapı, teknik altyapı, sosyal donatı, yapı ve sokak dokusu, mülkiyet yapısı, ulaşım, dolaşım sistemi, şehircilik, planlama ve koruma ilkelerine uygun olmadığı" kaydedilmişti.

Bilirkişi raporunun 3 haftalık bir sürede incelenmesinin ardından karar vermek için 6 Haziran günü toplandığı anlaşılıyor. Yani Gezi protestolarının en sert günleri sırasında.

Taksim'de çalışmaları devam eden yayalaştırma, Gezi Parkı ve Topçu Kışlası gibi bütün projelerin iptali anlamına gelen bu kararın açıklanmasının geciktirilmesi, Taksim gezi direnişinin daha da sertleşmesine, buna bağlı olarak polisin tutumunun sertleşmesine, birçok kişinin ölmesine, yaralanmasına, gözaltına alınmasına neden olmuş oldu.

Yani Taksim Dayanışması ile görüşmesi sonrası "elbette bir mahkeme kararı çıkarsa onu uygulayım" diyerek oyalama yolunu seçen Tayyip Erdoğan'ın bu kararın bilgisinde olması muhtemel. Yani bir iptal kararı varken, bunu açıklamayarak yokmuş gibi davranıp, direnişçileri kanunsuz ilan etmek adaletli görünemez ancak devletlerden adalet beklemekte çok saflık olurdu.

Devlet hem kanunlar ile kendi meşruluğuna inandırmaya çalışıyor, hem de işine gelmeyen kanunlara kendisi de uymayarak, kendini kanuna uyduruyor.

Adalet sarayları gerçekten de kan kokuyor.

Taksim İsyanı Tutuklama Terörü Sürüyor

Taksim'le başlayarak birçok şehre yayılan isyan ve direniş şimdilerde direnişçilere yönelik operasyonlarla sürüyor. İlk olarak 1 Haziran günü SDP'nin Tarlabası'ndaki il binasına yönelik özel hareket ekiplerinin yaptığı operasyon ve gözaltı teröründe 4 kişi tutuklandı. Ardından ESP'ye yönelik ev baskınları, gazete ve radyo kuruluşlarına yönelik şafak operasyonları sonucunda 25 kişi

tutuklanma talebiyle mahkemeye sevk edildi. Birçok devrimci kurumun üyesinin şafak operasyonu ile evleri basıldı, gözaltılar ve tutuklamalar yapıldı. Ayrıca eylemler esnasında birçok gözaltı yapılırken Taksim Dayanışması da "örgüt" iddiasıyla gözaltına alındı. İddiaların birer birer düşüğü süreçte direnişçi avı süreceği gibi gözüküyor.

TİHV Taksim Direnişi Raporunu Açıkladı

Türkiye İnsan Hakları Vakfı, 28 Mayıs'ta Gezi Parkı projesine yönelik olarak başlayan ve ardından bazı kentlerde devam eden eylemlere ilişkin gözaltılar, tutuklamalar ve ölümlere ilişkin bir açıklama yaptı. Buna göre Gezi parkı eylemlerine karıştığı gerekçesiyle tüm Türkiye'de şu ana kadar 3 bin 584 kişinin gözaltına alındı, 121 kişi tutuklandı ve gösterilere katılan 5 kişi ile bir polisin hayatını kaybetti.

Raporda ayrıca şu bilgiler yer aldı:

Eylemler nedeniyle TTB'ye göre 27 Haziran itibarıyla 8 bin 41 kişi yaralanarak veya kimyasal gazdan etkilenerek hastanelere/gönüllü revirlere başvurmuştur. Eylemler nedeniyle gösterilere katılan 5 kişi ile bir polis yaşamını yitirmiştir. Ölümlerin ikisi doğrudan polisin saldırısı nedeniyle biri ise bilirkişi

raporuna göre polis olduğu düşünülen faili meçhul sivil kişiler tarafından gerçekleşmiştir.

Tüm Türkiye'de gözaltına alınanların sayısı ise Türkiye İnsan Hakları Vakfı verilerine göre 3 bin 584'e, tutuklanan kişi sayısı ise verilen serbest bırakma kararlarının ardından 12 Temmuz 2013 itibarıyla 121'e inmiştir. Tutuklamalara "yasadışı örgüt yöneticisi veya üyesi olmak", "halkı isyana teşvik etmek", "kamu malına zarar vermek", "silah ve mermi bulundurmak" veya "cami basmak" gerekçe olarak gösterilmiştir.

Gezi Parkı eylemlerine evlerinin balkonundan tencere ve tava ile ses çıkartarak katılan şu ana kadar 10 kişiye "Kabahatler Kanunu'na muhalefet ettikleri" gerekçesiyle 88'er lira, 9 öğrenciye ise aynı kanundan dolayı 1000'er lira para cezası verildi.

Polisten Hastaneye Şüpheli Ziyaret

Tarlabası'nda polisin attığı gaz bombasıyla arka kafatası kırılan 16 yaşındaki lise öğrencisi Mustafa Ali Tombul'un Taksim İlk Yardım Hastanesinde geçirdiği beyin ameliyatı sonrası, kendilerini Tombul'un yakını olarak tanıtan iki sivil polisin yoğun bakım odasına girmeye çalıştığı ortaya çıktı.

Hastaneye gelen İstanbul Barosu avukatlarına polisler hakkında tutanak tutturduklarını anlatan Karagöz, "Belli ki ameliyatın iyi geçtiğini öğrenince hastaneye geldiler. Yaraladıkları yetmedi bir de fişi mi çekmeye geldiler" diyerek tepki gösterdi.

Berkin Hastanede Yaşamak İçin Direniyor

Taksim direnişi sırasında Okmeydanı'nda polisin attığı gaz bombası fişeği başına isabet eden 14 yaşındaki Berkin Elvan hâlâ yoğun bakımda. Berkin Elvan'ın ailesi de hastanede nöbet tutarak çocuklarının hayati tehlikeyi atlattığını bekliyor.

Eylem nedeniyle otoyolun polis tarafından kapatıldığını anlatan anne Elvan, polise isyan ediyor: "Bu nasıl insanlık! Polis yaralı olduğunu görüyor. Görmemesi mümkün mü? Kendisi vuruyor. Bile bile öldürmek istemişler çocuğumu."

Devlet ve Polis terörü kurbanlarının sayısı her geçen gün artmaya devam ediyor. Berkin 14 yaşında ve yaşam mücadelesini kaybetmedi ve umuyoruz ki kaybetmeyecek! Berkin tekrar sağlıklı günlerine dönüp, yaşama yeniden direnerek sarılacak. Diren Berkin.

İktidar Kardeşlerimizi Öldürüyor İsyan Kaçınılmazdır

“ *Ethem Sarısülük, Abdullah Cömert, Mehmet Ayvalıtaş, Ali İsmail Korkmaz Anısına...* ”

Her gün gittiğimiz, belki de hiç görmediğimiz bir parkın ağaçlarını kökünden söken dozerlerin karşısına dikilmiş bir grup insanı seyrettik önce. Bu bir grup insanın tek istediği parka AVM yapılmamasıydı ve parkın halka açık bir park olarak kalmasıydı. Öyle de demişlerdi. Dozerler polislerle bir olup ağaçları sökmeye kalkıştığında gezi parkı nöbeti protestosu da başlamış oldu.

Park ve ağaç sevdası olarak görüldü nöbet ve öyle de yansıdı televizyonlara. Gezi nöbeti şenlikli ve barışçıl bir protesto olarak, polise kitap okuyan ve çiçek uzatan insanların "occupy"ıydı. Çoğu siyasi tarafından sevilen BDP milletvekili Sırrı Süreyya da dozerin önünde kendini siper etmiş "önce beni ezin bakalım" dercesine dururken, yani hal böyleyken çadırını kapan geldi geziye. Şenliğin de cazibesıyla iyice kalabalıklaşan park adeta bir festival alanına dönüştü. İşte başlangıcın özeti böyle.

Erdoğan'ın "Noluyor ya! 1 Mayıs'tan beri Taksim kim çıkırsa saldırdık, ezdik geçtik. Buna mı müsaade edeceğiz yani dağıtın şunları, saldırın" emriyle şafak vakti kolluk kuvvetleri parka sinsice girerek ne kadar çadır varsa yaktı, ortalığı dağıttı ve bütün protestocuları parktan kovaladı.

Mücadeleye Giriş

31 Mayıs sabah saat 05:00 sıralarında Taksim Meydanı adeta savaş alanına dönmüştü. Kolluk kuvvetleri protestocuların üzerine tazyikli su sıkıyor, insanlar sağa sola fırlıyor ve gaz bom-

baları kafalara hedef alınarak atılıyordu. İşin şekli değişmeye başlamıştı. Televizyonlardan ve sosyal medyadan yayınlanan polis şiddeti görüntüleri izleyenleri şaşkına çeviriyordu. İşte olayın mücadele kısmına geldik.

Halk sokaklara dökülmeye başladı. Devletin hayatın mutlak bir yerinde saldırısına uğrayan herkes "yeter" demek için sokaklara koşuyordu. Sosyal medyadan herkes Taksim'e gelin çağrılarını yapıyordu. Kasklar, gaz maskeleri, solüsyonlar ve içimizde saklı duran öfkeyle tüm hazırlıklar mükemmelce yapılıyor ve halk birer birer isyana katılıyordu. Önce Taksim sonra Gazi, Okmeydanı, Kadıköy, Ümraniye, Gülsuyu, Kartal bütün İstanbul oldu. Ankara, İzmir, Eskişehir, Antakya, Adana, Mersin, Amed, Antep bütün bir coğrafya oldu. Böylelikle isyan bir halkı kucakladı ve halk da direnişini. Gece gündüz demeden barikatların ardından, ellerinde kaldırım taşları ve dillerinde sloganlarla günlerce, aralıksız sürdü direniş. "Bu daha başlangıç, mücadeleye devam" sloganı halkın ortak haykırışına dönüştü. Herkes akın akın Taksim'e aktı. Devletin valisi, emniyet müdürü, belediye başkanı, polisleri önce şaşırdılar, sonra çok korktular çünkü isyan büyüdükçe büyüyor, halk direndikçe direniyordu.

Her kaybedilen yaşam direniş oldu, yeni bir yaşam oldu

Uzun süredir hissedemediğimiz özgürlük yerini direnerek kazanmanın tarifsiz coşkusuna bırakmıştı. Bütün dünya bu dire-

nişe tanıklık ediyordu. İsyana katılan, katılmayan herkesin hayatı bir anda değişivermişti. Değişen hayatlar gün oldu yerini kaybedilen yaşamlarla buldu kendini. Her kaybedilen yaşam yeni bir direniş oldu, yeni bir yaşam oldu. Ethem, Abdullah, Mehmet ve Ali de direnişin yaşam kaynağı oldu.

Ethem Sarısülük, 1 Haziran günü Ankara Güvenpark'ta Polis Ahmet Şahbaz tarafından vuruldu. Alinteri okuruydu ve sosyalist bir işçiydi. Endüstri meslek lisesinde okurken, ikinci sınıfta okulu bıraktı. Okuldayken parasız eğitim protestolarına katılırdı. Ethem'in yaşamı hep adaletsizliğin ortasındaydı ve O hep adaletsizliğin karşısındaydı. Bu yüzden yaşamı boyunca hep direndi, gün geldi direnerek yaşamını kaybetti.

Abdullah Cömert, Ölümünden 8 saat önce cep telefonundan bir mesaj atmıştı; "3 günde sadece 5 saat uyudum. Sayısız biber gazı yedim, 3 defa ölüm tehlikesi atlattım. Ve insanlar ne diyor biliyor musunuz? "Boşver ülkeyi sen mi kurtaracaksın" Evet kurtarmasak da bu yolda öleceğiz. (O kadar yorgunum ki, 3 günde 7 tane enerji içeceği 9 tane ağrı kesici ile ayaktaım. Sesim kısık vaziyette ama gene saat 6 da alanlardayım sadece devrim için)" Devrim için ölmekten bahsediyordu Abdullah mesajında, bahsettiği gerçek oldu ve ölüm direnirken yakaladı onu.

Mehmet Ayvalıtaş, 2 Haziran günü Ümraniye de 1 Mayıs mahallesinde on binler olmuş otoyolu trafiğe kapatmıştı. 1 Mayıs Mahallesi Mehmet'le direniyor-

du. Kolluk kuvvetlerinin yoğun saldırısı sırasında otoyoldan geçen taksilerden biri direksiyonu Mehmet'e çevirdi. Mehmet'i ezdi ve kaçtı. Mehmet henüz 19'unda, ezilenlerin ezenlere karşı olan mücadelesinde hep sokaklardaydı. Kimsenin kimseyi ezemeyeceği fikrine inanan ve bunun için direnen SODAP üyesi bir sosyalistti. Onun bedeni ezildi ancak fikri ve ezilenlerin mücadelesi daha da büyüdü.

Ali İsmail Korkmaz, "Osmanlı Tıp Fakültesinde polis şiddetine maruz kalan bir arkadaşımız için AB kana ihtiyaç var" bu haber sosyal medyada paylaşıldıkça yaşam mücadelesi veriyordu. 3 Haziran günü faşist-polis işbirliği ile vücuduna ve kafasına darbeler alarak dövülmüş, hastane hastane gezerek sağlık raporları alıp, evine dönmüş ancak beyin kanaması belirtileri ile tekrar hastaneye gittiğinde acilen ameliyata alınmıştı. Ali İsmail yaşamak için ne kadar uğraşsa da devletin polisi, faşisti, hastanesi, doktoru sanki plan yapmış 19 yaşında ki birini öldürmek için organize olmuşcasına çabalamıştı. Ameliyattan yaşamını kaybederek çıkan ancak kazanmak uğruna sokaklarda direneceğine inanan Ali İsmail Taksim Direnişinin son kurbanı oldu.

Onlar Taksim İsyanı'nda bir milat oldular, direniş oldular, yaşam oldular. Katil devlet ve eli kanlı iktidarlar bilsinler ki mücadelemiz devam ediyor, edecek; Ethem'ler, Abdullah'lar, Mehmet'ler, Ali İsmail'ler milyonlar olmuş direniyor, direnecekler!

tek terim futbola ilgili; kontrpiyede kalmak. Futbolcunun bir harekete başlaması, ancak o an başka hareket yapması gerektiğini fark etmesi ve ne yapacağını bilemeden öylece kalması...

Kontrpiyede kalınan bir başka durum, hükümetin Kazlıçeşme mitingindeki "bayrak asın" telkini. Evine bayrak asanların hükümet yanlısı mı, ya da karşısında mı olunacağı nasıl anlaşılacak?

Sembollerin İfade Ettiği Anlam

Bu iki sembolün yarattığı anlam karmaşasının siyasi iktidarların (sadece mevcut siyasi iktidarın değil, siyasi iktidarların) bilinçli bir politikası olma ihtimali olsa da, bunları sahiplenmekte olan insanların anlam dünyasında, bu sembollerin aynı bilinçte bir yerleri yok. Devletin zorunlu eğitimini almış, her zorunlu vatandaşın sahiplenmekte zorunlu olduğu bu iki sembol, aslında devletin AKP'lilikten de, CHP'lilikten de bağımsız varlığını simgeliyor. Herhangi bir değer gözetmeksizin devletin, bireylerin varlığına tehdit unsuru oluşturmasını simgeliyor. Tomayı, polisi, miti, gaz bombasını, sıkılan kurşunları, insanların keyfi bir şekilde vurulabileceğini simgeliyor. Şu anki "akıl kırılması"nın yarattığı farkındalıkla ifade etmek gerekirse, yıllardan beri uygulanan benzer politikaları, savaşları, katliamları, zorunlu göçleri, faili meçhulleri simgeliyor; bunların tarihselliğinde yükseliyor bu iki sembol.

İki karşıt siyasi ifadenin aynı sembolü kullanması iki şeyin göstergesidir; ya aslında bu iki karşıt görüş aslında karşıt değildir, ya da bu iki görüş aslında başka temel bir görüşün/hedefin farklı görünümüdür.

Direnişin ve isyanın yarattığı koşullarda şunu anlamaya ısrar etmekten çekinmemek gerekir; muhafazakar, kemalist, liberal vs. devlet iktidarındaki koltuk değişikliğini hedefleyenlerin uygulamaları asla değişmeyecektir. Bugün bu toplumsal hareketi, türlü siyasi cambazlıkla referandum ve sonrasında seçim propagandasının arka bahçesine dönüştürmeye çalışanlar, iktidarın siyasi sembollerini kullanmaktan vazgeçemediler, vazgeçemezler. Çünkü onların arzuladıkları aynı siyasi mekanizmanın iktidar düzenini çevirmektir.

İsyanın özgürleştirici ruhuyla kendi anlam dünyamızı, kendi kültürümüzü, kendi geleneğimizi yaratmak, devletin siyasi simgelerinden (dolayısıyla onun yarattığı siyasi anlamdan) kurtulmak adına; devletsiz zihinlerin örgütlediği bir dünyada özgürlüğün ne olduğunu deneyimleyebilmek için gereklidir.

Artık Bin Oğlum Var

Ethem Sarısülük'ün annesi Sayfi Sarısülük önce Ali İsmail Korkmaz'ın cenazesine katılmak üzere Antakya'ya, ardından Lice de katledilen Medeni Yıldırım'ın ailesini ziyaret etmek üzere Lice'ye gitti.

Ethem, bizim için, anneler için, kardeşleri için sokaklardaydı

Ekinci Beldesi'ndeki evinden on binlerce kişi tarafından alınan Ali İsmail Korkmaz'ın cenazesi omuzlarda taşınarak Ekinci Asri Mezarlığa doğru son yolculuğuna çıktı. Ailesi, arkadaşları yalnız bırakmadı elbet, ama bir başka misafiri vardı Ali İsmail'in bu kez. Sayfi Sarısülük.

"Ethem, bizim için, anneler için, kardeşleri için sokaklardaydı. İşçiydi, yoksulluğu, adaletsizliği gördü, bu yüzden sokaklardaydı. Anneler yoksulluk

çekmesin diye sokaklardaydı benim oğlum. Kavgasının arkasındayım." diyor Sayfi Sarısülük ve tam da kavgasını yalnız bırakmamak için düşünüyor yollara ve kendini Ali İsmail Korkmaz'ın annesinin yanında buluyor.

Ethem'in Batıkent'teki evi de dolup taşıyor her gün "Ethem'in katilinden hesap soracaklarla". Ama mücadelenin tek başına olmadığının farkına varmış Sayfi Sarısülük Bir annenin acısını başka kim anlayabilir bir anneden başka. "Bu acı bize çok ağır geldi, çok gençti Ethem. Elinin kınasını yakmadım, muradını alamadım, 26 yaşında doğum gününde aldılar O'nu benden. Karıncayı incitmez, yarım ekmeğini arkadaşlarıyla bölüşürdü".

Bu kez de Lice'ye gitmeye karar veriyor. Çünkü adaletsizliğin her yerde olduğunun, bir

acının başka acılarla kıyaslanmaması gerektiğinin farkında. Barış istediği için üzerine kurşun yağdırılan Medeni'nin köyüne doğru yola çıkıyor. Hem acısını, hem de öfkesini paylaşmak için: "O polisi niye saklıyorlar? Niye koruyorlar? Ama peşini bırakmayacağım. Sadece kendi evladımın değil, kaybettiğimiz diğer evlatlarımızın katillerinin de peşini bırakmayacağım".

Sadece gözyaşlarımızın rengi değil, zulme karşı hincimiz de ortak

Bu pankartı taşıyorlar. Bu kez başkaları da var yanında. Barış Anneleri, Taksim Dayanışması'ndan gelenler var. HDK bileşenleri, KESK var, Derişim Kültür Derneği var. Medeni Yıldırım'ın evine dek bir de yürüyüş yapan topluluk Medeni Yıldırım ile Ethem Sarısülük'ün fotoğraflarını birlikte taşıdılar.

Onlar Suçluysa Biz de Suçluyuz

Çağlayan Adliyesi önünde Gezi direnişi sürecinde gözaltına alınan direnişçilerin tutuklanmasına karşı bir eylem gerçekleştirildi. Taksim

Dayanışması'nın düzenlediği basın açıklamasına katılanlar kendilerinin de Taksim direnişinde yer aldığını söyleyerek kendilerini ihbar ettiler.

TMMOB'a Meclis'te Geceyarısı Operasyonu

TBMM Genel Kurulu'nda 9 Temmuz gecesi "Torba Yasa Teklifi" görüşülürken, yasa teklifini veren AKP Grubu, tasarıya ek olarak, TMMOB'un yetki ve gelirlerinin, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na devredilmesini önerdi.

Önergede, "Harita, plan, etüt ve projeler, idare ve ilgili kanunlarda açıkça belirtilen yetkili kuruluşlar dışında meslek odaları dahil başka bir kurum veya kuruluşun vize veya onayına tabi tutulamaz, tutulması istenmez" ifadeleri yer aldı.

Meclis'te gece yarısı geç saatlerde "bir son dakika hamlesi" ile oylanarak geçirilen önergeye, başta TMMOB olmak üzere, muhalif kesimlerden sert tepki geldi. TMMOB Mimarlar Odası başkanı ve Taksim Platformu üyesi Eyüp Muhçu, Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan Bayraktar'la geçen Şubat ayında yaptıkları görüşmeyi hatırlatarak, "O görüşmede bize, bu düzenlemeyi yasa olarak çıkarmaktan vazgeçtiklerini söylemişlerdi, sözlerini çiğnediler. Gece yarısı operasyonu yasa çıkarmak, şafak baskınlarıyla insanları gözaltına almak ve şiddet uygulamak, bu ülkede sıradan hale geldi." diye konuştu.

Eyüp Muhçu, söz konusu düzenlemenin iptali için, forumlar ve bilgilendirme toplantıları yapacaklarını, tüm siyasi parti ve kurumlarla bu konuda iletişime geçileceğini belirtti.

1954 yılında kurulan ve halen 24 odası ve 410.000 üyesi olan TMMOB, geçtiğimiz ayın başında başlayan, kamuoyunda "Gezi Parkı Olayları" olarak bilinen Haziran İsyanı'na faal olarak destek vermişti. İsyân sürecinin başlamasına neden olan Topçu Kışlası ve Taksim Yayalaştırma Projeleri'nin iptali için yasal-hukuki mücadele başlatan TMMOB, aynı zamanda Taksim Dayanışması'nın da bir bileşeni.

PARK FORUMLARINDA VICDANI RET AÇIKLAMALARI

“ Gözaltında kayıpların, kışladan atılan havanla öldürülen Ceylan Önkol'un olduğu ve devletin sözde barış sürecinde kalekollar inşa etme çabasına karşı çıkan Medeni Yıldırım'ın öldürüldüğü bu günlerde vicdani retler çok daha fazla önem kazanıyor.

Vicdani Ret Derneği, Gezi Parkı Direnişi sonrasında parklarda sürdürülen forumlara katılarak vicdani ret hakkında bilgilendirici sunum yaptı ve yeni ret açıklamalarında bulundu.

Abbasağa'dan Lice'ye Vicdani Ret Açıklamaları

İlk etkinlik, Lice'de yapılmak istenen kalekola karşı çıkanlara askerlerin ateş açması ve sonucunda bir kişinin ölümünü protesto etmek amacıyla Abbasağa Parkı'ndaki forumda gerçekleşti. Burada, Lice'de açılan ve "SAVAŞ DEĞİL BARİŞ İSTİYORUZ" yazan pankartın bir benzeri ile "ASKERE GİTME KARDEŞ KANI DÖKME" pankartları açıldı. Vicdani Ret Derneği eşbaşkanı Merve Arkun'un "Lice'nin gözaltında kayıplar, kışladan atılan havanla öldürülen Ceylan Önkol olduğu, bugünde devletin sözde barış sürecinde kalekollar inşa etmek isteğine karşı çıkan Medeni Yıldırım'ın öldürüldüğünü, bu anlamda vicdani retlerin çok daha önem kazandığını" vurguladığı konuşmasının ardından Halil İbrahim Yazar ve Funda Genç vicdani retlerini açıkladı.

Halil İbrahim Yazar, ret açıklaması metninde, "Ben itaat ettiğim sürece Artvin'de HES, Dersim'de baraj yapmaya devam edecek. Ben itaat ettiğim sürece onlar 30 yıldır süren savaşta Kürt halkının meşru ve demokratik haklarını terör ezberiyle yok saymaya devam edecek. Ben itaat ettiğim sürece onlar kalekol yapmaya devam edecek. Ben itaat ettiğim sürece onlar savaş zengini olmaya devam edecek. Çünkü onlar için ben sosyal

yaşamımda salak bir tüketici politik tutumumla bir kul olmak zorundayım... Beni ölmeye ve öldürmeye zorlayacak hiçbir emrin altına girmemeyi tercih ediyorum. Bu tercih benim için bir kalekol ve Ceylan Önkol arasındaki bir tercihtir. Bir AVM ve Ethem Sarısülük arasında bir tercih yapabilme zorunluluğudur... Benden önce vicdani reddini açıklayan, cezaevine atılan, işkence gören, hala yargılanan bütün arkadaşlarımla suçunu paylaşıyor. Reddetme cesareti veren iradelerini selamlıyor, özgür ve eşit bir dünya inancını askere gitmeme kararım ile yeniliyorum." ifadelerine yer verdi.

Ardından Funda Genç, anarşist bir kadın olarak "Bir kez daha gördük, militarizm öldürür. Bazen doğrudan, atılan bombalarla, sıkılan mermilerle, gaz kapsülleriyle aklınıza gelebilecek her tür insan yapımı silahla öldürür... Evet orda bir köy var uzakta, gitmesem de görsem de onun adı Lice'dir, Roboski'dir... Medeni'yi de Ethem gibi vurdular. Hiç mayına basıp ölmedi insanlar buralarda. Hiç anneler bir oğlunu dağa bir oğlunu askere göndermedi ki. Hiç köylerini bırakıp gitmek zorunda kalmadı ki insanlar Ege'de, Karadeniz'de. Biliyor musunuz Ceylan Önkol daha 14 yaşındaydı ve işte bu Lice karakolundan atılan havan topu mermisiyle parçalandı." sözleriyle vicdani/total reddini açıkladı.

Merak Edilen Sorular, Etiler Forumu'nda Cevaplandırıldı

Abbasağa Forumu'nda yapılan bu açıklamaların ilgi uyan-

dırması nedeniyle İstanbul'daki diğer parklardan da vicdani ret sunumu istekleri alan Vicdani Ret Derneği, Etiler Forumu'nda da Vicdani Ret Derneği üyeleri Avukat Davut Erkan ve derneğin eşbaşkanı Merve Arkun'un konuşmacı olarak katıldığı bir sunum gerçekleştirdi.

Vicdani reddin tarihsel gelişiminden bahseden Davut Erkan, Bireylerin kendilerine dayatılan bir şeyi reddetme haklarının olması gerektiğini, vicdani reddin de bu noktada ir insan hakkı olduğunu vurguladı. Erkan, yüzbinlerce gencin askere gitmek istemediğini, ancak, toplumsal baskılar yüzünden bunu açıkça ifade edemediklerini, derneğin ana amaçlarından biri olan vicdani rettin toplumsallaşmasının önemini asıl burada olduğunu söyledi.

Vicdani Ret Derneği eşbaşkanı Merve Arkun da, bu topraklarda kadınların askere gitmesi gibi bir zorunluluk olmamasına rağmen, ordunun da beslendiği şiddet kültürünün bir kadın olarak kendisine taciz ve tecavüz olarak dönmekten kaynaklı, bu egemen anlayışın reddi kararını verme sürecini anlattı. Barış zamanında bile kışlalarda şüpheli olarak öldürülen onlarca asker olduğundan dolayı, savaşta da barışta da bu kurumun kendisini katliamlar üzerinden var ettiğini vurgulayarak, derneğin asıl çalışma alanlarından birinin de bu olduğu ve bütün savaş karşıtlarını retlerini açıklamaya, askerliklerini yapmış olsalar dahi militarizme karşı mücadele etmek üzere dernek faaliyetlerine katılmaya çağırıldı.

Vicdani Retçi Onur Erden Tutuklandı

2011 yılında vicdani reddini açıklayan Onur Erden, iltica ettiği Kıbrıs'tan iade edildi ve tutuklandı.

Onur Erden 2006 yılında askere alındıktan sonra firar emiş, aynı yıl tutuklanarak 6 ay hapis yatmıştı. Şartlı tahliye edildikten sonra 2007 yılında tekrar askere alınmak istenen Erden, askeri birliğe teslim olmamış, 2009 yılında tekrar tutuklanmış ve firar suçundan yargılanmıştı. Yargılama sonunda tahliye edilen Erden, yeniden birliğe teslim olmayı reddetmiş ve 2011 yılında "Bir Arap genci olarak yıllardan beri kardeşçe yaşadığımız Kürt halkına karşı devam eden savaşta taraf değilim." diyerek vicdani reddini açıklamıştı.

Askerden 3 kez firar eden vicdani retçi Erden, Türkiye'den çıktıktan sonra gittiği Güney Kıbrıs'ta Türkiye'ye iade edilmek talebiyle dilekçe yazmasına rağmen, Türkiye'ye geri iade edildi. 11 Temmuz günü Türkiye'ye gönderilen vicdani retçi, havaalanında tutuklanarak Kasımpaşa Askeri Cezaevi'ne gönderildi. Yol tutuklusu olarak tutulduğu Kasımpaşa Askeri Cezaevi'nden Gelibolu Askeri Mahkemesi'ne gönderilmeyi bekleyen vicdani retçi Onur Erden'in avukatı Davut Erkan'ın konuya ilişkin verdiği bilgide, Erden'i cezaevi giriş işlemleri yapılırken gördüğünü, kendisine kötü muameleye ilişkin herhangi bir şikayette bulunmadığını söyledi. Erkan, Onur Erden'in 1 hafta içerisinde Gelibolu'ya gönderilmesinin beklendiğini, orada savcılığa çıkarılacağını ve tutuklanma talebiyle mahkemeye sevk edilebileceğini ve cezaevine konmasının da mümkün olabileceğini belirtti.

Tutuklu vicdani retçi 2011 yılında paylaştığı vicdani ret metni:

"Adım Onur Erden 1985 Hatay ili Reyhanlı ilçesi doğumluyum. 2 Ocak 2006 tarihinde aile ve toplumsal baskıdan dolayı askere gitmek zorunda kaldım. Fakat askerde elime silah almak istemedim. Bunun eğitimini görmeyi reddettim. Fakat zoraki bir biçimde bunu uygulamaya çalıştılar. ...7 Temmuz 2006 tarihinde yakalandım ve askeri cezaevine konuldum, Birçok işkencenin mağduru oldum. 23 Ocak 2007 tarihinde tahliye oldum ve beni tekrar askere almak istediler. Fakat ben yine gitmedim askerlik yapmayı reddettim... 12 Mart 2009 tarihinde yakalanıp zorla askeri cezaevine konuldum. İnsanlık dışı uygulamalara maruz kaldım. İlgili mercilere başvurarak öldürülsem dahi askerlik yapmayacağımı söyledim. Bulduğum yerdeki komutanlar anemi öldürtmekle tehdit etti. Her şeye rağmen bu savaşın bir tarafı olmayacağım. Vicdani reddimi sizlerle paylaşıyorum."

Şüpheli Asker Ölümleri Sürüyor

"Şakalaşma, kaza, intihar" denilerek ört bas edilmeye çalışılan şüpheli asker ölümleri devam ediyor. Nerdeyse her gün kışlalardan bir ölüm haberi gelirken devlet, yaşanan ölümleri yok saymayı sürdürüyor.

Muğla'nın Marmaris İlçe Jandarma Komutanlığı'nda askerlik yapan 21 yaşındaki Okan Akdoğan, 17 Haziran'da, gece nöbeti esnasında kalbine dayadığı tüfekle intihar etti. Kışlalarda yaşanan dayak, hakaret, kötü muamele ve işkence halen devam ederken; Akdoğan'ın askerliğinin bitmesine 5 ay kala intihar ederek yaşamına son vermesinin, "hangi sebeple intihar ettiği"nin bilinmediği açıklandı.

Diyarbakır Lice Jandarma Komutanlığı'nda askerliğini yapan Muhammet Sıddık Çintimar'ın, 22 Haziran'da ölüm haberi geldi. Nöbet esnasında arkadaşıyla tartışmaya başlayan Çintimar'ın, tartışma sonucu arkadaşının G-3 tüfeğiyle vurulduğu iddia edildi. Hastaneye kaldırılan Çintimar'ın, yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadığı bildirildi.

Mardin Dargeçit'te asker olan Faysal Genç, 23 Haziran günü, askerliğini yaptığı birlikte intihar etti. Nöbet esnasında kendini vuran Genç, kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdi. Faysal Genç'in ölümünün ardından, olayla ilgili soruşturma başlatıldığı iddia edildi.

Bingöl'ün Yayladere İlçesi 2'nci Komando Ta-

bur Komutanlığı'nda askerlik yapan Adem Kalkan, 24 Haziran tarihinde, önce çevreye rastgele ateş açtığı, sonra silahını çenesine ateş ederek intihar ettiği iddia edildi. Askeri yetkililer, olay hakkında Kalkan'ın ailesine bilgi vermekten kaçınırken, Adem Kalkan'ın ailesi kendilerine bilgi vermek isteyen askerlere baskı yaptığını açıkladı.

Askeri yetkililerin oğullarının yarasını görmelerine ve oğullarını yıkamalarına engel olduğunu söyleyen aile, Adem'in ölümünden devleti sorumlu tutarken; "Kars'ın elektriği, yolu, suyu olmayan bir köyünde yoksul bir aile çocuğu olan Adem neyin borcunu ödemiştir? Vatan borcunu ödemek klişesi ile zorla askere aldığınız, yoksullara ve Kürtlere reva gördüğünüz bu mudur? Bunun hesabını kim verecektir?" diyerek olayın takipçisi olacaklarını açıkladı.

Rize İl Jandarma Komutanlığı'nda görevli, açık kimliği açıklanmayan B.G.'nin, 27 Haziran'da, gece nöbeti sırasında kalbine dayadığı tüfeği ateşleyerek intihar ettiği iddia edildi. B.G.'nin, nöbet kulübesinde tüfeği kalbine dayayarak ateşlediği ve yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadığı iddia edildi.

Baran Toktaş

Vicdani Reddini Açıkladı:

"Vicdani retçiler ülkede özellikle vatan haini ilan edilir, halkı askerlikten soğutmak suç sayılır. Bunların hepsine hazırım. Türk, Kürt, Ermeni, Laz, Çerkez, Roman her halktan, her dilden, her renkten gençlere çağrımdır; askere gitmeyin"

İstanbul'da elektrikçilik yapan 23 yaşındaki Baran Toktaş, vicdani reddini açıkladı. Toktaş, Bingöl'de uzman çavuşların kız çocuğuna tecavüz etmesinin ve serbest bırakılmalarının bardağı taşıran son damla olduğunu ifade ederken, vicdani reddinde şunları söyledi: "Asker doğmadım ve ben hiçbir sistemimde asker olmaya yükümlülüğüm söz konusu olamaz. Korkacağım bir şey yok. Gizlenerek asker kaçtığı olmaksızın 'Ben bunu reddediyorum, hodri meydan' demeyi tercih ediyorum... Ceylan Önkol da bir etken, İbrahim Oruç'ta bir etken; polis ya da asker eliyle katledilmiş bütün gençler birer etken. Şerzan Kurt'ta, Aydın Erdem de birer etken. Askeriyede yanlışlıkla öldürüldü süsü verilerek katledilen Sevag Balıkçı da etken... Uludere'de katilleri gördük. Reyhanlı'da da gördük. Medeni Yıldırım'ın katilini de hepimiz gördük ve biliyoruz. Ama militarist güçler bizim gözlerimizin görmediğini iddia ediyor. Katilleri tanıyoruz ama bu sistem bunu saklamak için her yolu, yöntemi denemektedir."

"Vicdani retçiler ülkede özellikle vatan haini ilan edilir, halkı askerlikten soğutmak suç sayılır. Bunların hepsine hazırım. Türk, Kürt, Ermeni, Laz, Çerkez, Roman her halktan, her dilden, her renkten gençlere çağrımdır; askere gitmeyin" diyerek, herkese vicdani retlerini açıklamaları için çağrıda bulundu.

Devletin Adaleti Bir Kez Daha Tecavüzcüyü Özgür Kadını Mahkum Kıldı

Geçen sayıda 15 yaşındaki H.İ'ye yönelik tecavüz davasıyla ilgili son durumu aktarmış ve H.İ'nin mahkemeye gönderdiği mektuba yer vermiştik. H.İ'nin geçen günlerde ikinci duruşması Denizli 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Duruşmaya H.İ'nin babası, avukatı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın avukatı ve sanık avukatı da katıldı. Tutuksuz yargılanan Ahmet Çınar ise duruşmaya katılmadı. Mahkeme, Ankara kriminal laboratuvarından gelen DNA sonuçlarını açıkladı. Buna göre, olay günü H.İ'nin üzerinde bulunan pantolonda Çınar'a ait doku örnekleri bulundu.

Duruşmada savcının tutumu dikkat çekti. H.İ'nin avukatının her konuşmasından sonra söz alan savcı, yüzlerce kadının mahkemenin tutuklama kararı vermemesini protesto ederek, davanın takipçisi olacağını belirttiği protesto faksının dosyadan çıkarılmasını istedi. Savcı, bu talebini uzun uzun gerekçelendirirken, kadın-erkek eşitliği olduğunu ve cinsiyet ayrımcılığı yapılamayacağını savundu.

Protesto faksında AKP hükümeti döneminde kadın cinayetlerinin yüzde 1400 arttığı ifadesini hatırlatan savcı, "Bu hususun doğruluğu yani neden ve nasıl arttığı, oranının ne olduğu sosyologları, psikologları ve istatistikçileri ilgilendirmektedir. Varsa böyle bir artış, önlemek de idarenin görevidir. Bu husus yargıyı ilgilendirmez" dedi. Savcı, kadınların sanık Çınar'ın elini kolunu sallayarak sokakta dolaşmasının kadınlar için tehdit oluşturduğu ifadesine de şöyle yanıt verdi: "Sanığın tahliye edilmesinden bu yana dava dosyamıza yansımış bu şekilde cinsel saldırı ile ilgili herhangi bir vakaya rastlanmamıştır. Yani önleme için tutuklama söz konusu olmayacaktır." Savcı, ayrıca asıl olanın tutuksuz yargılama olduğunu ekledi.

Duruşmanın sonunda ara kararını açıklayan mahkeme, sanık Çınar'ın tutuksuz yargılanmasının devamına karar verdi. Heyetin kadın üyesi Çınar'ın tutuklanması gerektiğini belirterek karara şerh düşüdü. Savcının, protesto fakslarının dosyadan çıkarılması talebini reddeden mahkeme, H.İ'nin daha önce alınan ifadesinin görüntülü kaydedilmemesi nedeniyle, tekrar görüntülü olarak ifadesinin alınmasına karar verdi. Devletin adaleti bir kez daha tecavüzcüleri özgür, kadınları mahkum kıldı. Bir sonraki duruşma 24 Ekim'e ertelendi.

Kadınlar "Devlet tecavüzcüyü aklama, koruma, yargıla" dediler

Kadıköy'de toplanan kadınlar, devletin tecavüzcüleri korumaya yönelik politikalarını protesto etti. Bingöl, Mardin, Denizli, Antalya, Pozantı, Sincan ve İstanbul'da değişik dönemlerde yaşanan tecavüz saldırıları sonrasında devletin tecavüzcüleri korumasına karşı Kadıköy Boğa Heykeli'nde toplanan kadınlar, "Devlet tecavüzcüyü aklama, koruma, yargıla" pankartıyla basın açıklaması gerçekleştirdi. Eyleme; Anarşist Kadınlar, Gökkuşuğu Kadın Derneği, KESK'li Kadınlar, Sosyalist Kadın Meclisleri, İHD Kadın Komisyonu, TMMOB İKK Kadın Komisyonu, İMECE Kadın Sendikası, Yeni Demokrat Kadın, İşçi Mücadelesi'nden Kadınlar, EMEP'li, Halkevci, ÖDP'li, EHP'li, SDP'li ve İKD'li kadınlar katıldılar.

Kürtçe ve Türkçe okunan basın açıklamasında, E.A.'ya da olduğu gibi daha önce çocuk cezaevlerinde ve Kürt illerinde yaşanan sayısız tecavüzün savaş politikalarının, militarizmin ve tecavüzcüyü koruyan erkek egemen zihniyetin ürünü olduğu belirtildi. Açıklamanın ardından Kadıköy Meydan'dan Yoğurtçu Parkı'na doğru yürüyüşe geçildi.

Kadınlar Yoğurtçu Parkı'nda bir kadın forumu gerçekleştirdi. Forumda taciz ve tecavüze karşı kadın mücadelesinin büyütülmesi, kadın dayanışmasının yükseltilmesi, medyanın saldırgan ve cinsiyetçi diline karşı bir mücadele örülmesi konuşuldu.

Kadınların "Polissiz ve tacizsiz hava sahasında" basın açıklaması

Taksim Gezi Direnişi sırasında polislerin kadınlara saldırılarına ve tacizine karşı kadınlar, Taksim'de eylem gerçekleştirdi. Anarşist Kadınlar, İstanbul Feminist Kolektif, Gökkuşuğu Kadın Derneği, Sosyalist Feminist Kolektif, Sosyalist Kadın Meclisi, Yeni Demokrat Kadın, Halkevci Kadınlar, HDK Kadın Meclisi, ÖDP'li Kadınlar'ın da aralarında olduğu kadın örgütlerinin çağrısıyla Galatasaray Lisesi önünde toplanıldıktan sonra Taksim'e yürüyen kadınlar, "AKP'ye ve polis şiddetine direniyoruz. Cinsel tacize karşı sokaklardayız" yazılı pankart taşıdılar.

Kadınlar Taksim Meydanı'na gelince, polis noktasına bir şerit çekti. Bu eylemlerinin gerekçesini "Bütün polis noktalarının suç mahali olması" olarak açıkladılar. Amirleri de dahil polisler şeridin arkasında kalınca, polis amiri "Şov yapıyorsunuz, bu yaptığınız basın açıklaması değil, şov yapmayın" diye anons etti. Bu sırada çevik kuvvet polisi de müdahale hazırlığına başladı. Kadınlar, şerit çektikten sonra "Polissiz ve tacizsiz hava sahasında" basın açıklaması yaparak, eylemlerini sonlandırdılar.

Küfürle Değil, İnatla Diren

Zeynep Kocaman

zkocaman@meydangazetesi.org

Küfür etmenin sokak edebiyatı olduğunu savunarak dilinden düşürmeyen kişi aslında ataerkil çıkmazın da içerisinde düşmüş demektir. Ataerkil sistemin bir gereği olarak sokakta erkek iktidarı egemendir, yani sokak kültürü aynı zamanda bir erkeklik kültürüdür de. Erkeklik kültürel bir olgudur ve en büyük korkusu kadınsılıştır. Sonuç olarak sistemin ataerkil yapısı içinde erkek, cinselliğe ve kadın bedenine karşı duyduğu büyük endişe nedeniyle çoğu zaman şiddete yönelir. Çünkü varoluşunu ve iktidarını, öldürerek kazanabilir. Erkek, erkekliğinin yeteri kadar onaylanmadığını, tehdit altında olduğunu hissettiği her an, kadınsılıştan kaçınarak kendini korur. Bu kişisel ve ruhsal bir trajedidir aynı zamanda, ama bu trajedinin kurbanları sadece kadınlar değildir. Erkeklerde kendi hemcinslerine yönelik birer ezme zorunluluğu yaratan bu durumdan oldukça rahatsızlardır. Erkeklik kültürü kadını da kadın görünümü bir erkek haline dönüştürebilir. Mesele bu iktidardan sıyrılarak, kültürel aynı zamanda da toplumsal olarak belirlenmiş kalıplardan çıkmaktır. İktidarı reddetmektir.

Küfür kadın cinselliği üzerinden yükselir

Küfür bu kültürün dilde ki halidir ve böylelikle kadın diline oranla erkek dilinde daha fazla barınır. Cinsel iktidarın kadına yönelik bir tahakküm aracı olarak kullanılan küfür genellikle kadın cinselliği üzerinden yükselir.

Küfür doğrudan cinsiyetçidir aynı zaman da dilde ki şiddetin açığa vurulmuş halidir. Kişi tahakkümün her türlüüne karşı öfke duyabilir ve bu öfkesini farklı şekillerde ifade edebilir, bu durumun en zararsız olduğu düşünülen ifadesi küfürdür. Sahibi 'dilini kemiği yok, bir an da ağızdan çıkıyor' dese de, kullandığımız dil bir iktidar bir tahakküm haline dönüşebilir. Cinsel iktidar

olan erkek karşısında, yıpratılan, aşağılanan ve onur kırıcı söze maruz kalan kişi için dilini kemiği yok demek onu yok saymak demektir. Ataerkil sistemde kadının varlığı zaten olabildiğince yok sayılır ve görmezden gelinir. Küfür de genellikle kadını hedef aldığından ne kadar aşağılayıcı, yıpratıcı ve onur kırıcı olsa da ne hissettirdiğinden çok toplumsal kabulde ki esasına göre değerlendirilir ve önemsenmez.

Bütün küfürler ataerkildir

Cinsel yönelimi erkeklik kültürü dışında yaşayan kişiler de doğrudan bu cinsiyetçi dilin, küfürün hedefi olurlar. Mesela aşağılayıcı dilde ki ifadesi ibne olan doğrusu eşcinsel olan ifade kadını değil, erkeğin iktidarsızlığını hedef alır. Yani erkeğin iktidarıyla özdeşleştirilen cinsel organı onu erkek yapan ya da yapamayan şeydir.

Küfürü sadece bir tepki unsuru olarak masumane bir şekilde savunsak dahi her masum küfür tepkisini yaratmadığı takdirde onaylamadığımız bir tarza evrilecektir. Çünkü küfür karşısındakini oldukça öfkeliendirecek tepkiselliği yaratmalıdır. Küfürün kültürel olduğu düşünülürse yaşadığımız coğrafyanın geleneksel kalıpları üzerinden türemektedir. Mesela müslüman bir toplumda kişinin dinine, cinsiyetçi bir toplumda da kişinin namusuna dil uzatılamaz. Oysa ki yaşadığımız toplumda küfürlerin çoğunluğu bu örneklerden türetilir ve bu yüzden tepkiselliği yüksektir.

Küfüre tepki vermeliyiz

Küfürü dilimizden çıkarmalı iktidarsız bir dil ve ilişki biçimi oluşturmamızdır. Küfüre karşı tepki vermeli ve kullanıldığı her alanda müdahaleci olmalıyız. Gezi parkı direnişi sırasında direnişte ki kadınlar duvarlara yazılan, sloganlarda sözü geçen cinsiyetçi sözleri eleştirerek kadınların katılımıyla bir küfür atölyesi gerçekleştirmişlerdi. Hatta duvarlara yazılan küfürleri silerek doğrudan eyleme geçmişlerdi. Direnirken, direnişin önemli başka bir yerinden tutarak kendi hassasiyetlerini dile getiren bu çaba oldukça anlamlıydı.

Küfürle değil, inatla diren

Biz kadınlar hayatlarımızın her alanında birçok nokta da direnmemiz gerektiğini çok iyi biliyoruz. Küfüre karşı cinsiyetçi olmayan yeni küfürler üretmek ya da erkeği hedef alan tarzda bir tepkisellik yaratarak değil, iktidarın her türlüünü hayatlarımızdan söküp atarak mücadele etmeliyiz. Küfürün dildeki tahakkümün bir yansıması olduğunu düşünürsek bulacağımız en doğru çözüm bu tahakkümü tümüyle ortadan kaldırmak olacaktır. Direniş sokaklarda, meydanlarda, yaşadığımız semt parklarında, her yerde tüm karalılığı ve coşkusuyla sürerken kadınlar olarak, direnç noktalarımızı dillendirmek son derece önemlidir.

Yeni bir yaşam, yeni bir ilişki biçimi ve yeni bir mücadele için küfürle değil, inatla direnmeliyiz.

Onurlu bir yaşam için MÜCADELE AYOL!

Aylin Yılmaz

Her yıl geçtiğimiz Haziran ayında düzenlenen gay pride yani LGBT onur yürüyüşüne bu yılda on binlerce kişi katıldı. Niye bu yürüyüşün bir miting ya da eylem olarak değil de 'onur' sıfatıyla çağrıldığı düşünülürse Marcos'un sözleriyle de desteklenen bir anlam bütünlüğüne varabiliriz.

Çünkü...

Onur yürüyüşü denmesinin en basit özeti aslında şudur; yıllarca bu insanların cinsel kimliklerinden, yönelimlerinden dolayı dışlayıp ötekileştiren, yok sayan, küçümseyen, aşağılayan anlayış. Üzerlerinde hiçbir hakkın, hukukun işlemediği; gelenek, görenek ve dini doktrinlerin ahlaksız olarak yaftaladığı, okulunda aşağıladığı, askerde pembe tezkere almak istediğinde insanlık dışı muameleyle karşı karşıya bıraktığı, yeri geldiğinde geçimini sağlayacak bir işe bile sahip olamadığı gerçeğini onlara yaşatarak her defasında hatırlatan anlayış.

Çünkü...

Aileleri ve çevresindeki herkes onlara yüz çevirdiğinde, komşuları onları dışladığında, yeri geldiğinde kiralık bir daire bile bulamadıklarında, her türlü hakarete, küfüre ve saldırıya maruz kaldıklarında; incinen, incitilen, kırılan onurları var ya. Tam da bu noktada toplumsal bir kabule ve saygınlığa sahip olamadıklarını söyleyebiliriz. Onur kırıcı birçok muameleye, sözlü ve fiziksel saldırıya, ayrımcılığa yaşam boyu yüz binlerce kez maruz kalınan insan; "ben onurluyum" diyerek haykırmak isteyebilir.

'Sen!' değersiz hissettirmek için, suçlu hissettirmek için, eksik, hasta, anormal ve bir yaratık gibi hissettirmek için elinden geleni yapsan da yaralasan, kanatsan hatta nefretle katletsen dahi 'bende varım' demek için haykıracaktır.

Çünkü...

Varoluşa yapılan her saldırı karşısında özgürlük mücadelesini yaratmak zorundadır. Onlar şimdi yaşadıkları tüm zorluklara rağmen özgürleşiyorlar! Onlar artık baktığımız her yerdeler. Başkalarının onlara biçtiği rollere, onlara layık gördüğü tanımlamalara, onlara reva görülen hayata karşı onurlarına sahip çıkmak için mücadele ediyorlar.

Onlar hepimiziz Alışın!

Gezi Parkı Direnişi, Sadece Gezi Parkı Direnişi Değildir!

“*Her Yer Taksim Her Yer Direniş*” sloganında cisimleşen ve isyan ruhunu, her tarafa yaymayı amaçlayan anlayış; bu sloganın atıldığı ilk andan itibaren, hareketi Gezi Parkı'nın dışına çoktan taşımıştı.

27 Mayıs günü, Taksim Gezi Parkı'nın yıkılıp, yerine AVM ve rezidans yapılacağına Başbakan Recep Tayyip Erdoğan tarafından duyurulması üzerine, bir grup direnişçi, parkı terk etmeme eylemine başlamıştı. O günün gecesi ve takip eden gecelerde, belediyeye ait iş makineleri, çevik kuvvetin biber gazlı, TOMA'lı desteğiyle parka ve direnişçilere müdahalelerde bulundu. BDP İstanbul Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in ilk günlerde, park duvarını yıkacak ve ağaçları kesecek iş makinasını engellemeyle yıkım kısmi olarak durduruldu. Ancak 31 Mayıs günü sabaha karşı 05:00 sıralarında, direnişçilerin çadırlarının yakılmasıyla başlayan sert polis müdahalesi, karşısında dalga dalga büyüyecek bir direniş ve isyan hareketi başlattı.

31 Mayıs Cuma günü direnişçilerin parktan çıkartılmasıyla, park çevresinde ve İstiklal Caddesi'nin ara sokaklarında gün boyu süren küçük çaplı çatışmalar, akşam saat 19:00 sularında başka şehirlere yayılacak bir isyan hareketine dönüştü. Saatler ilerledikçe kolluk kuvvetlerinin direnişi kıramaması ve şiddetini arttırması, destek için Taksim'e gelenlerin sayısının katlanarak artmasını sağladı. Devletin, bu desteği engellemek için toplu ulaşım seferlerini iptal etmesi de çare olmadı ve 1 Haziran Cumartesi günü sabah saat 05:00'te Anadolu yakasından binlerce kişi Boğaziçi Köprüsü'nden yürüyerek Taksim'e ulaştı.

Bu, 15-16 Haziran 1970 İşçi Direnişi'nden bu yana görülen en büyük "uzun yürüyüş"tü. Cumartesi günü boyunca kırılmayan direniş sonucu, saat 17:00 sıralarında yüzbinlerce kişi, devletin kolluk kuvvetlerini Taksim Meydanı ve Gezi Parkı'ndan püskürttü. 1 Haziran tarihinden itibaren yaklaşık 10 gün boyunca Taksim Meydanı, Gezi Parkı ve çevresi polisten, dolayısıyla devletten arındırıldı. Bu durum, yaşadığımız toprakların mücadele tarihinde bir ilkti.

Peki hükümetin, dolayısıyla devletin ve güdümündeki ana akım medyanın "çevreci duyarlılık" olarak küçümsemeye çalıştığı ve jargonuna "Gezi Parkı Olayları" şeklinde yerleştirdiği isyan süreci, arka planında hangi sebepleri barındırıyordu?

Devlet, bu süreci "Gezi Parkı Olayları" vurgusuyla dillendirerek, aslında bu isyanın bizzat kendisine yöneldiğini görmek istememektedir denilebilir. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın, eylemler sürdüğü sırada kendisiyle görüşen Taksim Dayanışması heyetinden, DİSK Genel Sekreteri Arzu Çerkezoğlu'nun "meselenin sosyolojik arka planı olduğunu" ifade etmesinin ardından, sinirlenerek üzerine yürümesinin ardında, bu gerçeklik yatmaktadır.

Emrah Tekin

31 Mayıs İsyanı, birbirinden farklı sınıfsal, etnik, inanç grupları ve toplumun çeşitli ezilen katmanlarını eylemde bir araya getirdi.

Sünni İslam Merkezli Yaklaşımın Öfke

29 Mayıs tarihinde temeli atılan 3.Boğaz köprüsüne, hükümdarlığı döneminde gerçekleştirdiği Alevi katliamlarıyla bilinen, Yavuz Sultan Selim'in isminin verileceği haberi, bahsettiğimiz toplumsal katmanlardan Alevilerde bir öfke patlamasına neden oldu. Devletin, Alevilere yönelik, geleneksel Sünni İslam merkezli yaklaşımı, bu öfkenin asıl kırılma noktasını oluşturuyordu.

Kadın Bedenine Müdahaleye Öfke

Devletin kadınlara yaklaşımı ve kadın politikalarının bir sonucu olarak, bu isyanın dinamiklerinden birinin de kadınlar olduğunu söyleyebiliriz. Günden güne artmakta olan kadın cinayetleri, 2012 Haziranı'nda ortaya atılan "Kürtaj Cinayettir!" yaklaşımı, dolayısıyla kürtajın yasaklanmak istenmesi ve bizzat Başbakan'ın kendisince sık sık dile getirilen "en az 3 çocuk" söylemi, kadınların aktif olarak bu isyan sürecine katılmasını sağladı.

Sınavlarla Yaratılan Rekabete ve Adaletsizliğe Öfke

2011 YGS'de patlak veren "şifre skandalı" o dönem liseli gençlerin "İsyandayız" diyerek tepki verdikleri sokak eylemlerine neden olmuştu. Hali hazırdaki adaletsiz sınavlarla, kapitalizme kalifiye köleler yetiştiren üniversite sistemi, adaletsizliklere öfkeli liseli ve üniversiteli on binlerce genç bu ayaklanmanın doğal bileşenleri yaptı. Ana akım medya da, bu süreçte boy gösteren bazı akademisyenlerin,"90 kuşağı, Y kuşağı ya da Bilgisayar Kuşağı" gibi birtakım tanımlamalarla apolitize etmeye çalıştığı bu insanlar, aslında bizzat kapitalizmin doğasındaki adaletsizliklerin mağduruydu ve öfkeleri bunaydı.

Taşeronlaşmaya ve Kapitalist Sömürüye Öfke

Bundan birkaç ay önce, Antep'te bir galvaniz fabrikasında gerçekleşen patlama sonucu, 8 işçi yaşamını yitirmişti. Başbakan Erdoğan, partisinin meclis grubundaki konuşmasında bu olaydan bahsederken, ölen işçi sayısını 5 olarak telaffuz etmiş; partililer tarafından uyarıldığında ise cevabı "Neysel..." olmuştu.

Ankara'da, çevik kuvvet polisi Ahmet Şahbaz'ın silahından çıkan kurşunla yaşamını yitiren direnişçi, Ethem Sarısülük ise

Erdoğan'ın "Ha 5, ha 8, neysel..." diyerek ölümlerini basit bir sayısal hata ayrıntısına indirgediği taşeron işçilerden biriydi.

Ethem Sarısülük gibi, AKP iktidarı döneminde daha da artan taşeronlaştırma politikalarına olan öfkesiyle sokağa çıkan, aynı sistemden mustarip, kapitalizm tarafında ölesiye sömürülen binlerce taşeron işçisi, direnişte hep ön saflardaydı.

Kentsel Dönüşüm Bahanesiyle Soylulaştırmaya ve Yıkımlara Öfke

İktidarın, kentsel dönüşüm adı altında yürüttüğü, ezilenleri ve yoksulları yaşam alanlarından tehcir etme, evsiz bırakma ya da TOKİ eliyle borçlandırma politikasından muzdarip on binler de bu isyan hareketinin öznelerindendi. İsyanın mekansal ve ismen sembolleşmiş merkezi olan Gezi Parkı'nın hemen yanı başındaki Tarlabası'nda, devletin savaş politikalarının bir sonucu olarak bölgeye yerleşen Kürt yoksulları, yakın bir zamanda buradaki yaşam alanlarından da çıkartılmıştı. İşte bu kapitalist saldırıya maruz kalan Kürtler, ellerinde taşları, kendi anadillerinde şarkıları, halayları ve sloganlarıyla isyana katıldılar.

Kürt ve Alevi nüfusun yoğun olarak yaşadığı Ankara Dikmen'de de, aynı şekilde kentsel dönüşüm saldırılarına maruz kalan yoksullar, günlerce barikatlarda, devlete ve devletin rant politikalarına karşı öfkelelerini haykırdılar.

LGBTT Bireylere Yönelik Polis Şiddetine ve Linç Girişimlerine Öfke

Kürtlerle aynı yaşam alanlarını paylaşan ve devlet tarafından benzer ötekileştirmelere maruz bırakılan LGBTT bireyler de, bu isyan hareketinin de, en başından itibaren direnişin de önemli dinamikleri oldular. Sistemik olarak polis şiddetine maruz kalmaları, son zamanlarda artarak süren trans cinayetleri ve linç girişimleri, polisin bu durumdaki tutumu, LGBTT örgütlenmelerinin direniş sürecinde ciddi bir dinamik olmasının nedenleriydi.

Yaşanan isyan süreci sonrası, sürecin de etkisiyle, bu yılki Onur Yürüyüşü rekor bir katılımı (yaklaşık 50 bin kişi) gerçekleştirdi ve yoğun olarak polise yönelik sloganların atıldığı bir eylem oldu.

Baskılara ve Yasaklamalara Öfke

Geçtiğimiz 1 Mayıs, devlet tarafından yasaklanan 1 Mayıs'lar arasında en sert polis şiddetine tanık olunanlardandı. Devlet, o gün, kentin her iki yakasında, neredeyse tüm toplu ulaşım seferlerini durdurmuş, Taksim'e çıkan tüm yolları, diğer illerden

yaptığı polis takviyesiyle kapatmıştı. Buna rağmen Taksim'e yürümek isteyen binlerce kişiye, polis gaz bombalarıyla saldırdı ve birçok kişi ciddi biçimde yaralandı. Öte yandan, 2007 yılında çıkarılan "Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu" ile pervasızlaşan polis şiddeti, muhalif ya da politik olsun olmasın herkesin, ciddi biçimde hayatını tehdit eder hale gelmişti. 1 Mayıs günü binlerce insan üzerinde aleni biçimde, polis eliyle estirilen devlet terörü, bu sistemli şiddetin son derece somut haliydi.

Başbakan Erdoğan'ın, Taksim, Kadıköy vb. kamusal alanların gösterilere kapatılacağını ve bundan sonra söz konusu, eylem, basın açıklaması vb. gösterilerin, "kendilerinin göstereceği alanlarda" yapılacağını açıklaması sonrası, özellikle Taksim İstiklal Caddesi civarında yapılmak istenen bütün eylemlere, polis saldırıları gerçekleştirildi. İşten atılan taşeron işçilerden, tacizi ve tecavüzü protesto etmek isteyen kadın örgütlerine dek, yapılmak istenen tüm basın açıklamaları ve eylemlere polis, sert bir şekilde saldırdı. İşte, 1 Haziran günü yüzbinler olup, polisi Taksim Meydanı'ndan kovan insanlarda, bu devlet terörüne öfke vardı.

Bu isyan, arka planında, bu yazıda ancak bir kaçını sayabildiğimiz nedensellikleri ve mağdurlarını barındırıyor. Evet, mesele sadece Gezi Parkı'nda kesilecek ağaçlar meselesi değil. Hatta başlı başına, Recep Tayyip Erdoğan şahsında cisimleşen bir mesele ya da gün geçtikçe otoriterleşen AKP iktidarı da değil. Mesele, sistemli bir şekilde yaşamlarımızı çalmakta olan kapitalizm ve onun adaletsizliklerinin uyulayıcısı olan devlettir.

31 Mayıs günü on binler ve izleyen günlerde yüzbinlerce insan, işte bu adaletsizliklere "Artık Yeter!" demek için çıktı sokaklara. "Artık Yeter!" dediğinde, nasıl bir kudrete sahip olduğunu bilen bir farkındalık var insanlarda. Polisin direnişçilere saldırarak Gezi Parkı dışına çıkarmasıyla atılan "Her Yer Taksim Her Yer Direniş" sloganında cisimleşen ve isyan ruhunu, her tarafa yaymayı amaçlayan anlayış; bu sloganın atıldığı ilk andan itibaren, hareketi Gezi Parkı'nın dışına çoktan taşımıştı.

Şimdi, 31 Mayıs'ta başlayan bu isyan hareketi, coğrafyanın birçok kentindeki semt parklarında, her akşam yapılmakta olan forumlarla, başka bir noktaya evrilmiş durumda. Bu forumlarda katılımcılar, bir yandan bu hareketin geleceğini konuşurken, öte yandan yerellerinde maruz kaldıkları adaletsizlikleri tartışıyor ve buna karşı mücadele yollarını aramaya devam ediyor.

Devletin Kürtlerle

“ **Hükümet adım at şiarıyla gerçekleştirilen mitinglerde barış sürecinin ilerlemesi ve hükümetin bu yönde ki adımlarının bir an önce gerçekleşmesi hedeflenmektedir. Bu mitinglerle Erdoğan'a sözünü tutması yönünde çağrılar yapılmaktadır. Ancak Lice de olduğu gibi görülüyor ki AKP barış için adım atmayı değil, kurşun sıkmayı seçmiştir.** ”

29 Haziran 2013, Lice'de katledilen Medeni Yıldırım'ın cenazesi

AKP iktidarının Ortadoğu da izlediği savaş politikaları sonucu geçtiğimiz Mayıs ayında Antakya Reyhanlı'da şiddetli bir patlama yaşanmıştı. Savaş mağduru Suriyeli mültecilere yardım gerekçesiyle "Özgür Suriye Ordusu"nu silahlandıran, Antakya'daki kamplarda eğiten ve Suriye'ye gönderen, yaralı ÖSO militanlarına sağlık hizmeti veren AKP iktidarı, uzun bir süredir Esad rejimine yönelik Suriye'de iç savaşı kışkırtıyordu. Antakya Reyhanlı'daki sınır güvenliği ÖSO militanlarına terk edilmiş durumdaydı. Eli silahlı militanlar hiçbir denetim ve kontrol olmaksızın şehir içinde serbestçe dolaşıyorlardı. AKP'nin Suriye politikası Reyhanlı'da yaşanan katliamda medyaya koyduğu yayın yasağı, hem öldürülen hem yaralanan sivillerle ilgili eksik ve yanlış beyanlar, hem de katliamın sorumluları olarak uyuşturucu ve silah kaçakçılarının gözaltına alınıp göstermelik sorgulanması gibi bir dizi oyalamayla sürdü. AKP'nin Suriye'de izlediği savaş politikası Reyhanlı'da sivil halkın katledilmesi olarak hafızalara kazındı.

"Barış süreci" yeni bir savaş politikası mı?

Medyanın Reyhanlı katliamını unutturmak için sarf ettiği çaba ve hükümetin alkol yasağı gündemini servis etmesiyle iyice manipüle edilmiş katliam yerini ardından hızla yükselen can alıcı mesele 'barış süreci' olarak adlandırılan gündeme bıraktı. Bu kez AKP iktidarı yıllardır T.C.'nin Kürt halkına yönelik sürdürdüğü savaş kendi savaş politikasıyla sürdürerek barış adıyla halkın karşısına dikmiştir. Savaşın tümüyle sonlandırılması, karşılıklı gelişen müzakerelerin neticelendirilmesi, tarafların ve halkın sürece iknasıyla beraberinde birçok hassasiyeti içinde barındıran süreç yani barış süreci geldiğimiz noktada AKP'nin savaş politikasında eritilmek istenen bir sürece dönüşüyor.

BarışMA Politikası

Savaşın tümüyle sonlandırılması, karşılıklı gelişen müzakerelerin neticelendirilmesi, tarafların ve halkın sürece iknasıyla beraberinde birçok hassasiyeti içinde barındıran süreç yani barış süreci geldiğimiz noktada AKP'nin savaş politikasında eritilmek istenen bir sürece dönüşüyor.

Mercan Doğan

mdogan@meydangazetesi.org

Öcalan'ın açıklamalarıyla yeni bir başlangıç olarak gördüğü barış süreci Kürdistan Özgürlük Hareketi tarafından da desteklenerek her şeye rağmen ilerlemektedir. Abdullah Öcalan'ın her defasında bu yeni sürecin Kürt halkı tarafından biçimlendirilmesi gerektiği görüşü ise barışta ısrarı vurgulamaktadır. Yaşamın yeniden inşası olarak tanımlanan süreç hem Kürdistan'da hem de batı Kürdistan da kendini gerçekleştirilmektedir. Abdullah Öcalan'ın demokratik modernitesi Kürdistan Özgürlük Hareketinin yeni modeli olarak savunulmaktadır. Yani artık Kürtler yeni mücadele biçimi olarak silahları bırakarak yaşamsal olana sarılmak istemektedir.

Barış sürecinde devletin tezatlığı

Neticede Kürt tarafı barışta kararlıdır ve gereken adımları atmaktadır. Bölgedeki gerillanın bölgesel ve aşamalı olarak çekilmesi, Kürt siyasetçilerinin sürece yaklaşımı bu adımları hızlandırmak için atılmış çabalar olarak değerlendirilmelidir. Ancak AKP hükümeti sürecin gereğini yerine getirmeyerek bir başlangıç adımı dahi atmamıştır. Kürdistan'da mevcut olanın dışında yeni karakolların yapılması ve koruculuğun kaldırılmaması böylesi bir süreçte muamma yaratmaktadır. Özellikle bu konularda AKP'nin yaptığı "eski karakolları yeniliyoruz", "korucular maaş alamadıklarında mağduriyet yaşayacaklardır" gibi geçiştirici açıklamalar oluşan muammanın daha da artmasına neden olmaktadır. Muamma devam etmektedir çünkü hükümet yaşanan sürece tezat davranmayı sürdürmektedir. Başbakan Erdoğan yaptığı açıklamalarda ısrarla gerillanın sınır dışına çekilmediği vurgusu yapmaktadır ve askeri güçleri bölgede konumlandırmak istemektedir. Aynı zamanda terörle mücadele kanununa yönelik bir düzenlemenin henüz tartışmaya açılmaması da bir diğer muamma. BDP'nin sıkça gündeme taşıdığı KCK tutuklamaları ile

ilgili Kürt siyasetçiler, Kürt gazeteciler ve diğer tutukluların durumuna ilişkin de çözücü bir adım atılmamıştır. AKP demokratik siyaset yaptığını ve buna uygun hareket ettiğini her fırsatta vurgularken anayasal çerçevede çözümü mümkün birçok mesele halen askıdadır. Anadilde eğitim ve siyasi tutuklular bu çerçevede yer almaktadır.

Akil insanlar bölge heyeti açıkladı; "devlet Kürtleri sistematik olarak katletti"

Akil insanlar heyetinin bölgedeki iller bazında hazırladığı raporda, Cumhuriyet'in ilk yıllarında çıkan Kürt isyanlarında 45 bin, PKK ile mücadelede de 40 bin olmak üzere bugüne kadar Kürt isyanlarında ölenlerin sayısı 85 bin olarak veriliyor. Raporda, yıllarca ayrı bir hukukla yönetilen bölge halkının devlete bakışı ilginç bir cümle ile tarif ediliyor: "Devlet sadece PKK için değil, herkes için bir sistematik kötü niyet ve zulüm aktörü olarak cisimleşmiştir."

Roboski katliamının üzerinden neredeyse iki yıl geçti ve devlet bu konuda hiçbir şey yapmadı. Üstelik mahkeme görevsizlik kararı verdi. Unutursak kalbimiz kurusun dediğimiz Roboski katliamını devlet unutturmak için her şeyi yaptı. Yine de silahların susması ve akan kanın bir an önce durması olarak adlandırılan barış süreci bu katliamların da sonlanması amacını taşıyordu. Sürecin kısmen halk tarafından da olumlu bir hava yaratması barışa olan adımların atılmasını sağladı. Barış sürecinin özellikle batıda yansıttığı bu olumlu hava bölgeden çatışma ve ölüm haberlerinin gelmemesi olmuştu ki Abdullah Öcalan'ın Türkiye'ye getirilişinin yıldönümü olan 15 Şubat'ta protesto eylemleri sırasında Diyarbakır'da bir genç polis panzeri altında kalarak öldürüldü.

Taksim'den, Lice'ye...

31 Mayıs tarihi Taksim direnişinin ve dalga dalga diğer ille-

re yayılan isyanın başlangıcıydı. AKP bu kez kendini hiç hazırlıklı olmadığı ve beklemediği bir sürecin tam ortasında buldu. Erdoğan niye bu isyan bu kadar büyüdü, nerede hata yaptım diye düşünedursun halk açısından devletin zulmü açıkça ortadaydı. AKP iktidarı, koltukta oturduğu süreçte demokrasi kılıfına bürünerek katliamların, türlü baskıların, hukuksuz tutuklamaların altına imza attı. Halka yönelik baskısını gün geçtikçe arttırmayı sürdürdü ve yasaklamalarla halka defalarca saldırdı. Kolluk kuvvetleri gösteri ve yürüyüşlerde her kesimden insana ayırt etmeksizin orantısız bir şekilde cop, gaz ve tazyikli suyla müdahale etti. Hukuksuz ve keyfi uygulamalarıyla Erdoğan faşist bir diktatör edasıyla halkın ifade ve düşünce özgürlüğünü kısıtladı ve bir korku imparatorluğu yaratmak istedi. Ancak 31 Mayıs günü bu imparatorluğun temelleri paramparça edildi, korku eşiği aşıldı ve halk özgürlüğüne sahip çıktı.

Aniden değişen gündemle muammalarla süren barış süreci yerini bir halk ayaklanmasına bırakmıştı. Süreç farklı siyasi kesimden insanları bir araya getirdi ve bu olağanüstü direnişte gözler hep Kürtleri arasa da Kürtler tarafından yoğunluklu bir katılım gerçekleşmedi. Direnişi sosyalistler, anarşistler, ekolojistler ve bağımsızlar sırtladı. Çeşitliliği fırsat bilen ulusalcı tabanlar, ayaklanmanın kitleliliğini oluşturarak, hükümet istifa sloganlarıyla direnişi belirlemek istedi. Böylelikle AKP iyice şaşırıyor, çünkü bir yandan Kürtler bir yandan ulusalcılar derken karşısında herkesi içine alan bir halk hareketi oluştu.

Tam bu sırada AKP Hükümetinin emriyle Diyarbakır Lice'de karakol yapımını protesto etmek isteyen sivil insanlara askerler tarafından ateş açıldı ve yaşananlar bir Kürt gencinin ölümüne, onlarca sivilin ağır yaralanmasına neden oldu. Her yere yayılan ve sürmekte olan isyan sırasında bu kez halk Lice için sokaklara

döküldü. Direniş boyunca ufak çaplı gerginlikler yaşayan Kürtler ve ulusalcılar bu kez entresan şekilde AKP'ye karşı tek bir ağız olmuş, devletin Lice katliamı için haykırıyorlardı. Erdoğan, Lice katliamı ile ilgili, bölgede 100 trilyonu aşkın hint kenevirinin imha edildiği bilgisini paylaştı ve karakolların sınır güvenliğini sağladığını savundu. Taksim direnişini de Yahudi diasporasının desteklediğini açıklamıştı. Yani Erdoğan özetle iktidarını kaybetme korkusuyla nereye saldıracığını şaşırırdı.

Hükümetin adımları değil, yaşamın yeniden inşası

Diyarbakır Lice'de yaşanan katliamın tek sorumlusu devlettir, AKP hükümetidir. Aynı Reyhanlı da olduğu gibi uyuşturucu ve silah kaçakçılığını bahane ederek gerçeği manipüle etmek istemektedir. Kürdistan da katliamcı savaş politikalarını ve militarist anlayışını sürdürmektedir. Anlaşılmalıdır ki, AKP'nin savaş politikası da, barış politikası da sadece halkları katletmektir. Kürdistan Özgürlük Hareketi de AKP'nin barış politikasının içinden çıkılmaz bir hal aldığını artık görmelidir.

Hükümet adım at şiarıyla gerçekleştirilen mitinglerde barış sürecinin ilerlemesi ve hükümetin bu yönde ki adımlarının bir an önce gerçekleşmesi hedeflenmektedir. Bu mitinglerle Erdoğan'a sözünü tutması yönünde çağrılar yapılmaktadır. Ancak Lice'de olduğu gibi görülüyor ki AKP barış için adım atmıyor değil, kurşun sıkmayı seçmiştir.

31 Mayıs Taksim direnişiyle başlayarak tüm şehirlere yayılan isyan devletin ve iktidarların katliamcı yüzünü halklara bir kez daha göstermiş oldu. Kürdistan Özgürlük Hareketinin barış süreci de artık hükümetin atılacak adımlarıyla değil, Abdullah Öcalan'ın ifadesiyle Kürt halkının yaşamını yeniden inşasıyla sürdürülmelidir.

DOĞRUDAN DEMOKRASİ

Barikatların Ardındaki Direniş Alanından, Mahallelerdeki Forumlara

Paylaşma ve dayanışmayla işlenmiş özgür ilişkiler. Anarşistlerin hep söylediği ve eylediği bu ilişki biçimi anarşistlerin amentüsüdür. Yaşadığımız coğrafyada da farklı farklı kesimlerce anarşizme getirilen ve teorik olarak çok tutarlıymış gibi gösterilen anarşist ilişki biçimlerinin ütopyikliği ve imkansızlığı bu süreçte, bu eleştirilerin altının ne kadar boş olduğunu gösterdi. Bu öyle bir süreç oldu ki, anarşizme imkansız diyen kesimlerin, paylaşma ve dayanışma ilişkilerini dünyanın çeşitli yerlerinden duydukları ve gördükleri özgürlükçü modelleri uygulama çabalarıyla geçti. Paylaşma ve dayanışma organizasyonlarının ve doğrudan demokrasi etrafında konumlanmaya çalışmanın, bizler açısından adeta bir özeleştirici gibi algılandığını söylememiz lazım. Kaldı ki, anarşist ilişkilerle bezenmiş özgürlükçü modellere yabancı olan, yani deneyimsiz olan bu kesimler, ne paylaşma dayanışma organizasyonlarını tam işletebildiler, ne de doğrudan demokrasiyi tam uygulayabildiler. Ama yine de özeleştirici niteliğindeki bu çabaların samimiyetlerini sorgulamaksızın yeni bir anlayış yarattığını söylemek lazım.

Taksim Direnişi ve isyanı sırasında bu iki kavramın, yani paylaşma ve dayanışmanın, kapitalizme alternatif yaşamı yaratmak isteyenlerin mottosu olduğu aşikardır. Yani Taksim İsyanı süreci bu kavramların yaşamın içinde imkansız değil mümkün olduğunu göstermiştir. Bu direniş ve isyanın karakteriyle, biz anarşistlerin "şimdinin devrimi" olarak tanımladığımız düşüncelerimizin ben-

zeşmesi, farklı birçok şehirde ve mahallede gerçekleşen komünal deneyimlerin bir anarşizm olmamasına rağmen yaşanabilirliğini, anarşistlerin söylediklerinin imkansız olmadığını hissettirmiştir.

Son yüzyılın anarşistlerinden biri olan Colin Ward da, hayatın içinde devrimin -ütopyanın- var olduğunu söyler, "Ütopya orada bir yerde, bir zafer gününün arkasında, ulu bir anda değil, ikincilleştirilmiş, bastırılmış bir şekilde aramızda, içimizdedir" diyordu. Ward'un oldukça etkilendiği bir diğer isim Landauer alıntısını da hatırlarsak "Devlet bir devrimle yıkılabilecek bir şey değildir. Bir durumdur, insanlar arasında belirli bir ilişki biçimidir, bir insan davranışı modudur, onu ancak başka ilişkiler kurarak yıkabiliriz, başka türlü davranarak yıkabiliriz." Bundan böyle Taksim Direnişi'ni ve isyanını deneyimleyen insanlar artık yeni bir yaşam tarzının ihtiyacını hissederek yeni bir ilişki tarzı düşünmeye başlayacaklardır; otoritesiz, hiyerarşisiz, merkezsiz ve doğrudan demokratik bir ilişki tarzı. Peki, ama nasıl?

Doğrudan Demokrasi ve Karar Alma Yöntemi Üzerine

Direniş ve isyan, bu günlerinde aralıksız süren çatışmaların ardından, yükselen yaşamsal formu inşa edebilme telaşına düşmüştür. Taksim Meydanı'na ve Gezi Parkı'na yerleşen direnişçilerle, meydana kurulan barakalarla, çadırlarla başlayan süreç şimdilerde yerini meydanlarda, mahallelerde,

parklarda kurulan forumlara bırakmıştır.

Forumların işleyişi ve karar alma yöntemleri konusunda farklılıklar yaşansa da çoğunda doğrudan demokrasinin uygulandığı söylenmektedir. Anarşistlerin karar alma yöntemi olarak deneyimledikleri doğrudan demokrasiyle karar alma, forumlardaki işleyişle kısmen benzerlikler taşısa da tam olarak doğrudan demokratik bir yöntemin uygulandığını söyleyemeyiz.

Çünkü doğrudan demokrasi salt bir örgütlülüğün işleyiş tarzı olarak algılanmamalı, aynı zamanda bireyin yaşama biçimi olarak da ele alınmalıdır. Ezen (yöneten), ezilen (yönetilen) ayrımının olmadığı bir dünyayı yaratmak ve şimdiden böyle bir tarzı, böyle ilişkileri yani böyle bir yaşamı kurmakla mümkündür.

Karar alma süreçlerinde (edilgen bireylerin etken bireylere dönüşmesi) birey yadsınmamalıdır;

Doğrudan demokratik yöntem topluluk içerisindeki bireyin yadsınmasını öncelikle ortadan kaldırmalıdır. Birey, içinde bulunduğu topluluğun aldığı kendi kaderini etkileyecek her kararda söz söyleyebilmelidir. Birey bu sözü söylerken, hiçbir tahakküm ilişkisi içerisinde olmamalıdır.

Karar alma süreçlerinde deneyiminin deneyimsiz üzerinde tahakkümü

oluşmamalıdır;

Deneyimi az olan birey, deneyimi çok olan birey karşısında söz hakkını kısıtlamamalıdır. Bu yaşamlarımızda daha çok yaşlı ve genç arası ilişkide, bir işi yapabilen ve yapamayan arasındaki ilişkide belirginleşir. Örneğin, forumların işletilmesinde buna benzer bir deneyimi yaşamış orta yaşlı bir bireyin, böylesi bir deneyimi ilk defa yaşamış bir birey üzerinde karar alma anı ile alakalı şöyle olumsuzluklar yaşanabilir: Birincisi, gündem üzerine yapılan bir tartışmada yaşlı tarafından verilen örnek, gündem üzerine söz söyleyecek gencin sözünü değersizleştirebilir. İkincisi, doğrudan demokrasi içerisinde kendi sözünü söyleyerek öz güvenini yükseltecek olan birey, kendisinden yaşça büyük başka bir bireyin deneyiminin güvencesinde kendi sözünü söyleyemeyerek, öz güvenini oluşturamayabilir. Diğer taraftan, beceriyel alakalı bir işi yapabilenin yapamayan üzerindeki olumsuz etkisi ise, işi yapamayanın asla o işi yapamamasıyla sonuçlanabilir.

Karar alma süreçlerinde bilgi bir tahakküm aracına dönüşmemelidir;

Karar alma süreçlerinde, gündemdeki konu hakkında hakim, bilgi sahibi olanlar, bilginin tartışılmazlığı üzerinden kararı fazlasıyla etkileyebilirler. Böylesi bir etkinin oluşmasını istemeyen bireyin, bildiği herhangi bir bilgiyi tartışmayı sonlandırıcı bir şekilde, yani tartışmasız kullanmaması önemlidir. Çünkü alınacak kararlar üzerinde bilgiyi edinenin bilgiyi edinemeyene göre etkisi daha fazla olacaktır. Bu da karar alma sürecini öğretmen ve öğrencilerin bulunduğu bir sınıfa dönüştürecektir.

Karar alma süreçlerinde emek bir

tahakküm aracına dönüşmemelidir;

Karar alma süreçleri içerisinde alınan kararların uygulanmasında herkesin yapabileceği kadarını vadedmesi ve vadedtiğini yapması, bireyler arasında emeği eşitler. Ama herhangi bir birey, alınacak başka kararlarda sarfettiği emeği gündemleştirerek kararı fazlasıyla etkilemek istediğinde, işte tam da burada emek bir tahakküme dönüşmüş olur. Çünkü karar alma süreçleri sonrasında alınan kararların uygulanmasında, herkes gönüllüce verebileceği kadar vermeyi taahhüt etmiştir. Bu taahhüt, herhangi bir bireyin daha fazla emek ya da daha az emek sarfetmesi üzerinden tahakküme dönüşmesini engeller ve böylelikle herkesin gönüllüce vadedtiğini yapması tüm bireylerin sarfettiği emeği eşitlemiş olur.

Karar alma süreçlerinde hiyerarşi olmamalıdır;

Doğrudan demokratik bir yöntem sadece yatay ilişki biçimiyle birbiriyle ilişki içerisinde olan bireyler arasında gerçekleşebilir. Bireyler arasında hiçbir hiyerarşik alt-üst ilişkisi olmamalıdır. Her ne kadar bu ilkelerle işletilen bir karar alma sürecinde, eğer işlevi kolaylaştırmak için seçilen moderasyon (kolaylaştırıcı), konuşmak isteyenlerin taksimini düzenlemek dışında, her konuşmacıdan sonra konuşmacının konuştuklarına dair bir yorum yaptığında, karar alma süreci boyunca en çok konuşan bireye dönüşür. Böylece moderasyonu yapan birey, alınan kararlarda daha belirleyici bir pozisyonadadır. Moderasyonda olan bireyin, karar alma sürecini kolaylaştırması için aldığı inisiyatif gerektiğinde yapması önemlidir. Kaldı ki zaten, moderasyon toplantılarda kolaylaştırıcı özelliği sebebiyle kullanılıyorsa, her toplantıda baş-

ka bir bireyin moderasyon olma ilkesi işletilmelidir.

Neden Doğrudan Demokrasi?

Taksim direnişi ve isyanı sürecinde, sürekli gündeme gelen doğrudan demokrasi, sürecin sembolik bir uygulamasından daha çok, kendisini sürece dayatarak zorunlu kılınmış bir uygulamadır. Peki, doğrudan demokrasi kendisini nasıl zorunlu kılmıştır?

Kapitalizm yaşamlarımızın her anını ve her alanını çalarken, kendisini sürdürülebilmek için bizi fabrikalarında ürettirdiği, AVM'lerinde tükettirdiği yaşamlara sıkıştırılmıştır. Kapitalizm kentte AVM, kırsalda HES projeleriyle sömürü dozunu gün geçtikçe yükseltmiştir. Bireyler, yaşamı yok eden bu saldırıların karşısında oluşan direnişlerin bir patlaması olarak, Taksim direnişi ve isyanı sürecinde barikatlarla çevirdikleri yaşam alanlarında tabii ki kapitalizmin ilişki biçimini tekrarlamayacaklardı. Bu yüzden direnişçiler, kapitalizmin rekabetçi ve bencil kültürüne karşı paylaşma ve dayanışmayla bezeli özgür bir ilişki biçimini tercih etti. Bu tercih, aynı zamanda yaşamlarımızı çalan kapitalizmin kültürüne karşı zorunlu bir tercihti.

Toplum yönetenlerin, hükümetin daha ötesinde devletin, biz yönetilenler üzerinde hiç umursamadan aldığı kararları uygulaması ve temsili demokrasi çerçevesinde bizi bu yönetime müdahil oluyormuşuz gibi göstermesi bir demokrasi aldatmacasıdır. Buna karşın, barikatlarla çevrilmiş yaşam alanlarında özgürlüğü hisseden ve onu tekrar kaybetmek istemeyen insanlar için doğrudan demokrasi yöntemlerinin yaratılması kaçınılmazdı. Evet, doğrudan demokrasi de kaçınılmaz olarak kendini bize dayatıyor ve

zorunlu kılıyor. Yaşamları boyunca toplumsal kararlarda edilgen olan insanlar, artık barikatların ardındaki topluluk kararlarında etken olmak istiyordu. İşte bu yüzden, şehirlerde ve mahallelerde yaşanan bütün deneyimlerde, paylaşma, dayanışma ve özgür ilişki biçimleri geliyor ve temsili demokrasinin edilgen bireyi doğrudan demokrasi çabasında etken bireye dönüşüyordu.

Nasıl Doğrudan Demokrasi?

Taksim direnişi ve isyanı süresince direniş alanının gündelik işleyişi ile ilgili toplantılarda doğrudan demokrasi uygulandı. Uygulamadaki en ciddi sıkıntılardan biri, karar alma süreçlerinin niceliksel sorunlarla alakalı niteliksizleşmesiydi. Yani toplantıların doğrudan demokrasiyle karar alma sürecinin gerçekleşemeyeceği kadar kalabalık yapılması, moderasyonun kolaylaştırıcıdan çok yönlendirici özelliğini belirginleştirdi. Moderasyon, kalabalıkla alakalı olan karmaşıklıkla dolaylı önerilerin karara dönüşüp dönüşmemesinde belirleyici oldu. Taksim direnişi gibi tarihsel büyük direnişlerin içerikleri hakkında yoğunlaşmış bilgiye sahip olan bireyler, bilgileri üzerinden toplantılardaki tavırlarıyla karar alma süreçlerini panelleştirdi. Direniş alanının çeşitli bölgelerinde gönüllü inisiyatif almış bireyler ve gruplar, aldıkları gönüllü inisiyatiflerde sarfettikleri emekle ilişkili olarak, daha belirleyici olmak istediler.

Bu ve bunun gibi aksilikleri olumsuz karşılamak gerekir. Çünkü bireylerin ve grupların mevcut siyaset anlayışının bu kavramlara yabancı olduğu aşıkardır. Burada, doğrudan demokrasinin işlememesinde, nicelik sorununun en önemli sorun olduğu anlaşılmaktadır. Ortalama on tane kararın alınması gereken bir karar alma sürecinde karara katılan her bireyin konuşmak istediğini düşünürsek, sorunu daha iyi anlayabiliriz. Her konuşmacının ortalama beşer dakika konuşacağını düşünürsek, iki yüz kişinin katılacağı bir toplantı, yaklaşık 16 saat sürecektir. Kaldı ki bu kadar uzun sürecek olan bir toplantının verimli geçmesini beklemek mantıksızdır. Ayrıca toplantıların bileşenlerinin direniş alanının tamamından katılım sağlaması, hiçbir bölgesel ve kimliksel ayrışmadan geçmeksizin yapılıyor olması, yani çoğunlukla örgütlü olmayan bireyler tarafından gerçekleştiriliyor olması, karar alma süreçleri için bir başka mantıksızlıktır. Burada örgütlülükten kastımız kişilerin örgütlü oldukları dernek, platform ve parti değildir. Bahsedilen örgütlülük, bireyin alanla kurduğu kolektif ilişkideki durumudur. Yine de burada herhangi bir kurumda örgütlü olan bireyin, direniş alanında yaratılmak istenen uyuma katkısı da oldukça önemlidir. Bu sözlerimizin en önemli örneği Taksim Dayanışması'nın direniş alanıyla ilgili almak istediği son gün kararlarında, alanı yedi ayrı bölgeye bölerek hem sayısal hem de bölgesel örgütlülük açısından uygulamaya çalıştığı doğrudan demokrasi çabasıdır. Çabasıdır diyoruz, çünkü örneğin ilk günden itibaren direniş alanına dayanışma amacıyla getirilen ihtiyaçların paylaşılmasının merkezi bir anlayış üzerinden örgütleniyor olması doğrudan demokrasiye yabancı olan bir tutumun yansımasıydı. İlk günden itibaren direniş alanının birçok bölgeye bölünerek, o bölgedeki kolektif ilişkide olan bireyler ve gruplar tarafından uygulanacak doğrudan demokratik karar alma süreçleriyle, bölge içi gündelik yaşantının işleyişinin belirlenmesi gerekmektedir. Bu, oraya dayanışma için gelen ihtiyaçların taksiminden, barikatların

konumuna kadar birçok gündemin doğrudan demokrasiyle bireyler tarafından kararlaştırılmasını sağlayacaktı. Belirginleşen bu ilişki biçimi, bireylerin sembolik olarak bir araya gelmesindenense yaşamsal biraradalıklar yaratacak, yani daha örgütlü ve kuvvetli bir direnişe dönüşecekti.

Direniş alanı boyunca dönüşemeyen doğrudan demokrasi kavramı, sonrasında mahallelerin parklarında yapılan forumlarda serbest kürsüye dönüştü. Serbest kürsülerde genellikle bireyler sistemle ilgili sıkıntılarını dile getirmelerinin yanı sıra, az da olsa ortak karar alarak eylemlilikler düzenliyorlar. Mahalle forumlarında alışık olmadığımız için bizlere şaşırtıcı gelen bedensel iletişimin kullanılması da yine belirttiğimiz nicelik sorununun bir göstergesi değil mi? Bu yöntem oldukça kalabalık olan Beşiktaş-Abbasağa ve Kadıköy-Yoğurtçu Forumları'nda kullanılırken, kalabalık olmayan Ümraniye Merkez ve Kartal Meydan Forumları'nda kullanılmamaktadır.

Genel olarak doğrudan demokrasinin uygulandığı karar alma süreçlerinde, ilkeler çok önemlidir. İşleyiş içeriğinde ise alınacak kararlarda, toplantıya katılan herkesin söz söylemesi gerekmektedir. Alınacak kararlarda herkesin hemfikir olmasının yanı sıra, hemfikir olunmadığı durumlarda ise, niye hemfikir olunmadığının açıkça anlatılması önemlidir. Toplantıya katılan herhangi bir birey tarafından gündem olan önerinin içselleştirilememesi, bu öneri üzerine karar alınmasını engelleyebilir. Ayrıca gündem olan önerinin pratikte işlemeyeceğini düşünen bir birey, önerinin karara bağlanmasını engellemeyip, pratiğe gözlemci olarak dahil olabilir. Bazı durumlarda herkesle ilgili eğilimini açıklayarak, kararın pratikte işleyip işlemeyeceği üzerinde telkin oluşturabilir. Bunlar basitçe uygulanabilecek ilkelerdir. Zaten doğrudan demokrasi, basit ilkelerden oluşan, herkesin dahil olabileceği bir işleyiş biçimidir.

Doğrudan Demokrasi ile İşleyen forumların federatif ve konfederatif ilişkisi nasıl olmalıdır.

Doğrudan demokrasi ve karar alma süreçlerinin en önemli sıkıntılarının birisinin nicelik yani kalabalık üzerine olduğunu belirtmiştik. Nicelik sorunu aşılabilir bir sorun gibi gözükse de bu bir yanılgıdır. Çünkü kalabalık olmayan yani niceliksel sıkıntılarla nitelik kaybı yaşamayacağımız sayılarla yapılan doğrudan demokratik karar almalarında, topluluğun diğer topluluklarla olan ilişkisini çözümlenmek gerekir. Parçanın bütünüle olan ilişkisinde toplulukların kendi kaderlerini tayin hakları saklıdır. Toplulukların diğer topluluklarla oluşturacağı bütünsel toplum anlayışı içerisinde, öncelikle kendi topluluk parçasında yadsınmayan birey sonrasında bütünsel topluluk içerisinde de yadsınmayarak, kendini gerçekleştirmesini sürdürecektir. Forumlar arası federatif ve konfederatif ilişkilerle ayrıca yoğunlaşılması gereken bir başlıktır. Ama Taksim Direnişi deneyiminden anlaşılmalıdır ki; Taksim Dayanışmasının Gezi Parkı Direniş Alanını son süreçte yediye bölme çabası, yediye değil de belki ondörde belkide yirmisekize bölünerek denebilir ve son süreçte değil de sürecin başından itibaren denemesiyle belki de önemli bir deneyim gerçekleştirilebilirdi.

Barikatların ardındaki direniş alanından, mahallelerdeki forumlara doğru

dan demokrasi çabalarının toplumsal etkisi

Doğrudan demokrasi, ezenlerin temsili demokrasinin yani parlamentonun, politikacıların, sandığın ve oy pusulalarının oluşturduğu aldatmacaya rağmen, ezilenlerin her isyanıyla beraber muğlaklıktan sıyrılıyor. Böylesi süreçlerde temsili demokrasiden nasiplenenler, doğrudan demokrasinin özgürleştirici tavrından korkuyor ve bu süreçleri ya yok sayıyor ya da kendi çıkarları için dönüştürmek istiyorlar. İçinde bulunduğumuz günlerde de AKP hükümeti mahalle forumlarını yok saymakta ısrarcıyken, bir başka ısrar da muhalefet partilerinin doğrudan demokrasi çabası olan forumları en yakın seçimlerde bir oy potansiyeline dönüştürmek istemeleridir.

Bizler direnişin ilk gününden itibaren yaşanan tüm paylaşma ve dayanışmayla dolu özgür ilişkilerin doğrudan demokrasi ile işleyen karar alma süreçlerinin sonsuzluğuna kazanım derken, böylesi önemli bir deneyimi yine temsili demokrasinin muğlaklığına geri çekerek sandıktan birinci parti çıkmaya indirmek, kazanılmış böylesi bir özgürlüğü hiçleştirmekten başka bir şey değildir. Hep beraber kazandığımız direniş ve isyan sürecinde "ütopyaı yaşadığımız" o günlerin gerçekliğiyle bu hiçleştirmeye karşı koymalıyız. Herhangi bir hükümetin istifası değil hükümetlerin olmadığı özgür bir dünyanın sonsuzluğunu hissetmişken, şimdi tekrardan kendimizi temsili demokrasinin sandığına mı sıkıştıracağız? Paylaşma ve dayanışmanın tüm heyecanıla kendi yaşamımızın adına karar alabilmenin çabasını sarfetmişken bu kazanılmış günlerden yine bizler adına kararlar alacak, bizler adına bu kararları uygulayacak en kötü hükümetten daha az kötü yeni bir hükümetin sadece bir oyu mu olacağız? Bu direniş ve isyan sürecini görmezden gelerek gücüne güç katmak isteyen ya da bu süreci bir iktidar değiş tokuşu nasiplenmesi olarak gören partiler şunu bilmeliler ki, başlangıcından bugüne sürmekte olan şeyi anlamamışlar. Paylaşma, dayanışma ve özgürlük... Hani o hepimizin hissettiği özgürlük bir lanet gibidir. Bir kere bulaştı mı zihinlere asla terk etmez... Tüm iktidarlar da bundan nasipleneceklerdir!

Taksim direnişi ve isyanı önce insanları, şimdi de yaşamları değiştirmek için yöntemler aramaktadır. Çünkü direniş ve isyan sırasında bilsek dahi alışkın olmadığımız yeni bir anlayış örgütlendi. Direniş ve isyan her kesimi sokaklara taşıyarak, korktuğunu eyleyebilen cesur insanlar yarattı. Sokaklara çıkan, slogan atan ve karşı koymanın coşkusuyla direnen insanlar yarattı. Bundan sonra hiçbir şey eskinin aynısı değil ve olmayacak da. Ancak bundan sonra yenilenen bu yaşamlar nasıl bir yaşamsal ve siyasi mücadele sürdürecektir, bu sorunun cevabı çok önemli. Çünkü gelecek günlerde göreceğiz ki tüm sürecin en önemli kazanımlarından birisi olan doğrudan demokrasiyi anlayamayan zihniyet bu sürecin heyecanının sönmeyeceğini düşünerek hep bildiği ve uyguladığı yönteme yeniden dönecektir. Direnişin ve isyanın inançlı mücadelesini veren örgütlülükler, çatlakları derinleştirirken bunu idrak edemeyen bu zihniyetse STK'larına gönüllü, partilerine üye, çatı parti fantezilerine ise seçmen aramanın peşine düşecekler. Taksim direnişinin ve isyanının hepimize yaşattığı gerçek ise biri ya da birileri bizim adımıza karar vermeden, şimdi, şu anda her şeyi değiştirebilecek gücümüzün olduğu gerçeği.

Faiz Lobisi; Deve mi? Kuş mu?

M.Utku Şentürk

m.utkusenturk@gmail.com

Türkiye Haziran ayı boyunca Gezi Parkı direnişini konuşurken, Başbakan Erdoğan'ın sözlerinin ardından gündem bir anda değişti. Erdoğan "Çapulcular" diye nitelendirdiği gençlerin arkasında faiz lobisinin olduğunu söyleyerek, "Faiz lobisi kendine çeki düzen ver. Bu lobi yıllarca benim milletimin alın terini sömürdü bundan sonra sömüremeyeceksin. Olay sadece lobiye oluşturan bir banka iki banka kim varsa. Hepsi için aynı şeyi söylüyorum, siz ki bize karşı bu mücadeleyi başlattınız bunun bedelini ağır ödeyeceksiniz. Utanmadan sıkılmadan borsayı çökertmeye çalışanlar, çökersen sen çökersen borsada benim param yok. Biz spekülörlere fırsat vermedik yarında vermeyeceğiz. Eğer yakalanırsan ümüğünü sıkırsız" dedi.

Faiz lobisi... Dünyada olamayan ve özellikle AKP kurmaylarının dünya literatürüne kazandırdığı ancak deve mi kuş mu olduğu belirsiz bu tanımlamanın orijinali "Interest lobby" dir ve İngilizce'de çıkar lobisi olarak kullanılır. Eğer faiz lobisi demek istenseydi "interest rate lobby" denilmeliydi. Nitekim Google'da "interest rate lobby" araması yaptığınızda karşınıza 26 bin 500 sonuç çıkacaktır. Sonuçlara göre 10 - 15 tanesi hariç tamamı Erdoğan ve Türkiye ile ilgili ve literatüre girişi 2010 yılındadır.

"Interest rate lobby" aramasında ilk yazıların AKP kurmayları "hık" dediğinde hemen "pık" diyen Sabah ve Zaman gazetele-

ri kaynaklı olduğu görünüyor.

Faiz lobisinin İktidar tarafından ilk dile getirilişi Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan tarafından olmuş. Gerçi halen televizyonlarda aynı istikrarını sürdürüp, "faiz lobisi bu güne kadar Türkiye'den 1.5 trilyon dolar sömürmüştür" diyor. Bu hesabın nasıl yapıldığı ise hala bir muamma. Biz bu olağan üstü cebir hesaplarını sadece Devlet Bahçeli yapıyor sanıyorduk ama Bakan Şimşek'te en az Bahçeli kadar bir matematik dâhisiymiş!

Mızrak çuvala sığmıyor

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek de birkaç gün önce 24 TV'de yaptığı bir açıklamada; "Fed'in muhtemel politika değişikliğinin etkisi ile Gezi olaylarının etkisini birbirinden ayırmak zor, çünkü aynı döneme denk geldi ama mayıs başından bu yana, Gezi olayları mayıs sonunda oldu ama şöyle biraz daha gerisine gittiğimiz zaman, o gün finans piyasalarında, borsada vs. Türkiye, bir anlamda iyi noktaları yakalamış. Şimdi o günden bugüne borsadaki değer kaybı 62 milyar doların üzerinde. Yani bizim şirketlerin değer kaybı 62,2 milyar dolar oldu" demiş.

Bu da yetmemiş Gezi Parkı eylemleri yaşanmasaydı, Türkiye'nin, Fed'in söz konusu muhtemel politika değişikliği kararından daha az etkileneceğini belirten Şimşek, "Bu dönemde Türkiye'nin 10 yıllık tahvillerinin faizi 124 puan artmış, Meksika'nın 131, Polonya'nın 136, Güney Afrika'nın 141, Endonezya'nın

da 166 baz puan artış göstermiş. Bu dönemde Türkiye'nin 5 yıllık CDS'i 67 puan artarken, Çin'de 66, Endonezya'da 78,5, Brezilya'da 85,8 puan artış olmuş. Türk Lirası yüzde 8'in üzerinde değer kaybederken, Güney Afrika parası yüzde 12 civarında, Brezilya'ninki yüzde 12,2 değer kaybetmiş" ifadelerini kullanmış.

Oysa durum Gezi Parkı eylemlerinden bağımsız bir seyir izlemektedir. ABD'nin aldığı "Parasal genişlemeyi durdurma" kararından sonra küresel kapitalizme eklenilen tüm coğrafyaların ekonomileri gibi Türkiye piyasaları da büyük bir krizin eşliğinde zaten.

Borsa ve altın kafa üstü düşüşe geçti, döviz hızla yükselmeye başladı ve en büyük zararı dış borcu ve cari açığı yüksek olan ülke ekonomileri görecek... Tabii bir de altın ve Türk Lirası yatırımları olan halk...

Ekonomideki pembe bulutlar dağılıp, gittikçe güdük hale gelecek olan inşaat sektörüyle ve Erdoğan'ın "çılgın inşaat projeleriyle" dımdızlak kalmamız kuvvetle muhtemeldir.

Kaldı ki AKP'nin iktidar olduğu 2003-2012 döneminde yılda ortalama 33 milyar dolar cari açık verildi. Açık, başta milli gelirin yüzde 2,5'u iken 2011'de yüzde 10'una yaklaştı ve açığı kapamak için hızla borçlanıldı. Dış borç stoku aynı dönemde yüzde 134 arttı ve 340 milyar dolara çıktı. Kendi tabirleri ile "Faiz Lobisi"nin kucağına oturdukla-

rında, bu dış borçlar alınırken faiz ödeyeceklerini bilmiyorlar mıydı? Ya da aldıkları bu borçları Bank Asya'dan mı aldıklarını sanıyorlardı?

AKP için sonun başlangıcı

Yatıp kalkıp ekonomi balonu uçuranlar henüz fark etmemiş olabilir ancak şu an itibarıyla yabancı para borçlarımızı ödemeye yeterli olmayan döviz rezervlerimizin hızla erimesi, aynı zamanda büyük bir ekonomik krizi de kapımıza taşıyabilir. İşte tam da bu nedenle bilinçli bir propaganda kampanyası ile AKP hükümeti sözcüleri, bakanları ve jöle kafalı "gazetecileri" sabah akşam Gezi eylemlerinin dış mihraklar ve faiz lobisinin işi olduğunu sayıklıyor ve kendi politikalarından kaynaklanacak bir ekonomik krizi Gezi bileşeninin ve onları destekleyen "Siyonist sermaye çevrelerinin" üstüne yıkmaya çalışıyorlar. Ama yemezler. On yıllardır ülkeyi yöneten tüm iktidarlar gibi memleketi Sevr paranoyası ile, dahili ve harici mihraklar ile korkutmaya çalışan, kendi yağma düzenlerinin sonucunda meydana gelen tüm ekonomik ve politik krizlerin yükümlülüğünü toplumsal muhalefete ve ezilenlere yıkmaya çalışan Erdoğan ve şürekası için çanlar çalmaya başladı. Sonun başlangıcındayız artık tüm dünya halklarında olduğu gibi Türkiye halklarının uyanışını kimse engelleyemeyecek. Artık cin şiseden çıktı ve korku imparatorluğu yıkılmaya başladı.

İsyanı başlatmak, kazanmaktır!

Meydan Gazetesi, Sayı:11, Temmuz 2013

Yaşadığımız Topraklardaki

Geçtiğimiz haziranda Taksim'de başlayıp dört bir yana yayılan isyan ve direniş, herkesin yaşamında ve algılarında bir kırılma yarattı. Bu topraklarda yaşayanlar, iktidarın sarsılmaz olmadığını, polisin dost olmadığını ve sokakların kendilerine ait olduğunu hatırladılar. Hatırladılar diyoruz, çünkü Baba İshak "dünya malı halkındır" diyen değil, bozguncu; Celaliler, halkın kendisi değil bir avuç çapulcu ve eşkiya; Şeyh Bedreddin adalet için mücadele veren bir devrimci değil iktidar meraklısı bir devlet adamı olarak anlatılmıştı tarih kitaplarında. Efendiler ve resmi tarih öğreticileri bozguncunun bozguna uğratılacağını, biat edenin huzur ve refah içinde yaşayacağını adeta beynimize kazıyordu. Ancak bu toprakların geleneği biat değil, isyandır! O isyanın adı, kimi zaman Bizans'a kafa tutan özgür Pavlakiler, kimi zaman Selçuklu'ya diz çöktüren Babailer, kimi zaman ellerinde sadece kazma kürekler olmasına rağmen defalarca Osmanlı ordusunu geri püskürten Ortaklar olmuştur. Dehaq'lara karşı isyan ateşini yakan Kawa'lar, ulus-devlet uğruna katledilen Şeyh Sait'ler, onca oyuna ve kırıma rağmen baş eğmeyen Seyit Rıza ile Dersimliler ve daha niceleri...

Pavlakiler: Devletin Dinine Baş Kaldıranlar!

Pavlakiler, 7. yy.de Sivas, Malatya ve Erzurum'da yaşayan Ermenilerdir. Resmi dini Hristiyanlık

olan Bizans Devleti'nin egemenliği altında olan bu bölgede, kilise ve iktidar yanlısı Hristiyanlığın otoritesini reddederek, Alevilik, İran Manihaizm'i ve Binyılcı Hristiyanlık gibi görece daha özgür ve halkçı anlayışları birleştirmeleri; onları egemen dinin saldırısına maruz bırakmıştır. Nihayetinde Bizans'ın ve kilisenin baskılarına başkaldıran Pavlakiler, Arap Müslümanların ve daha birçok ezilenin katılımıyla 9. yy'de büyük bir isyana kalkışmışlardır. İsyancılar Ankara'ya kadar gelmiş, fakat burada Bizans ordusu tarafından durdurulmuşlardır. Sonrasında Bizans ordusu, isyancıları akıl almayacek işkencelerle katletmiş, (Bizans kayıtlarına göre 100.000 kişi) geri kalanları da sürgüne göndermiştir. Sonraki süreçte, Pavlakiler sürüldükleri yerleri Bektaşiliğin merkezi haline getirmişler, Babai ve Şeyh Bedreddin İsyanı gibi halk isyanlarına hem esin kaynağı olmuş, hem de doğrudan katılmışlardır.

Babai İsyancıları: "Dünya Mülkü Halkındır."

Babai İsyanı, Anadolu halklarının adalet ve özgürlük arayışlarının belirginleştiği, sonrasında da bu topraklarda, devlete ve efendilere karşı girişilecek olan isyanlara esin kaynağı olan bir hareket olmuştur. Anadolu'daki hemen hemen tüm halkları devletin iktidarına karşı birleştiren Babai İsyancıları, döneminde bu toprakların çehresini değiştirerek uzun yıllar Babailik olarak bilinen bir isyan geleneğini yeşertmiş-

lerdir.

1240 yılında başlayan Babailer Hareketi, diğer öncülerinde de olduğu gibi dinci, ayrılıkçı, Sünni-Şii çatışması şeklinde resmi tarihin tanımladığı gibi değil; örgütlü, politik bir çabayı ve devrimci zihniyeti gerçekleştirmenin bir başka örneğidir.

"Dünya mülkü halkındır." diyen Baba İlyas'ın adalet anlayışı ve Baba İshak'ın halkın arasındaki çalışmalarına gittikçe büyüyen isyan, Müslümanından Hristiyanına, Türkmeninden Rumuna, konarından göçerine bütün bir halkın sırtında, başkent Konya kaplarına kadar gelmiş Selçuklu Devleti'ni yıkamayı bile sarsmıştır. İsyan bastırıldıktan sonra, çoluk çocuk demeden bütün Babailer kılıçtan geçiren Selçuklular, ne devletlerinin yıkılmasını engelleyebilmişler, ne de yapmakta olan isyan ateşini söndürebilmişlerdir. O gün bir Selçuklu askeri tarafından başı vurulan bir Babai, bir kaç yüzyıl sonra Osmanlı'nın karşısına bir Celali olarak dikilmeye devam etmiştir.

Celali İsyancıları: Osmanlı'ya Kıyama Kalkanlar

16. yy.'ın ilk yarısında, Osmanlı'ya karşı başlayan ve neredeyse yüzyılı aşkın bir süre Osmanlı devlet geleneğine ve onun, baskılarla, vergilerle, askerleriyle "dirlik ve düzen" içinde tutmak istediği Anadolu topraklarında çıkan isyanlardır. Bunlardan bazıları; 1517 yılında Yoz-

gat-Tokat bölgesinde Bozoklu Celal, 1525 yılında Süklün Koca ve Baba Zünnun Bozok'da, 1527 yılında Tokat ve yöresinde Zünnunoğlu Halil ve Hubyar Baba, 1526 yılında Kırşehir-Ankara yöresinde Kalender Çelebi, 16 yy. ortalarında Sivas'ta Pir Sultan Abdal... Bunların tümü Celali İsyancıları olarak anılmış, bu topraklarda yaşayanların adalet için mücadeleleri olarak görülmüştür.

Bu isyanlar her zaman olduğu gibi, çok ağır bir şekilde bastırılarak, isyancılar katledilmiş; hatta isyana katılanlar, çapulcu eşkiya diye anılarak hiçleştirilmeye çalışılmıştır. Fakat bugün, ne isyan değerinden bir şey yitirmiş, ne de Celaliler'in yeniden harladığı isyan ateşinin bugünü aydınlatması engellenebilmiştir.

Şeyh Bedreddin ve Börklüce Mustafa: Yarın Yanağından Gayri Her Şeyi Paylaşmak İçin!

Şeyh Bedreddin İsyanı, hem ortaklaşacılığın ete kemiğe bürünmüş hali, hem de 16. yy.'da Osmanlı Devleti'ne karşı örgütlenmiş bir devrim girişimidir. Şeyh Bedreddin ile onun ortakçıları Börklüce Mustafa ve Torlak Kemal'in çalışmaları ile büyüyen isyan, ağır vergiler altında ezilen, yok sayılan, savaşlarla, sürgünlerle talan edilen köylülerde, ahi birliklerinde, Müslümanlarda ve Gayri Müslimlerde; kısacası toplumun ezilen tüm kesimlerinde karşılık bulmuştur.

Halkların Mayasıdır İsyân

İsyân, özellikle Ege bölgesinde, İzmir ve Manisa çevresinde, köylülerin, devlete haraç olarak verdiği ürünleri vermeyip, toprağı ortak işleyip, topraktan geleni ortakça tüketmeleriyle; daha doğrusu öşürçüleri başlarından kovup, devleti ve özel mülkiyeti hayatlarından çıkartarak, hayatlarını paylaşma ve dayanışma ekseninde kurmak istemeleriyle iyice büyüdü.

Köylüler artık devlete haraç vermiyor, toprakların beraber işleyip beraber tüketiyor, her şeye beraber karar veriyor, yemekler köy meydanlarında büyük kazanlarda pişirilip beraber yeniliyordu. Devlet, tabi ki buna daha fazla müsaade edemezdi. Osmanlı, bu komünlere defalarca saldırdı ama her seferinde geri püskürtüldü. Binlerce insan Karaburun'a çekilerek hem ortaklıklarına devam ettiler, hem de Osmanlı ile savaşmaya...

Fakat bu isyan da çok sert bastırıldı. Şeyh Bedreddin'in ortakçıları, katledilerek bugün "ölüm kuyuları" diye bilinen yerlere atıldılar. İsyânın sona erdiği haberini alan Bedreddin, sürgünde olduğu İznik'ten kalkıp Serez'e geldi, fakat onun ölüm fermanını hiçbir ulema imzalamadı. Kendi ölüm fermanını yazdı ve boğazına ilmiği kendi geçirip, idam sehpasını tekmeledi.

Demirci Kawa Destanı: Dehaq'lara Karşı, Hepimiz Kawa'yız!

Bundan 2.500 sene önce, Mezopotamya'da hüküm süren Asurlu Kral Dehaq'a karşı ayaklanan Kürtleri anlatır bu destan. Zalim kral Dehaq, hem baharın gelişini engelliyor, hem de yakalandığı ölümcül bir hastalıktan kurtulmak için, her gün bölgeden yakalanan iki genci öldürüp, beyinlerini yiyordu. Gençler katledilirken, sıra daha önce bu şekilde 17 oğlunu kaybetmiş olan Kawa adındaki demircinin en küçük oğluna gelmişti. Her gün, gençler Dehaq'ın askerleri tarafından başları kesilmek üzere götürülürken, Kawa'nın aklına başkaldırı fikri gelir ve bu konuyu etrafında güvendiği birkaç kişiye açıklar. Demirci dükkânında, demirden savaş malzemeleri olarak Güzr û Kember, Kêr gibi araçlar yapar ve bir taraftan da başkaldırı için etrafındakileri eğitir. Bu hareket, yavaş yavaş yayılmaya başlar. Mart ayının 20'sini 21'ine bağlayan gece, zalim Dehaq'a karşı direniş başlar. O gece Demirci Kawa, kralın sarayına doğru yürür. Zalim Kral Dehaq'ı öldürerek, hem Kürtleri özgürlüğüne kavuşturmuş olur, hem de yeniden gelen baharın müjdecisi olur.

Şeyh Sait İsyanı: "Torunlarımızın Bizden Dolayı Utanç Duymaması Bizim İçin Yeterlidir!"

5 Şubat 1925, Osmanlı Devleti yıkılmış; ulus temelli T.C'nin kurulması için adımlar atılmaya başlanmıştır. Bu adımlardan biri, tabi ki Kürtlerden kurtulmak, olmazsa onları etkisiz hale

getirmektir. İlk önce 2 Mart 1925'te dönemin başbakanı Fethi Okyar: "Elimi kana bulamak istemiyorum." der ve ardından görevden alınır, yerine İsmet İnönü atanır. Takrir-i Sükun Kanunu çıkartılır, İstiklal Mahkemeleri kurulur.

Hâlihazırda bir isyan hazırlığında olan Kürtler, bir provokasyonla savaşın içine çekilir. Sonrasında Kürt halkıyla T.C Devleti arasında amansız bir savaş başlar. İstanbul ve Ankara'da gazeteler adeta sağır ve dilsizdir. Onlara göre bir mesele yoktur. Yaşanan küçük bir zabita vakasıdır. Kürt isyanı bastırılır... Şeyh Sait ve arkadaşları İstiklal Mahkemeleri'nde yargılanır apar topar idam edilirler. Şeyh Sait'in son sözü şu olur: "Torunlarımızın Bizden Dolayı Utanç Duymaması Bizim İçin Yeterlidir!"

Seyit Rıza (Dersim İsyanı): "Ben Sizin Yalan ve Hilelerinle Baş Edemedim Bu Bana Dert Oldu Ama Ben de Sizin Önünüzde Eğilmedim Bu da Size Dert Olsun"

1935 yılında İsmet İnönü'nün hazırladığı Kürt Raporu'nda aynen şunlar yazıyordu: "Dersim Türklük için kanayan bir çibandır, derhal kesilip atılması gerekir." Bu mesaj, gerekli mecralara ulaşır. Dersim'e devletin tunçtan eli dokunmalı, bölge acilen Türkleştirilmelidir. Fakat TC'nin orduları hangi bahaneyle gelirse gelsin, Seyit Rıza ve arkadaşlarının yani

Dersimlilerin isyanıyla karşılaşılır.

Mustafa Kemal'in manevi kızı, pilot Sabiha Gökçen, 1937'de devlet töreniyle bölgeye gönderilir. Hazırlıklar tamamlandıktan sonra, 21 Mart 1937'de, yani Newroz sabahında Seyit Rıza'nın evi bombalanır. Ertesi gün gazeteler, Sabiha Gökçen'i "Türk amazonu" diye manşetlerine taşırlar.

İsyânın bastırıldığı 1938'e gelindiğinde, 40.000 kişi öldürülmüş, bir o kadar kişi de sürgün edilmiştir. Seyit Rıza yakalanmış, idama mahkûm edilmiştir. İdam sehpasından şöyle seslenir Seyit Rıza: "Ben sizin yalan ve hilelerinle baş edemedim bu bana dert oldu ama ben de sizin önünüzde eğilmedim bu da size dert olsun."

Buraya sığdıramadığımız yüzlerce isyanda belirgin olan şeydu: özgürlüğün üzerindeki her baskı karşısında halkların isyanını bulmuştur. Bunu bilmenin gerçekliğiyle telaşlanan günümüz iktidarıysa yeni bir halk isyanıyla karşılaşmanın korkusunu yaşamakta ve yok olmanın telaşıyla saldırmaktadır. İsyanı başlatanların ateşini elden ele taşıyan bizler unutmayalım ki bir isyanı başlatmak o isyanı kazanmaktır. Ve biz kazanıyoruz.

Kaideler arası El-Kaide

Hüseyin Civan

hcivan@meydangazetesi.org

Fransa başkanı Valery Giscard d'Estaing, 1975'te Almanya, İtalya, Japonya, Birleşik Krallık ve ABD hükümet başkanlarını petrol krizi ve onun beraberinde getirdiği ekonomik durgunluğu konuşmak üzere Rambouiller'de toplantıya davet etmesi, sonraki her yıl devam edecek olan G8 toplantılarının başlangıcı oldu. Dünyanın en zengin devletlerinin katıldığı toplantılar, her yıl dünyanın başka bir şehrinde sıradaki ev sahibi devletin liderliğinde gerçekleşti.

Dünyanın ekonomik ve siyasi olarak en güçlü devletlerinin katıldığı toplantıların genel olarak gündemi her zaman, var olan küresel ekonomik, siyasi ve sosyal sorunlar olurken; bu toplantıların gizli ajandası bu küresel sorunlar adı altında bu devletlerin siyasi ve ekonomik güçlerini koruma yolları oldu. Küresel ekonomik ve siyasal sistemin belirleyici konumunda bulunan bu devletler, bu sene 17 Haziran'da Kuzey İrlanda'nın Belfast şehrinde bir araya geldi.

Bu yılki toplantının ana konusunun Suriye olacağını herkes az çok biliyordu. Farklı siyasi mecralarda bir araya gelen devlet liderlerinin birbirleriyle konuşmayan Suriye değerlendirmeleri düşünüldüğünde, Belfast'ta gerçekleşecek toplantının, herkesin hem fikir olduğu "Yaşasın Kapitalizm" toplantılarından olmayacağı açıkta.

Bir yanda Esad'ın siyasi meşruiyetini sahiplenen Putin, diğer yanda Suriyeli muhaliflere silah desteği konusunu sürekli gündem eden Obama ve bu öneriyi onaylayan AB devletleri...

David Cameron'un ev sahibi niteliğiyle açılış yaptığı konuşması oldukça netti: "Esad'la devam eden bir siyasi yapılanma Suriye'nin geleceği açısından düşünülemez." Bu keskin tavrın toplantı süresince nasıl evrildiği bilinmez ancak toplantı sonrası Esad'ın liderliğine ilişkin bir karara varılmamış ve görevi bırak çağrısının yapılmamış olması, Putin'in toplantıda, yıl içinde Rusya'nın sergilediğine benzer bir strateji izlediğini görmemizi

açısından önemliydi. Bu arada Putin, benzer şekilde Suriyeli muhaliflere silah sağlama fikrini destekleyen devletlere tepki gösterdi.

Toplantıda alınan kararlardan biri de radikal İslami gruplarla ilgiliydi. Esad yönetimi ve muhaliflere, bu grupları kendinizden uzaklaştırın mesajı veriliyordu. El-Nusra'nın, Suriye'nin doğusunda artan hakimiyeti küresel planları biraz karıştırmışa benziyor.

Toplantıdan çıkan bir diğer karar, Sünni, Şii ve Alevi değil, tüm Suriyelilerin onayını alan bir Suriye hükümetinin bu görevi yürütmesiydi. Bu karar Sünni-Şii gruplaşmaların arttığı, çatışmaların yaşandığı bir konjonktürde, bu durumu yaratanların mustaripliklerini gösteriyor olması açısından ironiktir.

Sayda Neyin Göstergesi?

Nasrallah'ın, Kuseyr ve Esad'a ilişkin açıklamalarından sonra, Hizbullah'ın aktif bir şekilde Suriye'de muhaliflere (özellikle Selefi gruplara) karşı savaşıyor olması, Lübnan'daki Sünni grupları rahatsız etmişti. Lübnan'daki Sünni grup liderleri bir araya gelmiş, Esad'a ve Şiilere karşı Cihad kararı almışlardı.

Selefi Şeyh Ahmed El-Asir'a bağlı gruptan bir kişinin Lübnan'da gözaltına alınması ile başlayan olaylarda, El-Asir'a bağlı militanlar Sayda şehrinde Lübnan ordusuyla çatışmaya girmiş ve 20'ye yakın askeri öldürmüştü. Daha sonrasında ordu (Hizbullah'ın da yardımıyla) Sayda şehrinin tekrar kontrolü altına almıştı.

Lübnan sınırları dahilinde gerçekleşen bu olay, Hizbullah'ın Suriye'deki varlığından ve Lübnan devletinin Hizbullah'ın işini kolaylaştırıyor olmasından yakınan Sünni grupların rahatsızlığının ifadesi gibi okunabilir. Tabii diğer yandan, Hizbullah'ın Suriye'ye girmesiyle beraber savaşın sınırlarına Lübnan'ı ekleyen Selefi grupların stratejisi de olabilir. Ancak kesin olan şey, Suriye'den sonra Lübnan'da baş gösteren

mezhep çatışmaları.

Lübnan gibi siyasi karışıklıkların her an boy gösterebileceği coğrafyada yaşanan benzer durumlar, daha büyük bir Sünni-Şii savaşına yol açabilir. Büyük medya tekellerinin tanınmış yazarları Sünni-Şii savaşını şimdiden başlattılar bile. Sadece Sayda'da yaşanan bu olay değil, Haziran ayının sonlarına doğru Mısır'da 4 Şii'nin öldürülmesi ve yüzlerce kişinin yaralanmasıyla yaşanan durum (ve bu durum sonrası İran'ın Mısır yönetimini uyarması), Suudi Arabistan'da Şiilere yönelik baskının özellikle Şiilerin yaşadığı kırsal bölgelerde artıyor olması, 2011'de Bahreyn'de Sünni azınlık hükümetine karşı Şii ayaklanmanın bastırılmasından bu yana devam eden hareketler, bir Sünni-Şii savaşının var olduğunu göstermek için bu medya tekellerinin belirttiği gerekçeler arasında yer alıyor.

El-Kaide

Sayda ya da Trablus'ta, hükümet karşıtı Gelecek Partisi'nin bayraklarıyla yan yana duran El-Kaide bayrakları, Lübnan'daki El-Kaide varlığının en açık göstergesi konumunda. El-Kaide ile ilintili grupların Lübnan'daki saldırıları zaman zaman kendini gösteriyordu. Hizbullah'ın, Suriye'deki çatışmalara dahil olmasından sonra, bu gruplar saldırılarını arttırdı ve Lübnan'daki Sünni kesimlerin desteğini arkasına aldı.

Gelecek Partisi lideri Said Hariri ve ailesinin El-Kaide ve Selefilerle ilişkisini görmek için Lübnan siyasetine hakim olmaya gerek yok. Hariri ve ailesi, Usama Bin Ladin'in büyük bir lider olduğu yönündeki beyanlarını açık açık yapıyordu. Ayrıca, Gelecek Partisi'nin yürüyüşlerine El-Kaide'nin destek verdiği de biliniyor.

İşin ilginç yanı, bu ilişki bu kadar aşıkarken, ABD ve müttefiklerinin Gelecek Partisi ve Hariri'nin politikalarını destekliyor oluşudur. Hariri, Suriye ve İran'da El-Kaide ile ilişkili militanlara silah ve para yardımı yaparken, hatta aynı şekilde bu grupları destekleyen Arap Dev-

letleriyle bu kadar yoğun ilişkisi varken, ABD yönetimi ve müttefik devletlerin ve hatta BM'nin bu ilişkiye göz yumması oldukça şaşırtıcıdır.

Lübnan'da Sayda ile başlayan, Trablus ve Beyrut'taki Sünni-Şii gerilimleri ile devam eden süreç, Suriye'deki savaşa yeni bir cephe açmışa benziyor. Bu cephenin açılmasında El-Kaide ve onunla ilişkili güç odaklarının etkisi bu kadar açıkken; Belfast'taki G-8 toplantısında Esad yönetimine de muhaliflere de yapılan El-Kaide ve Selefi gruplardan kurtulun çağrısının anlamı nedir?

Kazan-Kazan Politikası

Savaşın Lübnan'a sıçrayıp yeni bir cephe açılıyor oluşu, Hizbullah'ın Suriye'deki konumunu tehlikeye sokacak, bu da her halükarda muhaliflerin elini güçlendirecek. Suriye'ye ilişkin Esad'sız gelecek fikirleri gittikçe uzak ihtimal olmaya yüz tutmuşken, Esad'lı Suriye'nin varlığından rahatsız kesimlerin, bu yeni durumu destekleyeceği açık.

Bu dolaylı desteğin dışında, Lübnan'da Sayda'da yaşanan olaylar sonrasında Lübnan hükümetini desteklediğini açıklayan ABD hükümeti, bir yandan da Hariri'ye destek vererek çatışmanın farklı coğrafyalara sıçramasını doğrudan destekliyor.

Bu noktada karşımızda yeni bir problem belirliyor; ABD ve El-Kaide ilişkisi. ABD, Belfast'ta çıkan karardaki gibi (ve daha önce birçok yerde vurguladığı gibi) El-Kaide benzeri Selefi gruplara karşı mı? Yoksa Lübnan örneğindeki gibi, bu ilişki alttan alta bir desteği mi barındırıyor? Suudi ve Katar destekli bir El-Kaide'nin Ortadoğu coğrafyasındaki hareketlenmelerdeki rolü ne?

Selefi grupların yaptıklarını bir yandan barbarlık diye gösteren medya bu barbarlık ve teröre müdahale etme meşruiyetini sağlarken, diğer yandan girilen siyasi çıkmazda El-Kaide'nin farklı cephelerle savaşı büyütüyor olması bu küresel güçlerin elini güçlendiriyor.

Mısır'da İsyân Darbe Muammasında

Hüseyin Civan

hcivan@meydangazetesi.org

Küresel çapta yaşanan isyanların hepsi, mevcut hükümetlerin, eski tarz politikacıların ve medyanın ezberini bozan hareketler. Bu yüzdendir ki, algılanamayan bu hareketleri eski biçimlerle özdeşleştirme çabası var. Sadece yaşadığımız coğrafya üzerinden değil, Mısır'da yaşanmakta olan hareketlilik üzerinden de benzer bir değerlendirme yapılabilir.

30 Haziran İsyanı

Tahrir'i bundan iki buçuk yıl önce insanlar nasıl doldurduysa, aynı şekilde büyük bir eylemin gerçekleşeceği bundan bir ay önceden biliniyordu. İki buçuk yıl önce Mursi iktidarıyla bir bakıma manipüle edilen halk hareketlenmesinin ulaştığı boyuttan rahatsız olan kesimler, siyasi zorbalığa, ekonomik baskılara, sosyal adaletsizliğe karşı yerkürenin dört tarafından isyan eden ezilenler gibi sokaklara döküldü.

2011'in Ocak ayında, Mübarek'e isyan edenler bu sefer de kendinden önceki baskıcı rejimin devamcısı olduğunu ekonomik sömürü, polis şiddeti, işkence ve ölümlerle kanıtlayan Mursi'ye karşı isyan ediyordu. *Ne Müslüman Kardeşlerin aşağılık otoritarizmi ve ahbap çavuş kapitalizmi, ne siyasi ve ekonomik yaşam üzerinde sıkı denetimi sürdüren askeri bir aygıt, ne de Mübarek döneminin eski yapıları tarafından idare edilen bir gelecek amaçlıyoruz.*” diyordu halk.

İsyana Darbe Muamması

Ancak iki buçuk sene önceki durumun bir benzeri tekrar etti. Mübarek rejimine karşı, ordunun desteği ile başa gelen Özgürlük ve Adalet Partisi, aynı ordunun darbe girişimine maruz kaldı.

Bu aşamadan sonra, hareketi anlamlandırmak, eski siyaset biçimine göre bir kalıba sokmak kolaydı. Bir yanda Mursi ve İhvanlılar, diğer yanda ordu ve darbeciler. Bu tarz bir sınıflandırma, İslamcılar ve laikler ayrımını yapmak adına da işi kolaylaştırıyordu. Laikler ordunun desteği ile İslamcı partiye karşı ayaklanmışlar ve darbe olmuştu.

Aynı tarz düşünce yapısı, Gezi direnişi ve isyanını da benzer kalıplara sokmaya çalışmıştı. Önce sadece Gezi Parkı'ndaki ağaçlar için çevreci bir eylem gibi gösterilen, sonra hükümet karşıtı bir hareket formuna sokulmaya çalışılan isyan, insanların sokağa çıkmasındaki esas nedenlerden bağımsız gösterilmişti. Bu manipülasyonda ana muhalefet partisinin etkisi görmezden gelinemez. Aynı eski siyasetin parçası konumunda bulunan hükümeti, muhalefeti, medyası, STK'ları ile mevcut durumu algılayış bu sığlığın ötesine geçemedi.

Mısır'da, ordu, başbakanlığa Muhammed El Baradei' ardından Ziyad Bahaddin'i atadı. Mursi'nin ordunun darbesini tanımadığını ve sokaklarda orduya karşı direneceklerini belirttiği açıklamasından sonra, sokaklara çıkan Mursi yandaşları için bu atama bir anlam ifade eder mi bilinmez. Ancak, Mursi'nin gözaltında tutulduğu askeri kışlanın önüne gelen insanlara ateş açan ordunun 50'den fazla insanı katletmesinden sonra olayların seyri daha da değişecek.

Müslüman Kardeşler'in bu olay sonrası "Devrimi çalanlara isyan edin" çağrısına cevap veren Selefî grupların Refah, Sina ve Ariş'te düzenlediği saldırılar ve Kipti mahalleleri basması, olayların büyüyeceğinin en açık göstergesi.

Mursi'nin iktidara geldiği süreçte, en

çok destek veren devlet liderlerinden biri Erdoğan'dı. Duruma ilişkin rahatsızlığını, darbe ve demokrasi kıyaslaması üzerinden yapan Erdoğan, Batılı devletleri bu darbeye sessiz kalmakla suçladı. Bu sürece müdahil olmayan Batılı devletlerin tutumunun tutarsız olduğunu vurguladı. Gittikçe bir iç savaş durumuna dönüşen olayların, Mısır'da da Suriye'ye benzer bir sürecin yaşanacağını göstergesi olduğu şu an konuşulanlar arasında.

Yeni Siyaset Biçimi

Mısır'a ilişkin tabloda konuşulanlar aynı eski siyasetin bir yansımasına dönüşmüş durumda. İç savaşın yoğunluğunda unuttulan/unutturulmak istenen Mursi'ye karşı da, orduya karşı da, Mübarek rejiminin kalıntılarına karşı da sokakları dolduran halkın iradesi.

Mısır'da yaşanmakta olan durumdan, farklı coğrafyalarda eylemlik halinde bulunan halkların iyi deneyimler çıkarması gerekiyor. Halkın iradesinin siyasete doğrudan yansıdığı yeni biçim, eski siyasal yapıları rahatsız ediyor. Eski siyasal yapılardan medet uman tüm kesimlerin görmesi gereken durum; devlet mekanizması ve ilgili kurumların yeni siyasi konjonktürde meşruluğunu yitirdiğidir. Bunun anlamı şudur, insanlar siyaseti varolan yapılardan bağımsız konuşmaya ve eylemeye başlamıştır. Partilerin güdümünde olmayan, kendiliğinden, lidersiz, merkezlessiz yapılanmalarla başlayan yeni süreçte, kimseyi göreve çağırmaya gerek yoktur. Orduların, hükümetlerin, muhalefet partilerinin, medyanın atıl kaldığı bu ortamda siyasal özne, özgür bireylerin oluşturduğu öz-örgütlenmeye dayalı toplumsal yapılarıdır.

Anarşistlerin Ekonomi Tartışmaları (3)

Fotoğraftakiler soldan sağa; John Sargis, Panayotis Koumentakis, Takis Fotopoulos, Steven Best

Çokboyutlu Kriz ve Kapsayıcı Demokrasi Paneli, 12 Kasım 2008, Oxford Üniversitesi, İngiltere

Çeviri: Özgür Oktay

ozoktay@meydangazetesi.org

Kapsayıcı Demokrasi Hareketi, siyaset felsefesi ve ekonomist Takis Fotopoulos'un 90'ların sonuna doğru geliştirmeye başladığı bir fikirdi. Klasik demokrasiyi, liberter sosyalizm ve yeni toplumsal hareketlerdeki radikal akımları sentezleyerek oluşturduğu model, Fotopoulos'un önemle üzerinde durduğu bir durumdan yola çıkılarak oluşturulmuş; çok boyutlu kriz. Fotopoulos'un modeli, sadece ekonomik değil, aynı zamanda ekolojik, sosyal, kültürel ve siyasi krizlere de bir yanıt olabilme özelliği taşıyor.

Fotopoulos'un modeli, devletsiz, piyasasız ve parasız bir ekonomi modelidir. Kapsayıcı Demokrasi'nin yapılanmasında bu tarz bir ekonomik model elzem olsa da, ekolojik ve toplumsal alana ilişkin demokrasi yansımaları olmadan modelin işleminin olanak-

sızlığı Fotopoulos tarafından özellikle üzerinde durulan bir konu.

Anarşist Ekonomi Tartışmaları'nda yayınladığımız bu yazı, Fotopoulos'un *Market Ekonomisi ve Devletçi Planlama Üzerine: Konfederasyon Kapsayıcı Demokrasinin Bir Parçası Olarak Demokratik Planlamaya Doğru* makalesinden çevrilmiş bölümlerden oluşmaktadır. Yazının tamamını okumak Fotopoulos'un modelini iyi kavramak açısından önem taşısa da, en başta gazetede bu tartışmalara ayırdığımız yerin sınırlı olması nedeniyle Kapsayıcı Demokrasi modelinin detaylarını çeviri yazısına dahil etmedik. Öte yandan, çevirilen bölümlerin seçiminde daha önceki yazılar göz önünde bulundurularak, aynı kaygıları karşılayacak metinlerin çevrilmesi üzerinde hem fikir olduk.

Tekrar belirtmek de yarar var, Fotopoulos'un modelini iyi kavramak adına makalenin tamamını okumak önemlidir. Hatta 90'ların sonlarından itibaren yayınlanmaya başlayan yazıların tamamını okumak, Kapsayıcı Demokrasi'nin detaylı bir değerlendirmesini yapabilmek için önemlidir. Bu tarz bir değerlendirmeyi yapacağımız başka bir mecrada, burada giriş mahiyetinde bulunan ve verimli tartışmalara yol açacak tüm modellerin daha detaylı bir irdelemesi zaten yapılacaktır.

Aşağıda okuyacağınız metin Das Argument dergisinin isteği üzerine kaleme alınmışsa da derginin politik sansür girişimi karşısında yazar tarafından geri çevrilmiştir. Orijinal metnin girişinde bu sansür girişimi de anlatılmaktadır.

Kapsayıcı Demokrasinin bir parçası olarak Ekonomik Demokrasi

TAKIS FOTOPOULOS

Kapsayıcı demokrasiyi tanımlamanın verimli bir yolu, topluma ilişkin iki ana alanın, kamusal ve özel alanların farklarını gös-

Takis Fotopoulos:

Kapsayıcı Demokrasi hareketini başlatan siyaset felsefesi ve ekonomist. "Democracy&Nature" yi takiben "The International Journal of Inclusive Democracy" nin editörlüğünü yapmaktadır. Kapsayıcı demokrasi projesinin temellerini attığı "Towards An Inclusive Democracy" kitabının yazarıdır. 1968' de Londra'da öğrenci isyanında aktif rol almış, cunta döneminde yunan devrimci sol hareketinde yer almıştır.

termektir. Bunlara, doğa ile toplumsal alanların ilişkilerini içeren "ekolojik alanı" da ekleyebiliriz. Bu anlayışa göre kamusal alan, cumhuriyetçi ya da demokratik projenin birçok destekçisinin (Hannah Arendt, Cornelius Castoriadis, Murray Bookchin, "Bookchin" ciler ve diğerleri) aksine sadece politik alanı değil, ekonomik alanı ve "toplumsal" alanı da kapsar; diğer bir deyişle kamusal alan, insanların kararları kolektif ve demokratik alabilecekleri tüm faaliyet alanlarını kapsar. Politik alan, politik karar alma alanı olarak, yani politik gücün uygulandığı alan olarak tanımlanır. Ekonomik alan, ekonomik karar alma alanı olarak, yani herhangi bir kıtlık toplumunun yapmak zorunda olduğu bir çok ekonomik seçim

karşısında ekonomik gücün uygulandığı alan olarak tanımlanır. Son olarak, toplumsal alan, iş yerinde, eğitimde ve demokratik toplumun diğer tüm ekonomik ya da kültürel kurumlarının içinde, kararların alındığı alan olarak tanımlanır.

Buradaki gibi geleneksel kamu alanını ekonomik, ekolojik ve "toplumsal" alanları içine alacak şekilde genişletmek, Kapsayıcı Demokrasi'nin vazgeçilmez bir ögesidir. Buna bağlı olarak, Kapsayıcı Demokrasi'yi oluşturan dört ana öğeyi ayırabiliriz: Politik, ekonomik, "toplumsal alanda demokrasi" ve ekolojik demokrasi. İlk üç öğe sırasıyla politik, ekonomik ve toplumsal gücün eşit dağılımına yönelik kurumsal çerçeveyi; diğer bir deyişle

insanın insan üzerindeki tahakkümünü etkili bir şekilde ortadan kaldırmaya yönelik sistemi oluşturur. Benzer şekilde, ekolojik demokrasi doğal dünyayı tahakküm altına alacak herhangi bir girişimi saf dışı bırakmaya yöne-

Kapsayıcı Demokrasi:

Doğrudan demokrasiyi, devletsiz, parasız ve pazarsız bir ekonomi olan ekonomik demokrasiyi, öz-yönetimi (toplumsal alanda demokrasi) ve ekolojik demokrasiyi amaçlayan politik teori ve politik proje. Açıkça anarşist bir proje olmasa da, savunduğu kavramlar nedeniyle kimi yorumcuların anarşist olarak sınıfladığı bir harekettir.

lik kurumsal yapı olarak, diğer bir deyişle amacı insanları ve doğayı bütünleştirmek olan sistem olarak tanımlanır.

Kapsayıcı Demokrasi, demokrasinin klasik tanımını başlangıç noktası olarak alıp onu doğrudan politik demokrasi ve (pazar ekonomisi ve devlet planlamasının sınırlarının ötesinde) ekonomik demokrasi ile olduğu kadar toplumsal alandaki demokrasi ve ekolojik demokrasiye dayanarak ifade eden yeni bir demokrasi kavrayışıdır.

Kıscacası Kapsayıcı Demokrasi, toplumu ekonomi, politika ve doğa ile bütünleştiren bir toplumsal örgütlenme biçimidir. Kapsayıcı Demokrasi kavramı iki ana tarihi geleneğin, klasik demokratik ve sosyalist geleneklerin sentezinden türetilmiştir ancak radikal yeşil, feminist ve Güneydeki liberter hareketleri de kapsar. KD projesinin sorunsalı dahilinde, yeni binyıla girerken dünyanın çok boyutlu bir kriz (ekonomik, ekolojik, toplumsal, kültürel ve politik) ile karşı karşıya olduğu ve krize neden olan şeyin son birkaç yüzyılda pazar ekonomisi, temsili "demokrasi" ve bunlara bağlı hiyerarşik yapıların yerleşmesi sonucunda gücün çeşitli elitlerin elinde yoğunlaşması olduğu varsayılır. Bu bağlamda gücün her seviyede eşit dağılımını gerektiren kapsayıcı demokrasi bir ütopya(olumsuz anlamıyla) değil, bilakis belki de mevcut krizden çıkışın tek yoludur.

Şimdi Kapsayıcı Demokrasi'nin parçası olan ekonomik demokrasiye gelelim. Politik demokrasiyi halkın (demos*) politik alandaki hakimiyeti olarak tanımlarsak, *ki bu politik gücün eşit dağılımı biçiminde politik eşitliğin varlığı anlamına gelir*, ekonomik demokrasi de aynı şekilde halkın ekonomik alandaki hakimiyeti olarak tanımlanabilir, *ve bu da ekonomik gücün eşit dağılımı biçiminde ekonomik eşitliğin varlığı anlamına gelir*. Burada demostan bahsediyoruz; devletten değil, çünkü devletin varlığı halkın politik ve ekonomik sürecin dışında olması demektir. Dolayısıyla ekonomik demokrasi toplumla ekonominin bütünleşmesini kurumsallaştıran tüm toplumsal sistemlerle ilgilidir. Bu demektir ki en nihayetinde demos, ekonomik süreci üretim araçlarına "halkça sahip" olduğu kurumsal çerçeveye içerisinde yönetir.

Daha dar bir anlayışta ise, ekonomik demokrasi sosyo ekonomik farklılıkların en aza indirilmesini kurumsallaştıran tüm toplumsal sistemlerle de ilgilidir. Bu sistemler bilhassa özel mülkiyetin ve dolayısıyla gelirin ve zenginliğin dağılımındaki eşitsizliklerle ilgilenir. Tarihsel olarak sosyalistlerin ekonomik demok-

rasiyi kurma çabaları bu dar anlayış ile yapılmıştır. Bu yüzden politik demokrasinin kurumsallaşmasından farklı olarak, yukarıda tanımlanan geniş anlayışla kurumsallaşan bir ekonomik demokrasi örneği hiçbir zaman olmamıştır. Başka bir deyişle, gelir ve zenginliğin dağılımındaki eşitsizliğin derecesini azaltmaya dönük sosyalist girişimler başarılı olduğunda bile, ekonomik gücün eşit dağıldığı bir sistemi kurmaya yönelik anlamlı girişimlerle hiç ilgilenmediler. Pazar ekonomisinin yükselişinden sonra oluşan toplum tipinde ekonomi ciddi biçimde özel alandan Hannah Arendt'in "toplumsal alan" dediği, ulus devletinin de ait olduğu alana kaydığı halde durum böyledir. Fakat tam da bu kayma nedeniyle, ekonomik güç sorusuna değinmeden demokrasiden bahsetmek abestir. Diğer bir deyişle bugün ekonomik gücün eşit paylaşımına dayanmadan politik gücün eşit paylaşımından bahsetmek anlamsızdır.

Bu yüzden daha önce verilen politik demokrasi tanımına dayanarak bir toplumun ekonomik demokrasiye sahip olması için aşağıdaki koşulların sağlanması gerekir:

A) Oligarşik yapıya sahip kurumsallaşmış hiçbir ekonomik süreç yoktur. Bu demektir ki, işyeri ve ev seviyesindeki "mikro" ekonomik kararlar ilgili üretim ve tüketim birimlerinde alınmasına karşın bütün "makro" ekonomik kararlar, yani ekonominin bir bütün olarak çalıştırılması ile ilgili kararlar (toplam üretim, tüketim ve yatırım seviyeleri, ilgili iş ve serbest zaman miktarları, kullanılacak teknolojiler, vb.) halk tarafından kolektif ve doğrudan(vekilsiz) alınır ve bu kararlar demokratik bir planlama süreci aracılığıyla uygulanır.

B) Eşit olmayan ekonomik güç ilişkileri içeren kurumsallaşmış hiçbir ekonomik yapı yoktur. Dolayısıyla herhangi bir gelir eşitsizliği, bireysel düzeyde fazladan gönüllü çalışmanın sonucudur. Temel ihtiyaçların karşılanması için toplumun gücü yeten her bireyinden beklenen işin ötesinde yapılan bu fazladan çalışma sadece fazladan tüketim izin verir çünkü bireysel kapital birikimi mümkün değildir ve fazladan çalışma ile elde edilen herhangi bir zenginlik miras alınmaz.

Böylelikle ekonominin halkça sahipliği demokratik mülkiyet için gerekli ekonomik yapıyı oluştururken bireylerin ekonomik kararlara doğrudan katılımı ekonomik süreçlerin kapsamlı demokratik yönetimi için gerekli çerçeveyi sağlar.

Böylelikle demos, ekonomik

hayatın sahibi bir birimi olur çünkü bugün üretken kaynakların hem mülkiyeti hem de yönetimi yerel seviyede düzenlenmeden ekonomik demokrasi elde edilemez. Böylelikle diğer ekonomik demokrasi tanımlarının aksine burada verilen tanım ekonomik gücün açıkça reddedilmesini içerir ve ekonomik alanda halkın hakimiyetini gerektirir. Bu anlayışta ekonomik demokrasi, doğrudan demokrasinin ve genelde Kapsayıcı Demokrasinin hem temeli hem de tamamlayıcısıdır.

Demokratik Planlama ve Ekonomik Demokrasi

Ekonomik demokrasi için gerekli koşulları incelediğimizde bunların demokratik planlama ile birbirine bağlı olduğunu açıkça görebiliriz. Buna bağlı olarak ekonomik demokrasinin uygulanabilmesi için üç ana ön koşulun sağlanması gerekir:

1. Halkça kendine dayanma, yani demos merkezli kendine dayanma,

2. Üretken kaynakların halkça sahipliği (*ki bu da demosun üretim ve paylaşım araçlarına kolektif olarak, yani doğrudan sahip olması ve yönetmesi demektir*)

3. Kaynakların konfederal paylaşımı.

Kendine dayanma burada kendine yeterlilikten çok otonomi anlamındadır. Kendine yeterlik bugünün koşullarında ne mümkün, ne de istenen bir şeydir. Bu yüzden kendine dayanma yerel zenginliklerin ve enerji kaynaklarının en üst düzeyde kullanılmasını gerektirse de, mutlak özerklik ile karıştırılmaması ve her zaman konfederalizm bağlamında görülmesi gerekir. Bugün ekonominin ve toplumun doğrudan demokratik yönetimi sadece yüksek oranda merkezsizleşmiş bir toplumda mümkündür. Bu yüzden açıktır ki politik ve ekonomik otonomi için gerek koşul kendine dayanmadır. Fakat kendine dayanmayı gerekli kılan tek şey kendi meselelerimize tekrardan hakim olabilmek için istenen otonomi değildir. Kendine dayanma aynı zamanda günümüz küreselleşme çağında zirvesine ulaşan karşıt yöndeki tarihsel eğilimin makro ekonomik, kültürel, çevresel ve toplumsal seviyelerdeki önemli olumsuz etkileri nedeniyle gerekli hale gelir. Makro ekonomik seviyede, tüm dünyada milyarlarca insan (kendine dayanmaktan uzaklaştıkları anda kaderlerini mutlak olarak kontrol eden) pazar güçleri tarafından işsizlik, yoksulluk ve hatta açlığa mahkum edildi. Kendine dayanmaktan uzaklaşmak kültürel seviyede, toplumsal bağların kopmasına ve halkları hatta

bütün halde kültürleri birleştiren değerlerin yok olmasına yol açtı.

Pazarın değerleri, rekabetçilik ve bireycilik, toplumun dayanışma ve elbirliği değerlerinin yerini alarak insanları pasif yurttaşlara, aslında daha çok tüketicilere dönüştürdü.

Kendine dayanmadan uzaklaşmak çevresel düzeyde, günlük işleyişi malların ve insanların uzak mesafelere taşınmasına dayalı bir sistemin saçmalığına ve bu devasa hareketin yarattığı çevresel etkiye yol açtı. Bu yüzden aşırı üretim ve aşırı tüketim süreci günümüzde hem ekolojik tehdidin ana sebebi hem de "büyüme ekonomisi"nin ana etkisidir. Bu süreci tersine çevirmenin tek yolu toplulukların kendine dayalı olmasıdır.

Pazarın değerleri, rekabetçilik ve bireycilik, toplumun dayanışma ve elbirliği değerlerinin yerini alarak insanları pasif yurttaşlara, aslında daha çok tüketicilere dönüştürdü.

Bu süreçte gereken radikal merkezsizleşme (ilk başta sadece kurumsal olabilir, fiziksel olmayabilir) aslında tarihsel olarak İlerlemeyi ekonomik büyüme ve verimlilik ile tanımlayan gelişme tarzının tersine çevrilmesini gerektirir. Aslında bugün pazar ekonomisinin uluslararası niteliğinin bir parçası olarak bir çeşit merkezsizleşme zaten gerçekleşiyor ama bu ekonomik değil sadece fiziksel merkezsizleşme çünkü ekonomik güç hala metropol merkezlerinde. Neo liberal aşamanın bizzat kendi dinamiği, ki pazarları devletçi parlatma aşamasında devletin koyduğu "engeller" den kurtarma sürecidir, ekonomik gücün metropol merkezlerinde daha da yoğunlaşmasına yol açtı. Bu da basitçe üretim sürecinin bir kısmını Doğunun düşük maliyetli 'cennet'lerine (Çin,[1] Hindistan, vb.) aktardı. Diğer yandan kendine dayanan merkezsizleşme yalnızca ekonomik olarak kendine dayalı halkların (demos) yata birbirine bağımlılığı üzerine kurulabilir. Bu yüzden konfedere demoslar arasındaki ekonomik ilişkiler bugünkü hakimiyet ve bağımlılık ilişkileri yerine kolektif dayanışma bağlamında ve karşılıklı kendine dayanmayı genişletecek şekilde yapılanmalıdır. Bu da sadece konfederal demokratik planlama süreci ile elde edilebilir.

Aynı şekilde üretken kaynakların halkça sahipliğini demokratik planlamanın tamamlaması gerektiği gösterilebilir.

Daha başlarken açıkça, ekonomik demokrasi için üretken kaynakların demokratik mülkiyetini ve yönetimini güvence altına alan, daha farklı tipte bir toplumsal mülkiyet gerektiğini ve bu ikisini ne özel mülkiyetin ne de sosyalist mülkiyet sisteminin güvenceye alamadığını görebiliriz.

Kapsayıcı Demokrasi, demokrasinin klasik tanımını başlangıç noktası olarak alıp onu doğrudan politik demokrasi ve (pazar ekonomisi ve devlet planlamasının sınırlarının ötesinde) ekonomik demokrasi ile olduğu kadar toplumsal alandaki demokrasi ve ekolojik demokrasiye dayanarak ifade eden yeni bir demokrasi kavrayışdır.

Üretken kaynakların özel mülkiyeti, bir pazar sistemi ile birlikte olup olmamasından bağımsız olarak kaynakların genel çıkarlar yerine belirli çıkarlara (kapitalistlerin, hissedarların, yöneticilerin ve/veya çalışanların çıkarlarına) hizmet edecek şekilde yönetilmesi demektir.

Sosyalist mülkiyet sistemi ise üretim araçlarının "toplumsal mülkiyeti" demektir ve bir pazar ya da planlama sistemi ile birlikte var olabilir. Tarihsel olarak iki ana biçim almıştır, ulusallaştırılmış işletmeler ve kolektifleştirilmiş özyönetimli işletmeler.

Ulusallaştırılmış işletmelerde mülkiyet ile yönetim arasında gerçek bir ayrılık vardır. Biçimsel olarak mülkiyet toplumun tamamına ait olsa da, pratikte üretimin yönetimi ya teknokrat elitlere (pazar ekonomisi sisteminde) ya da bürokrat elitlere (planlama sisteminde) bırakılır ve tüm önemli ekonomik kararları bunlar alır.

Kolektifleştirilmiş özyönetimli işletmelerde mülkiyet tamamen ya da kısmen işletmenin işçilerine/çalışanlarına aittir. Böyle özyönetimli işletmeler ile ilgili ana sorun, bunların birbirinden ve toplumun tamamından bağımsızlaştıkça demostaki bireylerin genel çıkarlarından ziyade çalışanların çıkarlarını sağlamaya eğilimli olmalarıdır. Ayrıca, rekabetçi bir dünyada ayakta kalabilmek için çoğu zaman kapitalist şirketlerin (yabancılaştıran, çevreye zararlı ve emek arttıran, vb.) üretim yöntemlerini kullanılmak zorundadırlar. Dahası, kolektifleştirilmiş özyönetimli şirketler çoğu zaman, tıpkı kapitalist şirketlerin kendi aralarında

yaptığı gibi üretken kaynaklar (doğal, emek, vb.) için birbirleriyle rekabet ederler. Son olarak böyle özyönetim biçimleri birey olarak işçinin otonomisini güvenceye alamaz. Dolayısıyla sendikalistler ve yeşil hareketin bir kısmı tarafından desteklenen bazı biçimleri, işletme dahilinde demokratik yöntemleri geliştirse de, genel olarak ya da toplumun tamamı için demokrasiyi geliştirecek hiçbir katkı sağlamazlar. Sonuçta bu özyönetim biçimleri, Bookchin'in gözlemlediği gibi, çoğunlukla "işçilerin rızasıyla sömürgeci üretimi"[2] temsil eder çünkü fabrikanın despotluğundan ve rasyonel emekten bağımsızlığı garanti etmezler.

Bu yüzden ekonomik demokrasinin, demokratik mülkiyeti ve üretken kaynakların demokratik yönetimini güvence altına alan, başka tipte bir toplumsal mülkiyet gerektirdiği ve bunu sağlayabilecek tek mülkiyet biçiminin halkça sahiplik olduğu açıktır.

Daha başlarken açıkça, ekonomik demokrasi için üretken kaynakların demokratik mülkiyetini ve yönetimini güvence altına alan, daha farklı tipte bir toplumsal mülkiyet gerektiğini ve bu ikisini ne özel mülkiyetin ne de sosyalist mülkiyet sisteminin güvenceye alamadığını görebiliriz.

Bu mülkiyet tipi ekonominin politizasyonuna —ekonomi ve politikanın gerçek sentezine— yol açar. Dahası bu çerçeve tanım gereği mülkiyetin yönetimden herhangi bir şekilde ayrılmasını reddeder ve genel çıkarların gözetilmesini güvence altına alır. Bunun nedeni ekonomik karar oluşturma sürecini halk meclisleri ile halkın tamamının yürütmesidir. Burada insanlar tüm halkı etkileyen temel makro ekonomik kararları, uğraşlara yönelik gruplar (işçiler, teknisyenler, mühendisler, çiftçiler, vb.) olarak değil, birey olarak alırlar. Aynı zamanda iş yerindeki insanlar, halk kararlarına birey olarak katılıp genel planlama hedeflerini belirlemenin dışında işçiler olarak (yukarıda bahsedilen genel anlamda uğraşlara yönelik gruplar içinde) ilgili iş yeri meclislerine de katılarak Demokratik Planı değiştirme/uygulama sürecine ve kendi iş yerlerinin yönetimine dahil olurlar. Bu yüzden demokratik planlama süreci demos meclisleri ve iş yeri meclisleri arasındaki sürekli bir bilgi akışı sürecidir.

Demokratik Planlama Nasıl Çalışır

Ekonomik demokrasinin ön koşullarından sonuncusu ile ilgili olarak, yani kaynakların konfederal paylaşımında, temel alınan ana varsayımlar şöyledir:

- Her bir kendine dayanan demosun nihai politika yapan karar organı demos meclisidir, yani halkın meclisi.

- Demoslar görevlendirilmiş, geri çağırılabilir ve (muhtemelen) dönüşümlü vekillerden oluşan bölgesel ve konfederal meclisler ile koordine edilirler. Bunların işlevi demos meclislerinde oluşturulan politikaları uygulamak ve koordine etmektir ve bu yüzden temsili "demokrasi" sistemindeki temsilciler gibi politika yapıcı değil uygulayıcıdır.

- Üretken kaynaklar her bir demosa aittir ve her bir üretim ünitesi (demos işletmesi) çalışanlara bir anlaşma yapılarak devredilir.

- Kapsayıcı Demokrasideki bütün üretim demos işletmelerinde yapılır, yani demosun sahip olduğu ve bireylere anlaşma ile devredilen işletmelerde. Demos işletmelerinin genel yönetimi iş yeri meclislerinde yapılır. Bu meclisler hem "toplumsal alandaki demokrasi'yi işleten hem de demokratik planlama sürecindeki rolleri düşündüğünde, ekonomik demokrasinin temel bileşeni olan kurumlardır. Bu yüzden iş yeri meclisleri, demos meclisleri ile birlikte Kapsayıcı Demokrasinin çekirdeğini oluştururlar. Demos işletmelerinin günlük çalışması iş yeri meclisinin atadığı bir denetleyici kurul tarafından yapılabilir. Bu kurul uzmanlığı olan personeli içerebilir ve dolaylı olarak demos meclisi tarafından yönetilmesinin yanı sıra, üyeleri iş yeri meclisi tarafından her an geri çekilebilir.

- Son olarak, üretimin amacı kendi başına büyüme değil, demosun temel ihtiyaçlarını ve demos üyelerinin talep ettikleri ve uğruna daha fazla çalışmayı kabul ettikleri temel olmayan ihtiyaçları karşılamaktır.

Sonuç

Yukarıdaki analizde açıkça görülüyor ki, temel ihtiyaçları karşılamak ve seçme özgürlüğünü güvenceye almak şeklindeki ikili amaç, burada önerilen demokratik planlama ve yapay "pazar" birleşimi* gibi kolektif ve bireysel karar oluşturma bir sentezi-

ni gerektiriyor. Bu önemli çünkü önerilen sistem, üreten ve tüketen bireylerin gerçek özyönetimini ve seçme özgürlüğünü güvence altına alabildiği için Parecon gibi geniş çapta desteklenen modellerin aksine toplumu ekonomi ile tekrardan bütünleştirebilir. Kıt kaynakların paylaşılması için sadece planlamaya dayanan o tip alternatif modellerin bürokratik tarzı buna izin vermez. Daha da önemlisi öyle modeller —rasyonel bir ekonominin başarısı için temel kriter olan— tüm bireyler için temel ihtiyaçları bile güvenceye alamaz çünkü emeğin karşılığı sadece emek gücüne bağlıdır, KD projesindeki gibi aynı zamanda ihtiyaca bağlı değildir. Son olarak KD modeli şu önemli noktayı vurgular: kaynakların kıt olmadığı efsanevi aşamaya bir gün ulaşırsak bile doyum sağlayıcılar, ekolojik uyumluluk vb. konularda tercih soruları ortaya çıkacaktır. Bu açıdan anarko komünistlerin bahsettiği intifa ve armağan ekonomileri de "nesnel" malzeme bolluğunu varsaydıkları ölçüde komünist nirvana efsanesine aittirler.

Diğer nedenlere ek olarak bu da gösterir ki, önerilen sistem şu anda özgürlük dünyasına nasıl girebileceğimiz konusunda gerçekçi bir model sunar, efsanevi kıtlık sonrası toplumda değil.

* Orijinal metnin yapay pazarlar ile ilgili bölümü çeviri yazısına dahil edilmemiştir.

[1] T. Fotopoulos, "Is sustainable development compatible with present globalization? The Chinese Case".

T. Fotopoulos, "Sürdürülebilir gelişme mevcut küreselleşme ile uyumlu mu? Çin Örneği".

[2] Murray Bookchin, "Municipalization: Community Ownership of the Economy," Green Perspectives (Feb. 1986).

Murray Bookchin, "Bookchin", "Yerelleştirme: Toplumun Ekonomiye Sahip Olması," Yeşil Perspektifler (Şubat 1986).

Beyond the Market Economy and Statist Planning: Towards Democratic Planning as part of a Confederal Inclusive Democracy

http://www.inclusivedemocracy.org/journal/vol6/vol6_no2_takis_beyond_market_economy_and_statist_planning.htm

Kültürlü Komiklik Kültürsüz Kitle

Alp Temiz

alp@meydangazetesi.org

İnsanların sokaklara döküldüğü politik süreçlerde, bizim için bir başka iletişim aracı da duvarlar olmuştur. Düşündüklerini slogan halinde duvarlara yazanlar, bilirler ki yazılarının yanına bir yazı daha yazılır ve düşünceler duvarları doldurdukça toplumsallaşır.

Taksim isyanı ve direnişi boyunca, sloganlar sadece Taksim'e çıkan sokakları doldurmakla kalmadı. İsyanın yayıldığı her yerde, isyanın ruhuyla özdeşleşmiş sloganların yaratıcılığı çok konuşuldu. Sloganlardaki insanı gülümseten yaratıcılık, isyanın en büyük motivasyonuydu.

Gülebilme için gerekli olan malzeme, isyan sürecinde oldukça fazlaydı. Kimi zaman biber gazıyla dalga geçiliyordu, kimi zaman TOMA'yla... Bazen Vali Mutlu konu oluyordu süreçle ilgili bir espriye, bazen de Belediye Reisi Melih Gökçek!

Bu isyandaki mizah, sürecin en önemli kazanımlarından biriydi. Ama mizah her zaman çok komik olmaz, komik olan her şey de mizah değildir.

Kültürlü Komiklik

Mayıs sonu haziran başında, benim açımdan ilk komiklik ve mizah ayrımı üzerine tartışmalı malzeme açığa çıkmıştı: Polis kalınlarının önünde kitap okuyanlar, polise kitap okuyanlar, polisin okuması için kitap açanlar... İnsanların algısında bu eylemler, polis şiddetine karşı oluşmuş gerginlikten beslenerek komik olarak değerlendirilmişti.

Oysa ki birinin kitap okuyup okuyamaması, pratikleriyle teorik seviyesinin aynı olduğunu göstermez. Kaldı ki, zaten kitap okumayı referans alan yani insani davranışların cahillik ve bilgelikle alakalı olduğunu düşü-

nen bu anlayış, hiç okuma yazma bilmeyen annenin ya da babanın veya "cahil" olduğu her halinden belli olan birisinin "faşist hükümet" demesine de şaşırarak komik buldu.

Devletin, polis aracılığıyla halka karşı uyguladığı orantısız güç, pek çok zirhsiz, kasksız, kalkansız, gaz maskesiz insanı öldürdü ve kayıtlara geçemeyecek kadarını yaraladı. Bu karşılaşmadaki adaletsizliğe bir eleştiri mahiyetinde bir pankart, Gezi Parkı içerisinde dikkat çekmekteydi: "Orantısız Zeka Kulübü". Pankart önünde Gezi Parkı direnişçileri ve isyancıları, satranç oynayarak yaptıkları bu eylemle polisin orantısız güç uygulamasına karşı orantısız zeka uyguladıklarını kastederek orantısızlığı komikleştiriyorlardı. Ama bu komikleştirmeye de orantısızlık meşrulaşmıyor muydu?

İşte çirkin mizaha denk düşürdüğüm komiklik, orantısızlığı meşrulaştıran bu komikliktir. Bu komiklik sayesinde orantısızlığın meşrulaşması, kime yaradığı belli olmayan bir saçmalık yaratmıyor mu?

Kültürsüz Kitle

Sosyal medyada çığ gibi büyüyen "Başbakan'ın götünün kılıyım" ve "Hüloğ" videoları da AKP mitinglerindeki insanlar üzerinden AKP'ye gösterilen tepkinin bir aracı haline geldi, yürüyüşlerde "hüloğ" çığlıkları atılır oldu.

Bu kitlenin alay konusu olduğu şakaların, son derece komik olduğunu kabul etmek gerekir. Ancak mizah, sadece komik olanla kısıtlı değildir. Cem Yılmaz adlı Profesyonel Komik'in öncülerinden olduğu komikçilik algısı, gülerken düşünmeyi bayağı bir klişe olarak görüp yadsır. Profesyonel Komik'ler çizgili pijama üstüne atletle dolaşan göbekli kirli sakallı tiplerle yaratılarak, A-B sosyo-

ekonomik statü grubundaki tüketiciye, komiklikler sunarlar. Tüketici hunharca gülerken mizahın "yoksunluklarla alay etmeme" ilkesi, bu zanaatkârlarca gerek maddi gerek magazinsel çıkarlarla unutulur.

Bu komiklikleri tüketenlerin algılarına yerleşen alaycılık ya da farkındalıklarından silinen duyarlılık, sokaklardaki yazılamalarda da kendini gösterdi: "Kahrolsun bağı şeyler"e dek uzanan depolitizasyonun yarattığı "slogan bulamama"larla, yandaş medya için penguenlerden sonra ilgi çekici bir diğer alan daha belirmiş oldu.

Alay edilen tüm bu olaylar, çoğunlukla eğitimsiz, cahil yani kandırılmış olanları faşist olmakla niteliyordu.

Dahası bu anlayış içerisinde entelektüelizm öyle yükseldi ki, tartışmalarda faşizmin okuma yazma oranı düşüklüğü ve eğitimsizlikle alakalı olduğu ve aydınlanmayla üstesinden gelineceği iddia edilmeye başlandı.

"Cahil" insanların cahil hükümetinin ve onun cahil polisinin tavrının nedeni olarak görülen şiddet, iradenin yok sayılması, özgürlüklerin baskı altında tutulması; neye karşı mücadele ettiğimizi bulanıklaştırabilir. Aslında neye karşı mücadele ettiğimizi görmek çok önemli. "Eğitim şart" sloganlarını anımsatan komiklikler ve bu komiklikler üzerinden bir algı yükseltirken şunu unutmamak gerekir ki; 1930'ların sonlarıyla Avrupa'da başlayan faşizm, eğitilmiş, sosyal ve kültürel konumu yüksek insanlarca uygulanıyordu.

Kullandığımız dilin, kimin tarafında olduğunu düşünmemiz gerekir. Keza komiklik ile mizahı ayıran durum budur.

Küresel Köylü Hareketi

Küresel köylü hareketi La Via Campesina'nın 6. konferansı Endonezya'nın başkenti Jakarta'da gerçekleştirildi. Dünyanın 70 farklı ülkesinden 150 örgüte üye 500'den fazla çiftçinin katıldığı konferans öncesi gençlik ve kadın meclisleri de bir araya geldi. 6. Kongrede alınan ortak karar "gıda egemenliği için hemen şimdi dünyayı dönüştürüyoruz!"

Furkan Çelik

fcelik@meydangazetesi.org

Küresel köylü hareketi nasıl başladı?

1992 yılında Orta Amerika'da bulunan Nikaragua'da tüm zorluklara ve yasaklara rağmen bir araya gelen köylü örgütlerinin öncülüğünde La Via Campesina'nın (Küresel Köylü Hareketi) ilk adımları atılır.

DB (Dünya Bankası) ile IMF'nin (Uluslararası Para Fonu) ülkelere, dolayısıyla köylü ve çiftçilere dayattığı "yapısal reformlar" ile küçük aile çiftçiliği öldürülecek, ihracata dayalı sanayileşmiş, şirketlerin elinde olan endüstriyel üretim hedeflenmektedir. Buna karşı La Via Campesina ilk kongresini 1993'de Belçika'da gerçekleştirir. Küçük, yerli ve kadın çiftçilerin insanlık yararına üretim yaptığını söyleyerek şirketlere karşı savaş açar. Adaletli bir düzen kurmak için IMF ve DB'ye karşı mücadeleye başlar.

İkinci kongre 1996 yılında

Gıda Egemenliği Nedir?

Gıda egemenliği La Via Campesina'nın savunduğu temel ilkelerden biridir. Dünya üzerinde 800 milyon insan obez iken bir o kadarı açlık içinde yaşıyorsa dünyada gıda üretimi ile alakalı bir sorun yoktur, bunun dağılımındaki adaletsizlikle alakalı bir sorun vardır.

Gıda egemenliği;

- Halkların tarımsal üretim modellerini ve politikalarını belirleme hakkıdır.
- Endüstriyel olmayan, küçük çiftçi tarımına dayalı üretimdir.
- Üretenlerle tüketenler arasındaki şirketleri kaldırmaktır.
- GDO'suz gıdayı korumak, tohum, toprak ve su üzerindeki şirketlerin egemenliğini kaldırmaktır.
- Su, toprak gibi ortak varlıkların kullanımındaki karar alma süreçlerini demokratikleştirmektir.

Meksika'da düzenlenir. Burada toprak reformu, bioçeşitlilik, insan hakları, kadın ve gıda egemenliği konuları ele alınır. Bu alanlarda çalışmalar yapmak üzere komisyonlar oluşturur. Meksika kongresi Brezilya'da 19 çiftçinin öldürüldüğü 17 Nisan gününü "Küresel çiftçi mücadele günü" ilan eder. Her sene 17 Nisan da belirlenen ortak konu doğrultusunda dünya çapında eş zamanlı eylemler düzenlenir.

La Via Campesina Roma'da düzenlediği bir eylemde "gıda hayatla eşittir, bu yüzden pazarlık nesnesi olmaz" ilkesiyle tarımın DTÖ'den (Dünya Ticaret Örgütü) çıkartılmasını savunur ve DTÖ'ye karşı bir cephe örgütleyeceğini açıklar.

2002'de İsrail'in saldırılarıyla Filistinli çiftçilerin zeytin ve meyve ağaçlarının kesilerek arazilerine el konulması üzerine La Via Campesina'dan bir heyet İsrail tanklarıyla çevrili Ramallah'taki Arafat'ın karargahına giderek destek ziyaretinde bulunurlar.

2003 yılında DTÖ Meksika'nın Cancun kentinde 5. zirvesini toplar. La Via Campesina'nın Amerika da bulunan örgütleri zirveye karşı güçlü bir eylem ortaya koyar. Yaklaşık on bin küçük çiftçi ve köylünün katıldığı eylemlerde DTÖ zirvesi engellenmeye çalışılmıştır. Konferansın yapıldığı salonun 5 ayı demir tellerle koruma altına alınmasına karşı çiftçiler birer birer demir telleri aşmıştır. Son demir tele gelindiğinde Koreli çiftçi Bay Lee "DTÖ çiftçiyi öldürüyor" pankartını göstererek kendi yaşamına son vermiştir.

La Via Campesina konferanslarına dünyanın dört bir yanından katılan çiftçilerin, yerlilerin, gençlerin, kadınların ve köylülerin çok farklı kültürlerde olmalarına rağmen aslında çok büyük bir ortak noktaları var. Hepsinin yaşamlarını yok etmek isteyen düşmanları aynı; şirketler ve onun güdümündeki DTÖ!

Bu yüzden tarımı ve toprağı şirketlerin güdümünde şekillendiren DTÖ'ne karşı bir araya gelerek ve güçlerini birleştirerek

düşmanlarına karşı toplanıyorlar. La Via Campesina'nın da önemi işte burada. Tüm bu farklı renklerdeki, farklı dildeki insanları birleştiriyor, ortaklaşmalarını sağlıyor.

Yaşamı Şimdi Yeniden İnşa Ediyoruz

La Via Campesina 6. konferansında bir dizi karar alındı. Ortak slogan "Gıda egemenliği için şimdi dünyayı dönüştürüyoruz"

Neden 17 Nisan Dünya Çiftçi Mücadele Günü?

17 Nisan 1996'da Brezilya'da 19 çiftçi gruplar halinde hareket eden polis ve silahlı sivil gruplar tarafından haince katledilmiştir. 19 çiftçi 1500 topraksız ailenin 10 Nisan günü başlattıkları "Toprak Reformu" yürüyüşünün ön sıralarında yürüyen topraksız köylüleriydi. MST (Topraksız Kır İşçileri) örgütüne bağlı 19 çiftçinin büyüttüğü mücadele Brezilya'da hala devam etmektedir.

oldu. İşte 6. konferanstan ortaya çıkan fikirler;

Hükümetler ve şirketler halka "yeşil ekonomi" bahanesiyle GDO tüketimini, madencilığı, agro yakıtlara yönelik bitkisel üretimi, baraj projelerini, kaya gazı çıkarma tesislerini, petrol boru hatlarını ve son olarak denizlerimizin, akarsularımızın, ormanlarımızın özelleştirilmesini dayatmaktadır.

Endüstriyel Üretime Karşı Agro ekoloji

Şirketlerin egemenliğinde bir üretim sistemine mahkum kalmamak için Agro ekolojik üretimi savunmalıyız. Agro ekolojik üretim; tarımsal kimyasallara bağımlılığın önüne geçer, endüstriyel hayvancılığı reddeder, sağlıklı ve zengin bir beslenme sağlar, geleneksel bilgiye dayanır, toprak sağlığını ve bütünlüğünü korur. Bu tarım modeli insanlığın yanı sıra ormanları, toprağı, suları da besleyerek iklim krizinin de önüne geçen bir yöntemdir.

Küresel Dayanışma, Küresel Boykot

Rekabet yerine dayanışmayı savunuyor, ataerkilliği, ırkçılığı ve kapitalizmi reddediyoruz. Kadın, erkek, çocuk sömürsüyle birlikte doğa sömürsünden de arınmış demokratik toplumlar için mücadelemize devam ediyoruz. Şuan ki iklim değişiklikleri nedeniyle asıl zarar görenlerin bu işin sorumluları olmadığını çok iyi biliyoruz. Yeşil ekonomi diyerek yapay çözümler sunan şirketler durumu daha da kötüleştiriyor. Uygulamalarına ısrarlılıkla devam eden bu küresel şirketlerin tüm ürünleri küresel şekilde boykot edeceğiz.

Kadına Yönelik Şiddet ve Savaşlar Son Bulmalı

Kırsal ve kentsel alanlarda kadına yönelik aile içi, toplumsal veya kurumsal şiddet bir an önce son bulmalıdır. Askeri üslerin çoğalmasına, çatışma ve savaş yoluyla gaspın artmasına,

direnişlerin suç olarak gösterilip şiddetle bastırılmasına tanık olmaktadır. Şiddet; egemenlik, sömürü ve yağmaya dayanan bu ölümcül kapitalist sistemin bir parçasıdır. Bizler ise barış, saygı ve onurlu bir yaşamı savunuyoruz. Verdikleri mücadele uğruna tehdit ve takip edilen, hapsedilen, katledilen yüzlerce köylünün acısını ve onurunu üzerimizde taşıyoruz. İnsan haklarını ve doğanın haklarını ihlal edenlere hesap sormaya ve sorumluların cezalandırılması yönündeki ısrarımıza devam edeceğiz. Ayrıca tüm siyasi mahkumların derhal serbest bırakılmasını istiyoruz.

Yaşamlarımıza Sahip Çıkalım

Bütüncül bir toprak reformu yapılmalıdır. Topraksız köylülere toprak verilmeli, doğa ile uyumlu tarım yapan köylülerin toprağa erişimi garanti altına alınmalıdır. Toprak bir meta değildir, yaşam için gerekli bir ortak alandır. Bu yüzden şirketlerin egemenliğine bırakılmamalıdır. GDO teknolojisi ile doğal tohumlarımızın kirletilmesini izin vermemeliyiz. Tohumları paylaşmaya bundan sonra da devam edeceğiz çünkü biliyoruz ki bizler tohum zenginliğinin muhafızlarıyız. Hayatın döngüsü suyla akar, hiçbir su kaynağı boşuna akmaz. Yaşamımız için suyumuzu korumaya da devam etmeliyiz.

En büyük gücümüz çeşitlilikten birlik yaratıp onu korumaktan geliyor. Toplumlarımızı dönüştürmek ve Toprak Ana'yı korumak adına hepimiz mücadelemizi büyütmeliyiz. Şu ana kadar biriktirmiş olduğumuz bilgileri, elde ettiğimiz deneyimlerimizi tabandan paylaşmayı sürdüreceğiz. Okullarımızı ve eğitim metodlarımızı geliştirerek iletişimimizi daha da güçlendireceğiz.

La Vía Campesina 6. Konferansı kendi gücünden emin ve umut dolu bir gelecek inancıyla sonlanıyor. Yeryüzünün her bölgesinde, her anında, farklı dil ve kültürlerle mücadele sürüyor ve sürecek..

Artvin Arhavi'de Köylüler HES'e Karşı İsyanda

Artvin Arhavi'de bulunan Kamilet Vadisi'nde, HES yapımına karşı nöbet tutan köylülerin yoğun fırtına ve yağmur nedeniyle evlerine dönmesi üzerine, vadiye iş makinaları giriş yaptı. Ola-

yı öğrenen köylüler vadiye gelecek iş makinalarını işgal ettiler. HES yapılması planlanan yerde bekletilen iş makinalarına karşı köylülerin kararlı direnişi ve nöbeti sürüyor.

Devlet ve Şirket Aleyhine Açılan Dava Ortada Kaldı

Erzurum Tortum'da köylülerin açtığı davanın ilk duruşması Tortum Asliye Ceza Mahkemesi'nde yapıldı. Davada yargılananlar ise HES şirketinin yetkilileri ve ÇED Gerekli Değildir kararıyla talanı hızlandıran proje tanıtım dosyasını hazırlayan çevre mühendisi. Dava, Türkiye'de "Çevre Kanunu'na Muhalefet" suçundan açılan ilk dava olması nedeniyle önem taşıyor.

Türk Ceza Kanunu'nun 181. maddesindeki çevreyi kasten kirletmek ve Çevre Kanunu'nun 26. maddesindeki yanıltıcı belge düzenlemek suçlarından HESçilerin yargılanmasına başlandı. Sanık olan HESçiler dışında Çevre ve Şehircilik Bakanı, Erzurum Valisi, Erzurum İl Çevre ve Orman Müdürü, Erzurum DSİ 8. Bölge Müdürü ve Tortum Kaymakamı hakkında da aynı suç duyurusu dilekçesi verildi.

Fakat bakan, dokunulmazlığı nedeniyle yargılanamadı. İçişleri Bakanı Muammer Güler'in soruşturma izni vermemesi nedeniyle de diğer kamu yönetici-

lerinin yargılanmaları engellendi.

Dava, önce Tortum Sulh Ceza Mahkemesi'nde açıldı. Ancak mahkeme, ÇED sürecinde yanlış ve yanıltıcı bilgiler verildiğinden; aynı zamanda "Özel Evrakta Sahtecilik" suçu olduğundan görevsizlik kararı vererek dosyayı Asliye Ceza Mahkemesi'ne gönderdi.

Tortum Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen davaya çok sayıda köylü, ve avukatları Avukat Eşber Yağmurdereli ile Avukat Mehmet Horuş katıldı. Prof. Dr. Beyza Üstün de davayı izleyerek, yörede teknik bir inceleme gezisi yaptı. Mahkeme kendisinin de görevsiz olduğuna karar vererek dosyanın Erzurum Ceza Mahkemesi'ne gönderilmesine karar verdi.

Bu şekilde köylülerin "Çevre Kanunu'na Muhalefet" suçundan devlet ve şirket aleyhine açtıkları ilk ve tek dava da mahkemesiz kaldı.

Yeditepe'de Siyasi Linç

Yeditepe Üniversitesi'nde araştırma görevlisi olarak çalışmakta olan Harun Aksu, Kerem Arslan ve Barış Dağlı hiçbir gerekçe gösterilmeden 31 Temmuz'da işten çıkarılacaklarına ilişkin bir tebligat aldılar. Bunun üzerine rektör, hukuk müşaviri ve genel sekreter vekili bir öğretim üyesi ile birlikte yapılan toplantıda işten çıkarılmaları ile ilgili somut bir gerekçe istediler. Rektör Nurcan Baş böyle bir gerekçenin bulunmadığı ve onları işten çıkarmak için herhangi gerekçeye ihtiyaç olmadığını söyledi.

Taksim direnişinde bulduklarından ve 1,5 senedir Asistan Dayanışması'yla kendi durumundakilerle beraber özlük hakları ile ilgili mücadele yürüttüklerinden siyasi linçe uğrayan araştırma görevlileri Harun Aksu ve Kerem Arslan'la Yoğurtçu Park Forumu'nda bir röportaj gerçekleştirdik.

Meydan: Yeditepe Üniversite'sinde araştırma görevlisi olarak çalışıyordunuz. Ancak 31 Temmuz'da işten çıkarılacağınıza ilişkin bir tebligat aldınız. Bu süreci biraz anlatır mısınız?

Vakıf üniversitelerinde, araştırma görevlisi statüsü yerine, lisansüstü burslu öğrenci diye bir statü var. Bu statüde, okula dahil edilip araştırma görevlisinin işini yapıyoruz. Ücret yerine, yaşamsal giderlerimizi bile karşılayamayacağımız "burs"lar alıyoruz. Sigortasız çalıştırılıyor. Bu muğlaklıktan kaynaklı, hem eğitimimizi hem de işimizi kaybetme tehdidi ile sürekli karşı karşıyayız.

Asistan Dayanışması diye bir oluşum başlatmıştık. Sosyal haklar mücadelesi veriyorduk. Hatta rektörle, bölüm başkanlarıyla toplantılar yaptık. Bizim durumumuzda 200 civarında akademisyen var. Ancak çalışmalara, bu sayının %20'si kadar bir katılım sağlayabildik.

Ne çalışsın, ne de öğrencinin durumunu giderebilmeyi de amaçlıyorduk. İlk başta daha müzakereciydik. Düzenli toplantılar yaptık. Sonrasında yönetimin bizi görmezden gelmesine devam etmesine karşı bir bildiri hazırlayarak okulda korsan bir biçimde dağıtmaya karar verdik.

Bu bildirilerin dağıtımını yapacağımız gün rektör, bize dolaylı bir mesaj yolladı ve "Bu işin içinde olan Harun, Barış, Kerem ayaklarını denk alsınlar" diye tehditte bulundu. Böyle olunca Dayanışma, hepimizin vebalini almak istemediğini söyleyerek bu bildiri yayınlamaktan vazgeçti.

Bunun üzerine rektör ve diğer yöneticilerle bir toplantı yaptık ve taleplerimizi bir kez daha sıraladık. Ardından belli bir zaman geçtikten sonra Gezi Direnişi başladı. Biliyorsunuz, hepimiz Gezi'deydik. Ama geçtiğimiz günlerde hiçbir gerekçe gösterilmeden işten çıkarıldığımızda dair tebligatlar aldık: "Yaşam destek bursunuzu ay sonu kesiyoruz!"

Meydan: Yani işten atılmanız, Taksim Gezi Direnişi'yle ilgili?

Özel sektörde çalışanlara, düşünce ve konuşma özgürlüğüne tamamen aykırı baskılar yapılıyorsa, vakıf üniversiteleri de benzer bir şekilde çalışmaktadır. Yeditepe Üniversitesi bu hareketiyle yaklaşımını açıkça göstermiş-

tir. Bizzat rektör, sosyal medyada Asistan Dayanışması ile ilgili paylaşımlarda bulunan birçok akademisyene uyarılarda bulunmuştur.

Bizim üçümüzün başarılı birer araştırma görevlisi olmak dışında tek ortak noktamız, Gezi Parkı'ydı. İşten atılmamız tamamen Asistan Dayanışması'nı örgütlüyor olmamız ve onu izleyen süreçte Gezi'de de sesimizi yükseltmiş insanlar olmamızla bağlantılı.

Akademik hiçbir gerekçe yok, idari açıdan hiçbir gerekçe yok. Bu tam bir siyasi kıyım-dır.

Meydan: Siyasi kıyım diye bahsettiğiniz durumla aslında, birçok sektörde birçok insan karşılaştı. Taksim Gezi Direnişi'nde bulunduğundan dolayı birçok kişi işinden kovuldu. Peki, bu durum sonrasında nasıl bir mücadele öngörüyorsunuz? Yakın gelecekte nasıl bir adım atacaksınız?

Aslında amacımız, birkaç kulvardan mücadeleyi sürdürmek. Hukuki mücadele vereceğiz, kamuoyu oluşturmak için çabalayacağız. Bu süre içerisinde özellikle Eğitim-Sen'le ilişki içerisindeyiz. Onların da yardımıyla, geniş bir akademisyen kitlesiyle okula girip rektörlüğün önünde bir basın açıklaması ve protesto yapmayı planlıyoruz. Diğer okullardaki Asistan Dayanışmaları ile bir çatı örgüt kurmayı planlıyoruz.

Öte yandan doktora öğrenimimizi devam ettirmeye çalışıyoruz. Tabi bu mücadele sırasında, akademik kariyerimiz tehlikeye girebilir. Geçen senelerde, yemekhane ile ilgili eylemler sırasında iki öğrenci arkadaş, okulun sahibi Bedreddin Dalan tarafından eğitim hayatlarının bitirileceği yönünde tehdit almıştı.

Okul içinden bize destek veren akademisyenler olsa da, karar mevkilerinde oturan aynı zihniyetin insanları olduğu için, ellerinden çok bir şey gelmiyor.

Bu şartlar altında mücadeleyi devam ettirmek nasıl olur bilmiyorum. Ancak hepimiz idealist insanlarız. Akademiye bu idealler doğrultusunda sesimizi duyurabilmek için geldik. Bu arada iş arıyoruz tabi. Çünkü 31 Temmuz'da son maaşımızı alacağız.

Meydan: İçeriden akademisyenlerin

verdiği destekten bahsettiniz. Peki, öğrencilerin desteği nasıl?

Sürekli bir eylem yapma niyeti içindeler, rahatsızlıklarını rektörlüğe hissettirmeye çalışıyorlar. Ancak onlar için de kaygılıyız. Yemekhane örneğinde olduğu gibi bir durum yaşanması, onların akademik kariyerlerini tehlikeye sokacak. Ama emin olun en çok destek veren onlar.

Meydan: Bugün röportajı Yoğurtçu Parkı Forumu'nda gerçekleştiriyorsunuz. Daha önce de burada, Forum'a gelmiş insanlara durumunuzdan bahsettiniz. Bir bakıma Forumlar bu tarz bir bilgilendirmenin yapılacağı alanlar haline geldi. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Kesinlikle, ben durumumuzdan bahsettikten sonra, hemen insanlar sardı etrafımı. Üniversitede asistan olanlar, öğrenciler, eski Yeditepeliler.. Nasıl bir şeyler yapılabilir diye konuştuk. Forumlar, örgütlenmeye açık politik arenalar.

Meydan: Son olarak eklemek istediğiniz bir şey var mı?

Tekrar belirtmek iyi olur; bu mücadelenin, en başta vakıf üniversitelerindeki asistanları kapsayan bir örgütlülükle bir mücadeleye dönüşmesi bizim hedefimizdir. Taleplerimiz de çok temel haklardır. Bunların arasında konuşma ve ifade özgürlüğü de vardır. Taksim direnişinin 3. gününde rektör, tarihsel bir pervasızlığa imza atarak, "Benden izin almadan, kimse ulusal ve uluslararası toplumsal hareketlenmelere yorum yapamaz." diye tüm akademisyenlere uyarıda bulundu.

Üniversite bugün tam bir şirket haline gelmiştir. Üniversite, ifade özgürlüğüne balta vuran, isteğine göre asistanları işten kovan rektörlerin cirit attığı, üniversite tebliğlerinin içeriğinin yönetim tarafından belirlendiği bir yer haline gelmiştir.

Sesimiz yettiği kadar bu durumu haykırmaya niyetliyiz.

Meydan: Meydan Gazetesi olarak, sizin bu haklı direnişinizi selamlıyor, üniversite patronunun üzerinizdeki uyguladığı baskı ve yıldırma politikalarına rağmen yürüttüğünüz haklı mücadeledenizi destekliyoruz.

Dil İnsanı Vezir de Yapar Rezil de YİĞİT BULUT'UN DİLİ

Mercan Doğan

mdogan@meydangazetesi.org

Bir dil düşünün; bir değil, beş karış. Öyle bir dil ki; pabuç kadar.

Dillere destan olan bu dil, tabii ki Yiğit Bulut'un dili. Bir dil düşünün; **"Ben eminim ki, birçok merkezde telekinezi, uzaktan etkilme ve daha birçok yöntemle Recep Tayyip Erdoğan'ın ölmesi için sürekli çalışma yapılıyor."** desin. Yaşadığımız dünyada olmasa da, beyninde yarattığı dünyada, maddeler üzerinde düşünce gücüyle etki yapılabildiğinden, başbakanlığı için endişelensin.

Son zamanların en popüler dillerinden olan, Başbakan'ın yeni Başdanışmanı Yiğit Bulut'un dili; stüdyo ışığı gördüğünden bu yana, bütün yalakalar gibi, rüzgar ne yana esse o yana çalıyor.

Dilin sahibinin 1972 yılında Edirne'de doğmasıyla başlayan yaşamı; Galatasaray Lisesi, Bilkent Üniversitesi Bankacılık ve Finans Bölümü'nün ardından, Sorbonne Üniversitesi'nde yüksek lisans yapmasıyla sürdü. Ancak yıldızı, Aydın Doğan'ın bacanağı olan MHP'li Namık Kemal Zeybek'in kızı, Kanal D Spike-ri Şule Zeybek'le evlenmesiyle 2003'te parlamaya başladı.

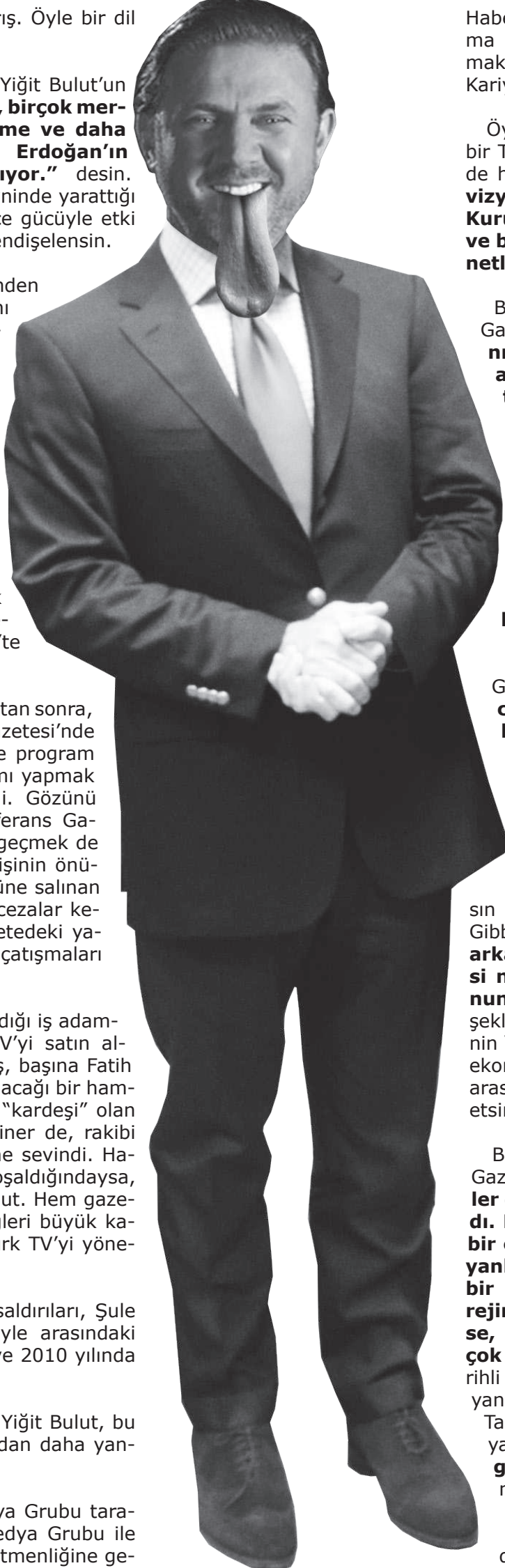
Yiğit Bulut, Doğan'lara damat olduktan sonra, medya yeteneği keşfedildi. Vatan Gazetesi'nde köşe yazısı yazmaya ve CNNTÜRK'te program yapmaya başladı. Ancak, TV programı yapmak ya da köşe yazısı yazmak kesmedi. Gözünü CNNTÜRK'ün zirvesine dikmişti. Referans Gazetesi, Hürriyet Gazetesi'nin başına geçmek de olabiliyordu. Grup içi çatışmalar yükselişinin önünü kesse de, o günlerde grubun üstüne salınan vergi müfettişleri, grubu batıracak cezalar kesince, Yiğit Bulut'a gün doğdu. Gazetede ki yazarları, grubu batırmakla suçlayarak çatışmaları su yüzüne çıkardı.

Bu arada, AKP'nin en çok kalkındırdığı iş adamlarından Turgay Ciner, Habertürk TV'yi satın almıştı. Habertürk Gazetesi'ni çıkarmış, başına Fatih Altaylı'yı getirmişti. Altaylı, pişman olacağı bir hamle yaparak, Galatasaray Lisesi'nden "kardeşi" olan Yiğit Bulut'u transfer etti. Turgay Ciner de, rakibi Aydın Doğan'ın damadının transferine sevindi. Habertürk TV'nin yöneticilik koltuğu boşaldığıdaysa, hayallerinin işine sahip oldu Yiğit Bulut. Hem gazetede her gün yazıyor, hem de ratingleri büyük kanallarla yarışmaya başlayan Habertürk TV'yi yönetiyordu.

Yıllarca çalıştığı Doğan Grubu'na saldırıları, Şule Zeybek'le arasını açarken, rakipleriyle arasındaki farkı da açtığı için sorun yaratmadı ve 2010 yılında boşandılar.

Ve yıllarca AKP iktidarını eleştiren Yiğit Bulut, bu süreçte AKP'nin kadrolu yandaşlarından daha yandaş hale geldi.

3 Ocak 2012 tarihinde Ciner Medya Grubu tarafından görevine son verildi. Star Medya Grubu ile anlaştı ve TV 24'ün genel yayın yönetmenliğine getirildi. Star Gazetesi'nde yazmaya başladı. 2009'da

Habertürk TV'de başlattığı "Sansürsüz" adlı tartışma programını, önce STV, şu anda 24 TV'de sunmaktadır. Anlaşıldığı üzere, "Yıldızlı Pekiyi'lerle Dolu Kariyer Karnesi"ni, hep yalaka diliyle doldurmuştur.

Öyle bir dili vardır ki; yıllardır "Sansürsüz" adlı bir TV programı sunarken, Erdoğan'la görüşmesinde herkesin gözünün önünde, utanmadan, **"Televizyonları denetleyen Radyo ve Televizyon Üst Kurulu gibi bir Medya Üst Kurulu oluşturulsun ve bu kurul internet medyası ile gazeteleri denetlesin!"** diyebilir.

Bir dil düşünün; 3 Mayıs 2007 tarihli Radikal Gazetesi'nde **"Babacan son günlerde halkı yanıltmak amacıyla 'biz yoksak' diyerek abalından değnek göstermeye çalışsa bile; terk bir gerçek var; 2006 Mart başından itibaren bu Hükümet piyasaların önünde duran bir engeldi. Türk piyasaları, Hükümetin 'Cumhurbaşkanı da benden olacak' tezini dayatması ile dünya piyasalarındaki 'harekete uyum sağlayamadı' ve 'dünya son 100 yılın en büyük gelişmesini' yaşarken, Türkiye kaybetti..."** derken, yaşadığı yalakalık değişiminin ardından, **"AKP var olan statükoyu yıkıyor. Türkiye dünya devi oluyor."** desin.

Bir dil düşünün; 29 Mart 2009 tarihli Vatan Gazetesi'nde **"Sevgili dostlar, bugün oy vereceksiniz! Yandaşlığa, partizanlığa, karanlığa, 'bizdenliğe', geri kalmışlığa, kadının adının yok edilmesine oy vermeyin!"** derken; bugün bu sıfatların vücut bulduğu başbakana danışmanlık yapsın. **"Benim seçtiğim Başbakan, benim namusumdur."** diyerek kadının adının yok edilmesini pekiştirsin.

Bir dil düşünün; öyle fantastik iddialar saçsın ki ortalığa, İngiliz The Guardian yazarı Fiachra Gibbons işini gücünü bıraksın, **"Gezi eylemlerinin arkasında Lufthansa var, 3. havaalanı projesi nedeniyle Almanya'dan 100 milyon yolcunun Türkiye'ye yönelmesinden korkuyorlar."** şeklindeki bomba iddiası sonucu Bulut'un kariyerinin "uçuşa geçtiğini" söylesin. Faiz lobisi kavramını ekonomi literatürüne sokarak ünlü teorisyenler(!) arasına katılsın, iç ve dış mihrakları dillere pelesenk etsin.

Bir dil düşünün; 16 Nisan 2007 tarihli Radikal Gazetesi'nde **"3 Kasım seçimlerinde de anketler doğrulandı ve üç parti de baraj altında kaldı. Bu noktada duralım ve soralım; ekonomik bir çöküntü dönemi sonrasında, oy kullanmayanları da dikkate alırsak, %24 ile iktidar olan bir hükümet; beşinci senenin sonunda 'Ben rejimin tüm unsurlarını belirleyeceğim!' derse, insanların sokağa dökülmesini anlamak çok mu zor?"** desin. Sonra 1 Temmuz 2013 tarihli Star Gazetesi'nde, Taksim'den başlayıp dört bir yana yayılan isyan hareketini "Darbe Denemesi", Taksim Dayanışması'nı "Darbe Konseyi" olmakla yaftalasın. Yine aynı süreçte **"Taksim'e polis girer, Taksim'dekinin kafasını da kırar."** demekten geri durmasın.

Bir dil düşünün; bir değil, beş karış. Öyle bir dil ki; pabuç kadar. Dili ensesinden çekilesicenin bu dili, tabii ki yalakanın dili, işlevi belli.

Dün Ajan Bugün Kahraman İspiyonMAN

Özlem Arkun

ozlema@meydangazetesi.org

"Ipsa scientia potestas est"

Francis Bacon, "bilgi güçtür" sözüyle kendi idealini kurduğu dünyasında bilgiden, siyasi iktidarda bulunması gereken bir nitelik gibi bahsetmemiştir sadece. Başsavcılıktan, baş yargıçlığa hızla yükselen siyasi kariyerinde edindiği deneyimler de bu sözün edilmesinde etkilidir. Muhtemeldir ki çevresi, bildiklerini çok sevdiği Kraliçelerinin yararına kullanmak isteyecek insanlarla doludur.

Aslında her şeyi bilen bir kral (yönetim) fikri, 16.yüzyıldan çok daha önceleri atılmış bir fikirdi. Siyasal iktidarını sadece askeri gücünden, "iyi" ve "adil" yönetiminden değil, "bilen" kişi olma durumundan da alacak yöneticilerin konumu Eski Yunan'dan günümüze farklılık göstererek evrilsede, filozof-kral fikrine bir de iktidarla ilişki boyutundan bakmak gerekir.

İktidarın pekiştirilmesinin ya da iktidarın yaratılmasının bir aracı olarak düşünüldüğünde bilgi, sahip olunmak ve olunmamak üzerinden iki zıt durum yaratır. Aslında bu yaratılan zıt durum mülkiyet ilişkisinde olduğu gibi, iki taraftan birinin gönüllü olma-

dığı ilişki tarzına dayanır. Bilginin mülkiyetini edinmiş olan taraf, bu bilgiyi bilgiye sahip olmayanla paylaşmaz. Çünkü bu sahiplik durumu sosyal, ekonomik ve siyasi statü yaratır.

Bu noktadan bakıldığında, devletler aynı zamanda bilgiyi tekeline almış kurumlardır. Bu bilginin ne kadarının, nasıl halka verileceği, devletin bilgi sahibi olan konumunun korunması ve bu bilgilerin siyasi ve ekonomik çıkarlar üzerinden kullanılabilmesi açısından önemlidir. Belli bir alanda bilinebilecek gerçeklerin üzerinde söz sahibi olan devlet, bilimsel ve teknolojik gelişmeler sayesinde, istediğini bilebilme ve istediğinden bilgiyi saklayabilme niteliğini fazlasıyla geliştirmiştir.

Bu bilgiye ulaşma noktasında, devletlerin oluşturduğu kurumların başında istihbarat teşkilatları gelir. Bu teşkilatların amacı, dış politika, ulusal güvenlik, savunma gibi kalemlerde devletlerin istedikleri bilgiyi toplamalarına ve analiz etmelerine yardımcı olur. Bu bilgi toplama araçları, casusluk, iletişimi dinleme ve şifrelenmiş bilgilerin şifresiz hale getirilmesidir. İstihbarat teşkilatları, kendi devletlerinin çıkarlarıyla ilgili olarak, suikast, silah

ticareti, darbe girişimleri, yanlış bilgilendirme ve benzeri faaliyetlerde bulunurlar.

İstihbarat teşkilatlarının, devletler arası barış dönemlerinde nasıl bir rol oynadığını, Soğuk Savaş döneminden biliyoruz. İstihbarat teşkilatları, savaşıklık dönemi ordularıdır. "Karşı" tarafla ilgili bilgiyi edinerek, sadece karşı taraftan haberdar olmaz; bu bilgiden yola çıkıp karşı tarafın zaafalarını bulur. Bu, "savaşın" kazanılmasında önemlidir.

Modern devletler için bu bilgi edimi, sadece düşman görülen devletlere karşı kullanılan bir durum değildir. Devlet, bu bilgi edimini kendi siyasi sınırları içinde, kendi vatandaşlarına karşı da kullanır. Telefon dinlemeleri, MOBESE takipleri, internet takipleri, kredi kartı kullanımı izlemeleri vb. Kişilerin bilgilerini edinmek için başvurulan bu yöntemler, sadece devletlerin tehdit hissettikleri dönemlerdeki uygulamalar değildir. Modern devlet sürekli bir tehdit altındadır. Siyasal meşruiyet yitimi, bu sürekli tehdidin temelidir. Bu meşruiyet ortadan kaybolduğu anda, devlet iktidarının varlığı tehlikeye girer. Bu sebeple "piyasa"da dolaşan bütün bilgilerin kontrolü devletin

denetiminde, dolaşmayanları da devletin bilgi depolarındadır.

Sızıntıların Siyasi Etkisi

Julian Assange, Wikileaks'le ortaya çıktığında dünyanın gündemine oturmuştu. Bu bilgi depolarından "çaldığı" bilgileri (ya da başkalarının "çaldığı" bilgileri) toparlayarak herkesin kullanımına açtı. Saklanan bilgilerin bu şekilde açığa çıkması, özellikle devletlerin ilgili istihbarat kurumlarını rahatsız etmiş gibi görünüyordu.

Julian Assange gittikçe önemli siyasi bir figür haline gelirken, eski NSA (Ulusal Güvenlik Dairesi) çalışanı Edward Snowden birden çıktı ortaya. The Guardian gazetesinden Glen Greenwald'a verdiği bilgiler, bir anda Snowden'i gündeme oturttu. ABD'nin, AB üyesi devletlerin (hem de üst düzey siyasi kurumların) telefon konuşmalarını dinlediği, yine aynı şekilde internet üzerinden iletişim takibi yaptığı bilgilerini The Guardian'a anlatınca, birçok yerden açıklama geldi. ABD'nin yaptığı bu takip, olabildiğince eleştirildi, Soğuk Savaş dönemi düşmanların birbirine yaptığı ile benzetildi.

Bu sırada, Edward Snowden siyasi bir kriz haline dönüştü. ABD pasaportu iptal edilen Snowden, siyasi sığınmacı olmak için 21 devlete başvurdu. Bir yanda Moskova'daki Şeremetyevo Havaalanı transit yolcu bölgesinde kalan Snowden'in iadesi için ısrarcı olan ABD; bir yanda siyasi sığınma hakkının verileceğini söyleyen Nikaragua, Venezüella, Bolivya; öte yanda siyasi sığınma hakkını vermeyi çok istemeyen ama ABD'ye Snowden'i iade etmeyi de istemeyen Rusya... Snowden şimdiden çok bilinmeyenli bir denklemin parçası haline gelmiş durumda.

Modern Parrhesiastes'ler mi?

Parrhesia, her şeyi konuşmak anlamında kullanılan Yunanca bir sözcük. Özgürce konuşmayı, gerçeği söylemeyi ifade eden bir kavram. Bireyin ifade özgürlüğünü belirtmekten çok, toplumun yararı için gerçeği söylemeye zorunlu olmak anlamında daha fazla kullanılan bir kavram. Hatta belki de, "Gerçeği söyleme sanatı" diye ifade edebiliriz. Öldürüleceğini bile bile gerçekleri

söylemekte ısrar eden Sokrates'i nitelemek için kullanılan "parrhesiastes" (gerçeği söyleyen) kavramıyla ilintilidir bu kavram.

Gerçekleri söylediklerinden dolayı cezalara çarptırılan birçok insanın tarihidir aynı zamanda insanlık tarihi. Yani her çağda, parrhesiastes'ler ortaya çıkmıştır. Assange, Manning, Snowden de belki yaşadığımız çağın "gerçeklerini söyleyen"leridir. Karşılaşacakları zorlukları göz önüne alıp, gerçekleri söylemekte ısrar edenler..

Ancak parrhesiastes'ler sadece gerçekleri söylemez, buna göre yaşarlar. Kişisel çıkarlarıyla uyumlu olamayan anlarda dahi gerçekleri söylemek durumunda olduğundan yaşamları risk altındadır. Gerçekleri söylediklerinden dolayı, beklenti içinde değildirler. Gerçekleri söylerler, çünkü söylemeleri gerektiğine inanırlar.

Snowden gibi kişilerin durumunu "parrhesia" kavramıyla kıyaslamak birkaç nedenden dolayı önem taşıyor. Bunlardan ilki, Snowden'in belirttiği gibi "İnsanların, kendileri hakkında yapılanları bilmeye hakkı var." sözünün samimiyeti ile ilgili. Snowden, ABD'nin istihbarat kurumlarında çalışan bir ajan. ABD'nin ezeli düşmanı konumundaki devletlerin Snowden'e siyasi sığınma hakkı vereceğine ilişkin açıklamalarının sebebi bu. Snowden de bu durumdan yeterli siyasi ilgiyi kazanmışa benziyor.

Öte yandan, açığa çıkan bilgilerin, medyada ses getirmesi ve birkaç üst düzey siyasetçinin durum hakkında değerlendirmesinin ötesinde nasıl bir sonuç ortaya çıkardığı ise belirsiz. NSA gibi bir kuruluşun farklı ülkelerde telefon dinlemeleri ve internet kullanımı takipleri yaptığı bilgisinin açığa çıkmış olması, bilgi tekelinin elinde bulunduran devletlerin bu niteliğinde nasıl bir değişiklik yaratacak? Ya da böyle durumların ortaya çıkması, devlet istihbaratlarının yaptıklarını bu kadar göz önünde vererek normalleştiriyor mu? Faal halde bulunan istihbarat kuruluşlarının sayısı bugün 150'nin üstünde. Açığa çıkan bilginin, bilgi depolarındaki kaçta kaç olduğunu kimse bilmiyor. Bilinen şey, bilimsel ve teknolojik ilerlemeler, bu bilgilerin daha hızlı bir şekilde toplanmasına ve kullanılmasına hizmet ediyor. Yani devletler bilgi tekeline olma durumunu koruyabiliyor. İstihbarat kurumları için, işleyiş esnasında ortaya çıkacak (Snowden örneğinde olduğu gibi) olumsuz durumlar, istihbarat sisteminin işleyişinden çok istihbaratlar arası bilgi yarışını hızlandırmaya yardım ediyor. Ve bu yarışın normalleşmesine...

Sık Bakalım

Sık bakalım, sık bakalım biber gazı sık bakalım kaskını çıkar, copunu bırak delikanlı kim bakalım...

Taksim direnişinde adeta direnişin marşı haline gelen bir tribün bestesi vardı. Bu beste Taksim direnişinde barikatlarda en çok söylenen ve herkesin en çok katıldığı slogan olmuştu. Hatta "Sık Bakalım" a Gezi Parkı marşı yakıştırmaları yapanlar bile vardı.

Sık Bakalım'ın popülerliğe ulaştığı nokta Taksim Direnişi olsa da bu bestenin tarihi daha eskidir. Birçok takım taraftarı tarafından sahiplenilmiş bu beste tribünlerde polis şiddetine karşı senelerdir söylenir.

Fanatiklik Öldü, Medyanın Başı Sağolsun

Taksim Direnişi'yle kapitalizm sağlam bir yumruk yerken endüstriyel futbol da bundan kendi payını aldı. Futbol takımlarının patronları ve medyanın fişiklemeyle oluşan fanatiklik bu direniş sırasında da öldü.

Birbirleri ile düşman diye anılan birçok takım taraftarı omuz omuza barikatlarda beraber direndi. İzmir'in en ateşli taraftarları Göztepe ile Karşıyaka taraftarları kambersiz düşün olmaz diyerek daha direnişin 2. gününde İstanbul'a yola çıkmışlardı. Fenerbahçeliler, Beşiktaş Çarşısı'ya gelip, " Hepimiz Çarşılıyız" diye slogan atıyorlardı. Galatasaraylılar, İnönü Stadı'nın yanında stadı kendilerine barikat yapıp direniyorlardı. İşte senelerdir aynı besteyi aynı düşmana karşı söyleyen taraftarlar bu sefer de yan yana gelip bu besteyi söylemişlerdi.

Sık Bakalım bestesinin tribünlerde yaratılması aslında çok doğaldır. Çünkü tribün bir izleme alanı değildir, tam tersine bir oyun alanıdır. Oyunu izlerken sen de oynarsın. Kızarsın, öfkelenirsin, sevinirsin, tepki verirsin ve oyunu asla bir saha içine hapsedmezsin. Tribündeyken Muğla'da ormanlar yanıyor sessiz kalmazsın. Evet, belki kale direklerinin arasından o topun geçtiğini görmek için heyecanlısındır ama, Muğla'daki ormanlar söz konusuysa varsın gitsin şampiyonluk dersin. Başka bir galakside yaşamıyorsundur, bu yüzden Hasankeyf'in sular altında kalmasına, nükleer santral yapılıp

yaşamının tehdit edilmesine sessiz kalamazsın. Filistin'de bombalar patlıyorsa tribünün en görünen yerinde Filistin bayrağı sallandırırısın, "Direnen Filistin" dersin. Tribündeysen empati yeteneğinin güçlü olmalıdır. Van'da insanlar soğukta üşüyorken sen kaşkoluna sarılamazsın, atarsın sahaya o kaşkolu Van'dakilerle aynı kaşkola sarılıp beraber takımı izlemek istersin. İşte bunları yaparsan taraftar olursun, yoksa bir rengi sevmek, formasını almak, o takımın küfrederek maçını izlemekle taraftar olunmaz. Bunu da bize 30 yılı aşkın zamandır en iyi gösteren tribün örgütlenmelerinden biridir Beşiktaş Çarşısı.

Tribünden Sokağa: Biber Gazı Oley

1982'den beri Türkiye tribünlerinde dönüm noktası olan Çarşı, tribünlerdeki yaratıcılığını ve inatçılığını direniş boyunca sokaklara da aynen yansıttı. Gerek tribün bestelerinin direnişe uyarlanması gerekse dozer ile Toma'nın kovulanıp polis telsizi ile polise siyah-beyaz çekirmek tribün yaratıcılığının bir ürünüydü. Tribünde maçın skoru ne olursa olsun 90 dakika bitene kadar "Kartal gol gol" diye inatçı bir şekilde takımının yanında olan bir taraftar grubunun biber gazından etkilenip, geri durması da olacak şey değildi. Bu yüzden her biber gazı atıldığında "Biber gazı oley" tezahürat ile karşılandı. İnsanların yanı başında patlayan ses bombaları, rakip takımı baskı altına alırcasına yuhalandı. Uzun süren çatışmalar sonrasında başbakanlığın kapisına dayanıldığında da, gözaltıları serbest bırakmazsanız çekilmiyoruz diyerek Çarşı tavrını net bir şekilde göstermiş oldu. Deplasmanda bir arkadaşları gözaltına alındığında "Amir biz buraya 80 kişi geldik 79 kişi dönmeyiz" diyerek kimseyi arkasında bırakmayan Optik Başkan lakaplı Mehmet Işıklar'ın da herkesi kucaklayan silüetini Çarşı Taksim Meydanı'na geldiğinde AKM'nin üstünden büyük bir şovla sallandırdı.

Umarım ki direnişte tribünlerin etkisiyle oluşan bu yaratıcılık ve inatçılık devam eder, ortaya çıkan racon kesme, aşırı alkol tüketimi, küfürlü sloganlar gibi yan etkiler de derhal tedavi edilerek direniş daha güzel bir taraftarlık görür.

Konuşan Tren Camları: Uyumak yok, daha fazla tüket!

Almanya'da bir reklam şirketi, tren yolcularına reklam dinletebilmek amacıyla yolcuların başlarını cama yasladıklarında aktif hale gelecek yeni bir teknoloji geliştirdi. Dinlenmek veya uyumak üzere başını cama yaslayan yolcu, camdan gelen ses sinyallerinin yaydığı titreşimle, reklamları kafasının içinde duyacak.

Bu yeni ve tartışmalı proje, tren camının, kişinin vücut sıcaklığını hissettiğinde kafasına doğru ses dalgaları göndermesiyle çalışacak ve yolcu kafasının içerisinde reklamı dinlemeye başlayacak. Almanya'da BBDO Germany isimli şirket tarafından geliştirilen proje henüz deneme aşamasında olsa da, şimdiden tartışmalar yaratmaya başladı bile.

Şirket, "Konuşan tren camları" projesinin Münih'te toplu taşıma araçlarında da denendiğini söyleyerek, projenin tüketiciler

tarafından da "desteklendiğini" iddia etti. Şirket yetkilileri geliştirdikleri teknolojinin yorgun ve dinlenmek isteyen tren yolcularını rahatsız edebileceğini kabul etse de teknolojinin yalnızca reklamlar için kullanılmayacağını da ekliyor.

"Genelde insanlar reklam dinlemekten hoşlanmıyorlar. Fakat bu gerçekten yeni bir teknoloji. Yalnızca reklam için değil, müzik dinlemek, ulaşım hakkında bilgilere erişmek, hava durumunu öğrenmek için de kullanılacak." diyen şirket yetkilileri belki de bu defa tüketiciye yeni bir mesaj veriyor. Artık toplu ulaşım araçlarında uyumaya da engel olacak bu reklam stratejisi şirketler için yeni bir kar politikasına dönerken, işerinden evine dönerken dinlenmeye muhtaç kalanlar içinse daha fazla tüketmeye ve tükenmeye yönelik, kapitalist bir propagandaya dönüşüyor.

Çıplak Gel, Giydiğini Götür

Desigual adlı İspanya menşeli şirket, Japonya'da düzenlediği indirim kampanyasıyla, tüketim çılgınlığının sınırlarını zorladı.

Mağazaya ilk gelen 100 müşteriye üstüne giydikleri kıyafetleri ücretsiz almayı vadeden şir-

ket, "Çıplak Gel, Giydiğini Götür" başlığıyla bir kampanya düzenledi. Yüzlerce kişi, açılış saatinden önce yarı çıplak bir şekilde mağaza önünde toplandı. Mağazanın açılmasıyla içeriye akın edenler, üzerlerine giydikleri kıyafetleri bedava almak için yarıştı.

"Yaşayan tarihe cesaretiniz var mı?" NTV'nin Tarihteki Yeri

NTV televizyonu başta olmak üzere egemen medyanın Gezi Direnişi'ni verişi (daha doğrusu vermeyişi) sosyal medyanın kendi medyasını oluşturma gayretiyle yanıt buldu. NTV'nin bağlı olduğu Doğu Grubu, ay boyunca eleştirilerin hedefi olmaktan kurtulamadı. Aynı yayın grubunda olan NTV Tarih dergisi çalışanları tüm bu eleştirilerin farkında olarak, kendi sosyal medya hesaplarından bu ayki sayıyı "Yaşarken Yazılan Tarih" başlığıyla özel Gezi sayısı olarak hazırlayacaklarını duyurmuşlardı. Herkesin merakla beklediği dergi de Doğu Grubu'nun gazabından kurtulamadı, önce özel sayı olarak hazırlanması kabul edilmedi, ardından da dergi tamamen kapatıldı.

Tarih yazımının ne denli handikapları olduğuna geçtiğimiz sayılarda yer vermiştik ve şöyle demiştik: "Aslanlar kendi tarihlerini yazmadıkça, tarihi avcılar yazmaya devam eder."

Tarih tekerrür eder sözünü doğrularcasına aradan daha bir ay geçmeden, bu sözün tekrar güncel hale gelmiş olması ilginç oldu. Bir tarih yazılıyordu ama bu

tarih medyada yer bulmuyordu. Medyanın yazmadığı bir tarihi bu.

NTV'nin patronlarının çıkarı doğrultusunda gerçeği çarpıtması o kadar somut ve o kadar güncel olarak herkesin bildiği bir şey olmuştu ki, eyvah, dendi, "Bunlar, günümüzü böyle yazıyorsa, geçmişini acaba bize nasıl aktarıyorlardır?"

Gezi Direnişi'ni karatmanın bir tarihi karartmak demek olduğu da ortadaydı. NTV Tarih'in kapatılması bazı forumlarca protesto da edildi. Büyükdere Parkı Forumu, Doğu Holding önünde bir de eylem yaparak "Yaşayan tarihe cesaretiniz var mı?" diye sordular ve "Sansüre Karşı Omuz Omuza" sloganları eşliğinde "Nankör Tele Vizyonculuk (NTV)" ve tarihçi Herodot'a gönderme yaparak "DirenHerodot" dövizleri taşıdılar.

NTV Tarih'in bu özel sayısı matbaada basılmadı ama hazırlayanlar tarafından pdf olarak internette paylaşımına sunulmuştu. Tarihteki yerini aldı.

Hasta Tutsaklara Özgürlük!

"Beni zorlayan tek şey, son günlerimde yaşlı anamı ve babamı göremeyişim, onlarla helalleşemeyişimdi. İki de çok hasta ve yürümeyecek kadar da takatsizdiler..."

(İsmet Ablak, Temmuz 2009'da, 40 yaşında öldü.)

"İçimde organ kalmadı. Katı kurallar kaldırılсын. Zira hastalık hızla ilerliyor. Hiç olmazsa evime gideyim. Son kez sobanın yanında uyuyayım. Sizlerden istirahat ediyorum. Sevgiyle kalınız. Çok yoruldum."

(Gülay Çetin, Şubat 2011'de 42 yaşında öldü.)

"Çok kilo kaybettim ve kemoterapinin yan etkilerden dolayı sıkıntılarım var ama yaşadığıma şükrediyorum. Benim için yapmaya çalıştığınız her şey için tekrar teşekkür ederim. Şimdi benim için az da olsa umut var, her şey kapkaranlık değil."

(Magdalena de Winnaar, Eylül 2012'de 56 yaşında öldü.)

Bu cümlelerini yazanların her biri ve daha birçoğu, yılları cezaevlerinde çalınmış sayısız tutsak, bugüne kadar cezaevlerinde katledildi.

Onlar, çeşitli sebeplerle cezaevlerine kapatılmışlardı. Kimi tutsak edildiğinde, zaten hastaydı, kimiyse dört duvarın ardında hastalandı. Ancak hepsinin sonu aynı oldu. Devlet yok saydığı, görmezden geldiği sayısız hasta tutsağı, cezaevlerinde işte böyle katletti.

T.C. anayasasına göre, eğer cezaevleri koşullarında tedavisi mümkün olmayan bir hastalığınız varsa veya kendinize bakamayacak durumdaysanız, tahliye edilmeniz gerekir. Hastalığınızın "kanıtlanması" ve tahliye edilmeniz için önce Adli Tıp Kurumu'ndan rapor almanız gerekir. İşte tam da bu aşama birçok tutsak Adli Tıp Kurumu'ndan "hastalığının onaylandığına dair belge"yi almadan hayatını kaybediyor.

Hasta tutsakların "acilen" tahliye edilmesi gerektiğini söyleyen Adli Tıp raporları, bazen o öldükten aylar sonra geliyor. Bazen de ATK'nın "cezaevinde tedavi edilebilir" raporuyla, hasta tutsaklar kapatıldıkları cezaevlerinde öldürülüyor.

Binlerce tutsağın yaşamlarını gasp ederek, onları cezaevlerine kapatan devlet, tutsak ettiklerini yalnızca "hapiste tutmuyor". Hapsettiği tutsak hastaları sağlıklı koşullarda yaşamaya mah-

kum ediyor, tedaviye izin vermiyor, ölüme terk ediyor. Mayıs ayında, Sincan Cezaevi'ndeyken hayatını kaybeden "ağır hasta" olan kanser hastası İrfan Eski-bağ, Haseki Devlet Hastanesi'nin mahkum koğuşunda "tedavi edilirken" hayatını kaybeden kanser hastası Hacı Nasır, Bingöl M Tipi Cezaevi'nde tutsakken yaşamını yitiren şeker hastası 75 yaşındaki Mahmut Karataş ve daha nice hasta tutsak. Her biri, göz göre göre, devletin yok sayma politikaları sonucu öldürüldü.

Şimdilerde ise başka bir hasta tutsağın ölümünü bekliyor devlet. Daha önce 4 yıl 8 y hüküm verdiği 75 yaşındaki Mehmet Şanlı'nın hastalığını görmezden geliyor. 2 yıl 3 aydır Diyarbakır D Tipi Cezaevi'nde tutsak olan Mehmet Şanlı, tutuklanmadan önce birkaç kez kalp krizi geçirmiş ve aldığı raporları Adli Tıp Kurumu'na sunmuş olsa da, serbest bırakılmıyor. Yüksek tansiyon hastası olan Şanlı, görme problemlerine ve kendi ihtiyaçlarını kendisi karşılayamamasına rağmen, halen mahpus tutuluyor.

Devlet sebep olduğu nice hasta tutsağın ölümünü unutturmaya çalışırken, bir yandan da yaşanacak yeni ölümlere göz yumuyor. Devletin adaleti içeride de dışarıda da katlederken, ölüme mahkum edilenler için mücadeleyi hep birlikte yükseltmek gerekiyor: Hasta tutsaklara özgürlük!

Kullan at Kılavuz

Kapitalist işleyiş içerisinde zaman zaman kullanılacak ama paylaşma ve dayanışmayla örülü özgür dünyada hiçbir şeye yaramayacak bilgiler...

kullanat@meydangazetesi.org

Gözaltında Tacize Karşı

31 Mayıs'ta başlayan ve ardından coğrafyanın dört bir yanına yayılan eylemler halen sürmekteyken, direnişçilere yönelik devlet terörü ve polis şiddeti de artarak sürüyor. Taksim İsyanı'nın ardından, Taksim Meydanı'nda düzenlenmek istenen her eylemi provoke eden ve yasaklamaya çalışan devlet, direnişçileri biber gazıyla, TOMAsıyla, plastik mermisiyle yıldırımaya çalışırken, sokaklara çıkan milyonlarca insanı da gözaltına alarak korkutabileceği yanılıgısına düşüyor. 31 Mayıs'tan bu yana eylem alanlarından, sokaklardan, evlerine yapılan operasyonlardan gözaltına alınan binlerce kişi, bu süre boyunca devletin korku politikalarıyla yıldırılmaya çalışıldı. Gözaltına alınanlardan bir kısım direnişçi tutuklanarak cezaevlerine hapsedilirken, dışarıda kalanlar ise özgürlüğün isyanıyla sokaklara çıkmaya devam ediyor.

Devlet, direnişçilere yönelik gözaltı terörünü hala sürdürmekte, gözaltına aldıklarına işkence ederken, gözaltına alınan kadınların, polis tacizine maruz kalığı haberleri gelmeye devam ediyor. 31 Mayıs'ta, İstanbul'da gözaltına alınan 7 kadının İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nde tamamen soyularak hukuksuz ve keyfi bir şekilde "ince" aramaya maruz bırakıldıkları, Taksim İsyanı'ndan sonra tutuklanarak İzmir Şakran Cezaevi'ne hapsedilen kadınlara çıplak arama dayatıldığı, Ankara'da Eylem adlı bir kadın direnişçinin bindirildiği akrep aracında saatlerce keyfi olarak bekletildiği ve polisin tacizine maruz kaldığı konuşulurken, kadınlar tartışmaya başladılar: "Gözaltında cinsel şiddete karşı neler yapılabilir?"

Devlet kadın erkek demeden, gözaltına aldığı herkesi tehdit ederek, işkence ederek, korkutmaya ve yıldırımaya ça-

lıırken; gözaltına alınan kadınların yaşadıkları ise devletin ve erkek egemen militarist zihniyetin bir yansıması oluyor. Tecavüz, taciz, başkalarının önünde çıplaklık soyma, tek bir kere de olsa, kadına yönelik uygulandığı takdirde Cenevre Sözleşmesi ve ona bağlı protokollerin tanımına göre bir hak ihlali sayılmakta, bir "savuş suçu" olarak değerlendirilmektedir.

Gözaltında Tacize Karşı:

Gözaltında alındığınızda, maruz kalabileceğiniz bir taciz durumunda, avukatınızı derhal konuya ilişkin bilgilendirmeniz ve işlem başlatılmasını istemeniz gerekir. Götürüleceğiniz doktor muayenesinde, tacize maruz kaldığınızı bildirerek, bunun rapor edilmesini sağlamanız, ayrıca ifade işlemleri sırasında da yaşadığınız tacizi anlatarak, bu konuda şikayetçi olmanız önemlidir.

Şikayet durumunda soruşturma başlatılır. Tacizcinin kimliğinin tespiti için, teşhis yapılması gerekir. Bunu, tacize maruz kalan veya olayın tanığı varsa tanık da yapar. Bu nedenle olaya tanık olanların isim, soy isim ve kimlik numarası gibi bilgilerinin derhal alınması çok önemlidir.

Soruşturma sonunda tacizci hakkında cinsel taciz veya cinsel saldırı suçlarından dava açılabilir. Şayet dava açılmazsa, buna itiraz hakkı da vardır.

Sağlıklı bir soruşturma sonucunda dava açılmasının yanında, idari olarak da tacizcinin disiplin cezası alması söz konusu olur. Bunlar tabii ki belli oranda caydırıcılığı bulunan mekanizmalardır. Asıl önemli olan ise, erkek adalet kadını yok saymayı sürdürürken, gözaltında yaşanacak herhangi bir tacize karşı kadınların sürdüreceği mücadele ve yükselteceği dayanışmadır.

Fanzin

Direnişin Gazetesi: Gezi Postası

8 HAZİRAN 2013 CUMARTESİ | 01

@gezipostasi

#direngeziparki #occupygezi

Öğrenciler Geziye Emanet

Hükümetin Seviye Belirleme Sınavı'nda (SBS) güvenlik sorunları yaşanabileceği yönündeki propagandasını boşa çıkarmak ve olası provokasyonları önlemek amacıyla Taksim bölgesindeki okullarda sınava girecek öğrencileri güvenli bir şekilde dokuz sınav merkezine ulaştırıyoruz. Taksim Dayanışması'nın koordinasyonu ile bir grup gönüllü bugün saat 09:00'dan itibaren, öğrencileri barikatlarda karşılayarak sınava girecekleri okullara kadar refakat ediyorlar. SBS'ye Taksim bölgesinde gerek öğrencilerin güvenliği, gerek sınav merkezlerine ulaşımın, gerekse SBS süresince sınav merkezleri yakın çevrelerinde elverişli bir ortamın sağlanması konusunda Taksim Dayanışması'nın her tür tedbiri aldığı, Beyoğlu Kaymaklığı'na ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bildirilmiştir.

BAŞBAKANA CEVABIMIZDIR!

Tunus dönüşünde yaptığı konuşmada Taksim protestocularını 'vandallıkla, sandıkta yapamadığını farklı yollarla yapmaya çalışmakla' suçlayan Erdoğan bilmelidir ki; ülkenin dört bir yanında devam eden protesto gösterilerine katılan eylemciler 'Siz ne dersiniz deyin, biz kararımızı verdik' diyen bir iktidara karşı, yok sayılmayacaklarını ve yaşam

alanlarına karar verme hakkının o alanda yaşayanlara ait olduğunu gösterdiler. Taksim'de yapılması planlanan kentsel dönüşümü ve ekosistem tahribatını, ülke çapında uygulanmaya çalışılan neoliberal ekonomi anlayışını ve imar politikasını protesto etmek vandallık değil, muktedir vandalizmine karşı çıkmaktır...

devamı 2. sayfada

Direnişin Gæzi!

Gazi Mahallesi'nde dün gece 2'ye kadar süren polis saldırısında 19 yaşındaki Murat Çetinkaya'nın kafasına gaz bombası kapsülü isabet etti. Ağır yaralanan Çetinkaya, beyin travması geçirirken ambulans uzun süre gelmedi. Çetinkaya'nın durumu ciddiyetini koruyor. Perşembe gecesi polisin attığı gaz bombasıyla ağır yaralanan 27 yaşındaki Duran Akbaş'ın ise tedavisi Okmeydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde sürüyor. Medya, bu kez de Gazi Mahallesi'ni görmeyenlerse de Gezi Parkı Gazi'nin yanında! Şehir, hep birlikte özgürleşecek! Direnişin Gæzi!

Meydan: İsyân süresince direnişin ruhunu taşıyan Gezi Postası birçok kişi için, direnişin en güncel kaynağı oldu. Taksim Meydanı ve Gezi Parkı'na gelen yüzbinlerce insan için, direnişin içinden bir değerlendirme oldu. Peki, sizler, Gezi Postası'nı hazırlayanlar nasıl bir araya geldiniz? Gezi Postası'nı hazırlayan ekip yaklaşık olarak kaç kişiden oluşuyor?

Gezi Postası: Aramızda birbirini daha önceden tanıyanlar da vardı ama esas olarak bir sosyal paylaşım sitesinden birbirini tanıyan, direnişe daha aktif olarak katılmak amacıyla bir araya gelerek Gezi'ye kamp kuran bir grubuz. Gazeteye toplamda 20 kadar insan katkı sağlıyor, buna yayınlanmış sayıların İngilizce ve Fransızca çevirileri de dahil.

Gezi Postası'nı çıkarmaya nasıl karar verdiniz? Bu ihtiyacı hissetmenize sebep olan şey neydi?

Kendi aramızda epeydir yaptığımız konuşmalar, tartışmalar, Gezi Direnişi'yle birlikte gerçek bir mecra ve uygulama sahası buldu

aslında. Direnişin ilk günlerinde, özellikle de parkın ve meydanın işgaliyle birlikte, alanda hem Gezi'yle ilgili hem de Gezi'nin dışında süregiden direnişlerle ilgili sağlıklı bilgi akışının eksikliğini fark ettik. Gezi, herkes için bir ev olmuştu ve evimizde neler olup bittiğine dair herkesin rahatça takip edebileceği bir rehber ihtiyacı vardı. O sebeple Gezi Parkı'nın krokisinden tutun da düzenlenen toplantı, etkinlik, vs. haberlerine kadar evin gündelik yaşamını yakalamaya yardım edecek bir yayın programı izledik. Bununla birlikte direniş, yalnızca Gezi'den ibaret olmadığı için, hem İstanbul'un birçok yerindeki, hem başka kentlerdeki direnişlerle de ilgilendik, onlarla Gezi arasındaki kardeşlik bağını vurgulayacak haberler yaptık. Gazi Mahallesi'nden Kuşulu Park'a ve Ankara'daki diğer direniş alanlarına, Dersim'e, Antakya'ya, vs. değindik ve Gezi'dekilerin dikkatini buralara da çekmek istedik.

Direniş boyunca, gazete yayına hazırlama fırsatını nasıl buldunuz? Gezi Postası'nı direniş alanı içerisinde mi hazırladınız? Yoksa çalışmalarınızı yürüttüğünüz başka bir alanınız mı vardı?

Grubun genişliğinin ve arkadaş çevresinin avantajlarını kullandık. Kimi zaman Gezi'deki bilgisayarlarımızda, ama çoğunlukla civardaki ev ve ofislerde gazeteyi yayına hazırladık. Hepimiz bir araya gelemediğimizde, mailler üzerinden haberleşerek sayıları içerikleri hazırladık, düzenledik.

Direniş boyunca, alanda, Gezi Postası'nın dağıtımını nasıl gerçekleştirdiniz? Gezi Postası, direnişlerin olduğu başka şehirlerde de dağıtıldı mı?

Gezi Postası'nın mizanpajı bitir bitmez matbaadan nüshaları teslim alıp aramızda bölüşerek alanda dağıtımını yaptık. Temel olarak Gezi Parkı'nda ve Taksim Meydanı'nda gazete dağıtıldı elbette, zaten gazetenin de çıkış amacı buydu. Ayrıca blogumuz üzerinden (gazetegezipostasi.blogspot.com) de gazetenin pdf versiyonlarını yükleyerek sosyal medya aracılığıyla yaygınlaştırdık. Bu sayıların İngilizce ve Fransızca çevirileri de mizanpajları yapılarak blog sayfasına eklendi. Gazete Türkiye'de başka kentlerde de dağıtıldı. Bize mail yoluyla ulaşanlar ve gazeteyi diğer bastırıp dağıtmak isteyenler oldu. Ayrıca Berlin'deki arkadaşlarımız gazeteyi bastırarak oradaki okuyuculara ulaştırdılar. Bunun dışında blog ve her sayının pdf versiyonunu başka kentlerde yaygınlaştırılması bakımından epey işlev gördü sanıyorum.

Polis Gezi Parkı'nı işgal etmiş olsa da, Gezi Postası yayın hayatına devam ediyor. İlerleyen süreçte de Gezi Postası'nı yayınlamaya devam etmeyi düşünüyor musunuz?

Elbette. Bu daha başlangıç, mücadeleye devam! Bu slogan Gezi Postası için de geçerli. Ama gazete bundan böyle günlük değil haftalık olarak çıkacak. Cuma veya Cumartesi günleri okuyucularına ulaşacak. Bunun dışında gazeteden ayrı olarak blogda, gazeteye sığmayacak ya da gazete formatından ziyade daha çok dergi formatına uygun düşen bir takım yazılar da yer alacak. Belki ileride bu yazılarda yapılacak tartışmalardan yeni bir medya da doğabilir.

Bildiğimiz kadarıyla Gezi Postası, internet üzerinden çokça yaygınlaştırılıyor. Peki, önümüzdeki sayıları basılı olarak da edinmek mümkün mü? Eğer mümkün ise, Gezi Postası'nı nerelerden edinebiliriz?

Polis'in evimizi işgalinden sonraki sayıları da gazete olarak bastırdık ve bunları bilhassa forumlarda dağıtmaya başladık. Park'taki ilgi forumlarda da sürüyor ve bunu görmek bizleri mutlu ediyor. Gezi Direnişi forumlarında sürüyor, o yüzden biz de forumlardayız. İstanbul'daki her foruma dağıtmaya çalışıyoruz.

Teşekkür ederiz. Umuyoruz ki direniş boyunca isyanın ruhunu taşıyan Gezi Postası, ilerleyen süreçlerde de devlet terörüne ve polis şiddetine karşı farkındalıkları arttırmaya yönelik çalışmalarına devam eder...

Biz teşekkür ederiz. Hem size hem de Gezi Postası'nı okuyan, takip eden, yayan, destekleyen yoldaşlarımıza...

Bakunin'in "Devrimci'nin El Kitabı"ndan Paris Komünü ve Devlet Düşüncesi

Sam Dolgof'un derlediği Bakunin kitabını bugünlerde tekrar tekrar okumak, güncel toplumsal hareketlenmelere farklı boyutlardan bakmak, yakın geleceğe ilişkin sağlıklı öngörüler yapabilmek adına önem taşıyor. 1998'de ilk Türkçe basımı Kaos yayınları tarafından yapılan bu derlemeyi, çelik fabrikalarından demiryollarına, yaşamı mücadele dışında farklı yerlerde göçebe işçilik yaparak geçmiş anarşist yoldaş Sam Dolgof'un yapması, kitabı okumak için bir başka güzel neden.

Bu derleme, Bakunin'in anarşist döneminden hareket ederek hazırlanmış olsa da anarşizm öncesi dönemdeki yazıları da derlemeye bulunuyor. Bakunin'in arkadaşı, James Guillaume'in biyografisiyle başlayan kitap, toplamda dört bölüme oluşuyor. İlk bölüm Bakunin'in anarşizm öncesi döneminden yazılardan oluşuyor. Meşhur "Devrimci El Kitabı"nın yer aldığı ikinci bölümde federalizm, sosyalizm, anti-teolojizm üzerine makaleler de bulunuyor. Fransa-Prusya arasındaki ilişkileri ele aldığı üçüncü bölüm, bu yazının asıl üzerinde durmak istediği bölüm. Kitabın son bölümünde Bakunin'in son yıllarında yazdığı yazılar ve yoldaşlarına gönderdiği mektuplar bulunuyor.

1870 yılında Fransa ve Prusya arasındaki savaş başlayınca, Bakunin büyük bir dikkatle bu savaşı izliyordu. Fransız işçilere, Al-

man işgaline karşı mücadele etme telkinini her fırsatta yolladığı mektuplarla yapan Bakunin, 1870'te Lyon'a gelerek yoldaşlarıyla bir halk ayaklanması başlattığında, onu "Bakunin" yapan bir özelliğini gösteriyordu; devrimci hareketlerin saygı duyduğu bir isim olması, yaşamı boyunca barikattan barikata, isyandan isyana çarpışmak için dolaşmasıyla ilişkiliydi. Lyon belediye binasının ele geçirilmesiyle başlayan süreç, Bakunin'in Fransa'dan uzak kalmasına neden olmuştu.

Umutsuzluğun sadece Bakunin için değil, tüm ezilenler için hat safhada olduğu bir dönemde 1871'de Paris Komün belirdi birden. İsyan ruhu iki ay boyunca sadece Fransa'yı değil, Komün'ü duyan herkesi sarmıştı. Özyönetime dayalı komünler oluşmaya yeni başlamıştı ki Paris düştü.

Kitabın üçüncü bölümündeki Paris Komünü ve Devlet Düşüncesi isimli yazısı, Komün'ün Bakunin'e düşündürdükleri üzerinden yazılmıştır. Yazı, Bakunin'in "Kamçılı Germen İmparatorluğu ve Toplumsal Devrim" adlı çalışmasının ikinci bölümünün giriş yazısıdır.

Bakunin, Komün'ü değerlendirirken başkalarının yaptığı gibi "Komün'ün taşıdığı prestijden" yararlanmak adına değil, devletle ilgili görüşlerinin somutlandığı bir deneyim olması ve ezilenlerin yüreğinde bir umut ışığı olduğu için yazmıştı. "Paris Komünü'nü

destekliyorum, çünkü Komün herşeyden önce, bizzat devletin kendisine açıkça ve cürsurca meydan okuyarak devlet ilkesini reddetti." diye yazıyordu. Komün, devrimciliğe gerçek anlamını kazandırmıştı ona göre. Bu iki aylık deneyimin ardında bıraktığı sonuçlar, Bakunin'e göre mükemmeldi. Komün'de, içgüdüsel bir biçimde devlete yönelen bu başkaldırıyı yaratan halktı.

Parisliler, halkın kendiliğinden kesintisiz devrimi olmadan, asla toplumsal bir devrim yapılamayacağını gösteriyordu Bakunin'e. Halkın kolektif iradesi gerçekleşmişti Komün'de. Devletin yıkılışıyla beraber, özgürlüğün gerçek anlamıyla ortaya çıkması vurgusuyla Bakunin, özgürlük tanımını en yalın haliyle yapmıştı bu kitapta.

Komün'e katılan farklı toplumsal ve siyasi kesimlerin titizlikle incelenmekte oluşu ve Komün'ün Avrupa'da yaratacağı etkiye ilişkin öngörüsüyle Bakunin, sadece bu etkiyi beklemedi. Bu etkiyi yaratmaya çalıştı.

Komün'den 142 yıl sonra Taksim'de yaşananlar The Guardian yazarlarından birini Taksim direnişi ve isyanını, Paris Komünü'ne benzetmeye itmişti. Bakunin'in Komün değerlendirmesini bir de bu gözden okumak adına Bakunin kitabı güncel bir gereklilik de taşıyor.

Sinema

Sinema'nın Ötekileri Eşcinseller

Gürsat Özdamar

gozdamar@meydangazetesi.org

Yapım yılı, 2011. Zenne, eşcinsel olduğu için 15 Temmuz 2008 tarihinde vurularak öldürülen Ahmet Yıldız'ın yaşam öyküsünü anlatmaktadır.

Yeşilçam Sineması'nda kadına verilen roller üzerine bir yazıyı geçen sayımızda yayınlamıştık. Bu ay da sinemada eşcinsellik konusunu ele alalım istiyoruz.

Bazen açık açık bazen da diyaloglara yerleştirilen alt metinlerle eşcinsellik zaman zaman karşımıza çıksa da, bu filmlerin kullandıkları dil ve üslup hala sıkıntılı ve neredeyse bu konuları ele alarak iyilik yapıyormuş gibi görünüp homofobiyi ve transfobiyi yeniden üreten bir işleve de bürünüyorlar.

Örneğin, 1988 yılı yapımı 'Acılar Paylaşılmaz' filminde oğlunun eşcinsel olduğunu öğrenen baba Kadir İnanır, oğlu ile yeterince ilgilenmediği ve oğluna nasıl bir erkek olunmasını öğretmediği için oğlunun eşcinsel olduğu sonucunu izleyiciye aktarır. İzleyici de artık şunu düşünmektedir: İyi bir baba olunursa eşcinsellik oradan kalkar!

Bu filmde erkek eşcinseller gene de şanslı sayılırlar! Çünkü genelde birçok filmde erkek eşcinseller güvenilmeyen, huzursuz, rahatsız kişiler olarak sunulurlar. Tuhaf giyinen, tuhaf konuşan, tuhaf hareketleri olan kişiler olarak resmedilirler. Homofobi öylesine baskındır ki, hiç

bilindik bir sinema oyuncusu tarafından değil, hep figürasyon tarafından canlandırılmışlardır. Kötü karakterleri canlandıran Erol Taş'ın bile sokak ortasında dövüldüğü bir toplumda, eşcinsel bir karakteri canlandırmanın ne kadar sıkıntılı olduğu ortadadır.

Uzun yıllar Türk Dil Kurumu sözlüğünün eşcinselliği cinsi sapıklık olarak açıklanması düşünüldüğünde, bunun filmlerde de böyle yer bulması hiç şaşırtıcı değil. Özellikle 1980 faşist askeri darbesi günlerinde eşcinselliğin yasaklanmış olması da buna eklenince sinemanın özellikle erkek eşcinselliğe bakışının düşmanca olduğuna şüphe yok.

Kenan Evren'in Erkeklikle İmtihanı

Öyle ki, ameliyatla kadın olan Bülent Ersoy'un Beddua isimli filmde gerçek yaşadıkları konu edilmişken, darbe sonrası gene Bülent Ersoy'a ama bu kez yaptıklarından pişman oldum deditircesine, yeni çektilmiş, Yüzkarası isimli ikinci filmde Bülent Ersoy, bu 'sapık davranışı' için özür diler.

Genelde erkek eşcinselliğinin bu denli sapıklıkla eş tutulmasına rağmen kadınlar arası ilişkiler

filmlerde daha erotizm olarak ve iki kadının birlikte olması şeklindeki bir erkek fantezisi biçiminde verilir.

İki kadının aynı yatakta yatması ya da birbirlerini öpmeleri biçiminde perdeye yansıyan bu kadın eşcinselliği genellikle daha anlaşılabilir karşılanmış olsa da çok derinlemesine öykülenmemiş, kadınların bir anlık zaafı olarak da yansıtıldığı olmuştur.

İlk örneklerinden birini 1962 yapımı Ver Elini İstanbul filminde iki kadının öpüşmesi biçiminde göreceğimiz bu duruma 1963 yılında Halit Refiğ'in Haremde Dört Kadın ve Atıf Yılmaz'ın İki Gemi Yan Yana filmlerinde de rastlarız. Ver Elini İstanbul filminin senaryosu Attila İlhan'a aittir, ancak muhtemelen o da üzerine gelen erkek basıncın etkisiyle başka bir ismi, Ali Kaptanoğlu ismini kullanmıştır.

Seks filmleri olarak tabir edilen furya zamanında ise bu masumane öpüşün çok ilerisinde görüntüler çok sık perdede yer bulmuşsa da, bunların eşcinsellik örneklerinden çok metalaştırılan ve cinsel obje haline getirilen kadın ile ilgi olduğunu söylemek gerekir.

Atıf Yılmaz'la Eşcinselliğe Bakış Değişiyor

Bu furyanın bitmesiyle beraber Atıf Yılmaz, önce Müjde Ar ve Nur Sürer'in oynadıkları Dul Bir Kadın ve ardından da Lale Mansur ve Meral Oğuz'un oynadıkları Düş Gezginleri filmleri ile bu alandaki ilk gerçekçi bakışları izleyiciye sundu diyebiliriz.

Dul Bir Kadın filmde, eşinden boşanmış, güzel ve çekici bir kadın olan Suna (Müjde Ar), Gönül'ün (Deniz Türkalı) antika sattığı dükkânda Engin'le (Yılmaz Zafer) tanışır. İkisinin arasında başlayan aşk, onlara Suna'nın en iyi arkadaşı Ayla'nın da (Nur Sürer) katılarak birlikte Bodrum'a tatil gitmeleriyle farklı bir boyut kazanacaktır. Bu filmde Atıf Yılmaz, yalnızca iki kadını çırılçıplak yatağa sokmaz, aynı zamanda bu kadınlarla beraber Yılmaz Zafer'in beraber yüzdükleri sahneyi de ustaca tasarlayarak ilişkiyi üçlü bir boyuta taşıyacak kadar da cüretkar bir anlatım seçmiştir. Ancak, hem o dönemin öne çıkan Kenan Kalav ya da Faruk Peker gibi maço erkek tiplerinden oldukça farklı bir tip çizen Yılmaz Zafer seçimi, hem de Müjde Ar ve Nur Sürer'in izleyicinin verecekleri tepkiye olan cesaretleri, bu filmin bugün bile önemini korumasına neden ol-

“

Eşcinsellerin sinemada gösterilme biçimleri içler acısı. Böyle göstereceklerine hiç göstermeseler daha iyi diyesi geliyor insanın. Sinemanın homofobik olduğu düşünülürse bundan daha iyisi de zaten mümkün değil.

muştur.

Düş Gezginleri bir LGBT film festivaline gönderilen ilk Türkiyeli film özelliği taşımasına rağmen, gene de hayat kadını olan çocukluk arkadaşını kötü yoldan kurtarmak isteyen bir lezbiyen kadın hikayesinden ötürü kısmen de olsa heteroseksist bir bakışa sahip olduğu yönünde eleştirilere maruz kalmıştı. Havva alt sınıftan gelen bir hayat kadınıken, doktor olan Nilgün ona aşık olup İstanbul'a götürüyor. Ama Nilgün; Havva'ya karşı bir iyi bir kötü davranıyor. Havva'ya "Orospu" derken kendi eski erkek arkadaşıyla birlikte de oluyor. Ve film "hangimiz orospu" ya cevap bulmayla sürüyor.

Genelde erkekliği tehdit eden bir durum olarak görülmediğinden, kadın eşcinselliği örneklerine, Mustafa Altıoklar'ın ilk filmi olan Denize Hançer Düştü de iki kadının yağmur altında öpüşmesinde olduğu gibi daha sık rastlarız.

Zengin Patronların Erkek Sevgilileri

Bundan sonraki yıllarda, toplumda da daha görünür olmaya başlayan eşcinsellik, filmlerde de tek tük de olsa görünmeye başlamış, ancak zengin patronların eğlenmek için para karşılığı yattıkları erkekler olarak resmedilmişlerdir. Ya da 1989 yapımı Zirvenin Bedeli'nde Cem Özer'in, 1986 yılında Kısıvrak filminde Şemsi İnkaya'nın canlandırdığı gibi, güvenilmez, en yakın arkadaşlarını satan, komik bir kadını görünüşe sahip, fuhuşa aracılık eder bir tiplere ile izleyiciye sunulmuşlardır.

90'lı yıllarda yapılmış bir başka film ise Canan Gerede'nin Robert'in Filmi isimli filmidir. Bu film de eşcinselleri ötekileştirmekten başka bir işe yaramamıştır. Sinan Çetin'in de oynadığı filmde savaştan bıkmış usanmış bir savaş fotoğrafçısı ile Amerikan hastası kendine Gogo diyen Türk bir rockçı arasında başlayan hikaye, anlatım olarak da oyunculuk olarak da bekleneni vermez.

Gece Melek Ve Bizim Çocuklar

Yeni dönem sinemanın hep

Eşkiya filmi ile başladığı değerlendirmeleri yapılıp hep. Ama bundan tam 3 yıl önce, 1993 yılı yapımı olan Gece, Melek ve Bizim Çocuklar yalnızca eşcinselliğe bakışıyla değil tümünden öyküsü, dili, oyunculuklarıyla da hala önemini yitirmemiş filmlerden biridir. (Üstelik Eşkiya'da eşcinsel olan otel işletmecisi Selahattin, zayıf karakterli olarak resmedilmiştir.)

Atıf Yılmaz'ın yönetmenliğini yaptığı bu filmin senaryosu Yıldırım Türker'e ait. Oyuncular da Serap rolünde Derya Arbaş, Melek rolünde ise Deniz Türkalı. Ayrıca Uzay Heparı da ve hatta Candan Erçetin de filmin oyuncularından. Beyoğlu'nun hemen arka sokaklarında bugün bile anlatılması zor, hayat kadınları, eşcinseller ve travestiler, kısaca şehrin ötekileri ya da kaybedenleri üzerine etkileyici bir film.

Hayat kadını olan Serap, hi-mayesine alıp annesi yerine koyduğu yaşlı hayat kadını Melek ve sokaktan kurtardığı genç travesti arkadaşı Arif'le birlikte yaşamak-tayken, yine Beyoğlu'nun arka sokaklarında yaşayan Hakan'a aşık olur, ama Hakan'ı erkek sevgilisiyle kendi yatağında basınca ortadan kaybolur. Bu kadar kötü-lüğün içine batmalarına rağmen yaşama dair umutlarını kaybetmeyen aşıkların, küçük şeylerle mutlu olmayı başaran insanların öyküsüdür bu filmde anlatılan. Büyük oranda gerçek mekanlar da çekilen bu filmde gösterilen transların bir kısmı da gerçek ve bir bakıma kendilerini canlandırıyorlar. Üstelik polislerin gelip saldırdığı sahnede gerçekten de yaralananlar olmuş film çekimi sırasında.

Yıllar önce İtalya'yı terk edip İstanbul'da yaşamaya başlayan teyzesinin öldüğünü ve kendisine miras olarak bir hamam bıraktığını öğrenen, meslek hayatında başarılı, evlilik hayatındaysa problemlili genç mimar Francesco'nun İstanbul'a gelişi ve Mehmet adlı gençle ilişkisinin anlatıldığı Hamam filmi ise Ferzan Özpetek'in 1997 yılı yapımı bir filmidir. Francesco'nun kendini bulması amacıyla başlayan film, Anna'nın hayatını tamamen değiştirmesi, huzuru, mutluluğu ve gerçek benliğini bulmasıyla sona eriyor. Film, sünnet, kahve falı gibi bir çok folklorik özellik-

lerle bezenmiş, aynı zamanda 'Hamam'la örtüşmüş erkek cinselliğine değinmiştir.

Halk Jürisi Ödülü Lola Ve Bilidikid'e

Günümüze yakınlaştıkça sayılabilecek örnekler arasında Kutluğ Ataman'ın Lola ve Bilidikid filmi ilk akla gelendir. 1998 yapımı bu filmde eşcinsellik her yönüyle ele alınır ve bir anlamda bu topraklarda çekilen ilk eşcinsel film denebilecek kadar iddialı bir filmidir. 17 yaşındaki Berlin'de ailesiyle yaşayan Türk genci Murat, eşcinselliğini keşfeder. Ama babaları öldükten sonra aile reisi haline gelen ağabeyi Osman, bekarlığını kaybetmesi için onu bir hayat kadınına götürmek ister. Bu olay ile birlikte Murat evden kaçır ve travesti Lola ile aşığı Bili'yle tanışır.

Büyük ödül alamasa da Antalya Film Festivali'nde en iyi kadın oyuncu ödülü verilen bu filme, aynı yıl İstanbul Film Festivali'nde Halk Jürisi tarafından ödül verilmiş olması ayrıca ilginçtir. Belki de homofobi ve transfobi üzerinden atmaya sinemacıların daha istekli ve cesur bir izleyici profili ortaya çıkmıştır diyebiliriz.

Gene Kutluğ Ataman tarafından 2004 yılında çekilen İki Genç Kız filmi ise gene eşcinsellik içerse de daha sanatsal yönü ağır basan bir film sayılır. Perihan Mağden'in bir kitabından sinemaya uyarlanan bu filmde iki kadından birini canlandıran Feride Çetin'in sinemada ilk oyunculuk denemesidir. İki farklı sosyal sınıftan gelen Behiye ve Handan karakterlerinin yakınlaşması üzerine bir filmidir. Handan'ın geçimini seks işçiliği yaparak kazanan annesi Leman'ı da Hülya Avşar canlandırmıştır. Filmin müziklerini yapan Replikas filmin daha da beğenilmesinde etken olmuştur.

Travestilerin ve transların filmlerdeki temsilleri ise erkek ve kadın eşcinselliğinin verilmesinden kat be kat sorunludur. Bir kere, bir erkek oyuncunun bile kadın kılığıyla görünmesi "tuhaf" bir şeydir. Ancak erkek kahraman sevgilisini kurtarmak için kılık değiştirirse iş değişir! Ama bu kez de abartılı makyajla, abartılı mimiklerle bu durum daha baş-

tan komik hale getirilerek küçümsenir.

İlginçtir, eşcinsel temalı filmler yakın zamanlarda görünmesine karşın 1923 yapımı Muhsin Ertuğrul'un yönettiği Leblebici Horhor filminde başkarakter olan Leblebici Horhor, sevgilisini kurtarmak için cinsiyet değiştirir.

'Bizi tamamen ötekileştiren, transları çirkin gösteren bir film olsaydı belki Kültür Bakanlığı yardım ederdi.'

Yakın zamanda, 2010 yılında çekilen Teslimiyet filmi ise, yönetmenliğini Emre Yalçın'ın yaptığı, başrollerinde 4 travestinin rol aldığı bir grup travestinin hayatla mücadelesinden yola çıkarak travestilerin yaşamlarını anlatan filmidir. Filmde 3 travestiyle aynı evde yaşayan ve onlar gibi fuhuş ile para kazanan travesti Sanem'in ev içerisinde yaşadığı olayların ardından bir hayalle kurtuluş olarak mahallelerinde komşuları olan Gökhan'a sığınışı ve bunun anlamsız olduğunu anlamasının ardından tekrar eski hayatına dönüşü konu edindir. Film homofobik, toplumun LGBTT'li bireylere bakış açısını ve Türkiye'de LGBT haklarının özetele anlatımına dayanan duygusal bir anlatıma sahiptir. Filmde Hayat karakterini canlandıran Seyhan Arman film için; "Bizi tamamen ötekileştiren, transları çirkin gösteren bir film olsaydı belki Kültür Bakanlığı yardım ederdi. Filmi çok küçük bir bütçeyle çekmek durumunda kaldık." demiştir. Elbette, bu konunun kadınlık rolleri üzerine olan yazı kadar kolay bir yazı olmayacağını baştan söylemek gerekirdi. Çünkü bu konuları ele alan filmlerin sayısı her geçen yıl artsa da günümüzde eşcinsellik konusu hala bir tabu. Yalnızca filmlerde değil gerçek yaşamda da eşcinsel bireyler, hele hele de translar ya da travestiler, sürekli bir şiddete maruz kaldıklarından, bu yaşananların sinemaya gerçekçi olarak aktarılmasının biraz daha zaman alacağı ortada.

Bu zamanı yakınlaştırmadaki asıl rol ise toplumsal cinsiyet mücadelelerinin.

Müzik

Konserler iptal edildi ama biz yeni şarkılara kavuştuk:

Müzik Sokakta

Merve Arkun

mervearkun@meydangazetesi.org

Gezi Parkı'na ve Taksim Meydanı'na kurulan barikatlar yalnızca trafiği değil önceden programlanmış bir çok konser ve etkinlikleri de kilitledi, birçok iptale yol açtı.

İptal gerekçeleri arasında "ülkenin son günlerde yaşanan hassas olaylar" sayılarak açıkça Gezi olayları zikredilmemiş olsa da, bu etkinliklerin içeriklerine ve düzenleyen organizatörlere baktığımızda, kimi zaman bu iptalin eylemleri desteklemek amaçlı olduğunu gördük. Ağaçların kesilmesine karşı dozerlere ve saldırgan tutumuyla bu usulsüz yıkım projelerini uygulatma heveslisi polisin TOMAlarına karşı barikatları kuranların öfkelerini, çok geçmeden bankalara ve şirketlere de yöneltmesi, bazı konserlerin, düzenleyicileri arasında büyük sermaye gruplarının olması sebebiyle, Gezi Parkı direnişçilerinin saldırılarına hedef olmaktan korktukları için iptal edildiği ortaya çıktı.

Onca konser iptaline rağmen, şehir müziksiz kalmadı elbette. Zaman zaman Gezi Parkı içinde ya da çevresinde yapılan etkinliklerde müzisyenler kendi ezgilerini direnişçilerle buluşturdu. Ama asıl olarak, bu süreçte yeni

bestelerin kolektif bir biçimde ortaya çıkarak herkes tarafından söylenir olması durumu oldukça dikkat çekiciydi. Bu müzikler, direnişçilerin biber gazıyla ve tazyikli suyla boğuşurken de dillerden düşmemesiyle, daha şimdiden unutulmazlar arasına girdi.

Çarşı taraftar grubunun geçtiğimiz 1 Mayıs'ta gene polis copu ve gazına karşı kullandığı "Sık Bakalım" diye başlayan sloganbestenin, Gezi Direnişi sürecinde artık daha geniş kimselerce kullanılıyor olduğuna tanık olduk. Sözlerinde yer alan "delikanlı kim bakalım" sözü, cinsiyetçi olmakla eleştirilse de çoluk çocuk herkesin diline düşmesinden ve TOMAlarla karşı karşıya kalındığında topluca söylendiğinde kalabalıklara moral vermesi bakımından, bu eleştiri üzerinde tam da durulmadı sanki.

Çapulcu musun vay vay, eylemci misin vay vay

Dilimize düşen bu bestenin ardından, bu kez müzik alanında deneyimli bir ekip tarafından oluşturulmuş bir şarkıyla tanıştık: "Biber Gazı Bala Benziyor". Boğaziçi Caz Korosu tarafından ilk olarak Gezi Parkı içerisinde seslendirilen bu parça, sosyal

medyanın kullanımı ile daha da yaygınlaştı ve daha şimdiden Eurovision'a katılmaya aday olarak gösterildi bile.

Elbette, şimdi şaka bu. Ama, asıl sorun da bu değil miydi? "Bir şeyler yapıyorsunuz ama bize danışmıyorsunuz?" denmiyor muydu devlet yöneticilerine. Eurovision parçasını da bize danışmadıkları gibi, Gezi Parkı'na Topçu Kışlası Projesini de danışmamışlar mıydı?

Boğaziçi Caz Korosu'nun bir diğer parçası da oldukça sevildi: "Çapulcular oldu mu, meydanlara doldu mu? Gündediğin TOMA'lar, Beşiktaş'a vardı mı?"

Karadeniz rock müziği ile tanıyan Marsis grubu da, yaşananlara dinleyici kalamadı ve "Oy Oy Recebum" isimli bir uyarılama parça ile dinleyicilerine hitap etti.

Benzer biçimde Duman grubu da Eyvallah isimli bir parçayla direnişe destek verdi.

Kardeş Türküler ise Tayyip Erdoğan'ın Gezi Direnişi'ne destek verenleri küçümsemek için kullandığı "Tencere tava hep aynı hava" sözü ile başlayan bir parça hazırladı: Tencere Havası.

Elbette, daha pek çok müzikiçi, yeni besteler yaparak ya da var olan bir şarkıyı ya da türküyü uyarlayarak, yeniden söyleyerek, Gezi Direnişi'ne verdikleri destekleri belirttiler. Ama herkes aynı değil elbette. Hrant Dink'i vuranlar hakkında da övgü dolu sözlerle dolu bir parça hazırlayan İsmail Türüt, bu kez de boş durmadı. "Ankara'da festival, Taksim'de Gezi var. Bu soysuzların var ya, her tarafta bezi var" sözleriyle eylemcilere hakaretler etmiş olsa da, istediği etkiyi yakalayamadı.

Müzik Sokakta

İsmail Türüt gibi saray soytarı tarih boyunca hep oldu elbette. Ama halktan yana müzik de her daim var olmaya devam etti. Bugün, halkın isyanı, yalnızca Topçu Kışlası'nın yapımını değil, kentin en önemli meydanının işleyişini de durdurdu. Bankaların ve şirketlerin de bugüne dek bir anlamda para aklamak, bir anlamda da kapitalist kültürü yaygınlaştırmak için kullandıkları konserler de durduruldu. Elbette müzikten vazgeçiyor değiliz. Ama bundan sonra kendi müziğimizi söylüyoruz. Ve kendi mekânımızda: Sokakta.

İsyanın Kara Bayrağı'nın kökleri derindedir, sökölmesi zordur

Gaza Limon, Kola'ya Limonata

***Sık bakalım sık bakalım, Limonları sık bakalım
Cola'yı bırak Pepsi'yi Bırak, Limonata iç bakalım***

Çaya çorbaya limon, hasta-ya ilaç limon, vitamin deposu limon, biber gazına limon... Geçmiş öğretilerin bir bir yıkıldığı şu günlerde, limonu biber gazıyla hatırlar olduk hepimiz. Polisin siktığı gazın etkisini azaltmakta en etkin çözümlerden olan limonu, son iki aydır bir meyve olmasından çok bir "eylem materyali" daha da sahiplendik. Pers İmparatorluğu'nun sınırlarını aşip Arap Dünyası'na, oradan Akdeniz'e uzanan limon tarihi boyunca hiç olmadığı kadar popüler günler yaşarken, yaz günlerinin sıcaklığında başka bir özelliğini de hatırlatıyor bizlere.

Birçok şekilde sofralarımıza giren bu meyve, Ortaçağ'ın Yahudi mutfağıyla birlikte, yaz sofralarında vazgeçilmez bir yer edindi. Yaz sıcaklığında, gün ortasında, içtiğiniz anda sizi ferahlatacak bir bardak limonata. Sıcak yaz günlerinin vazgeçilmez içeceklerinden.

Ambalajlı şişelerin de, soğutulduğu buzdolabı raflarında satışa hazır meyve suları, gazozlar, kolalar bir tarafta beklerken, el yapımı limonatanın tadını bilen bir içti mi unutmaz. Ne yazık ki her içecek gibi o da paketlenir ve büyük fabrikaların üretim bantlarında, yerini alır hala geldi. Yılın 12 ayı yeşil kalan limon ağacı dayanıklılığıyla bilinir. Bir o kadar da hassas olan limon ağaçlarının hasatı, onları hasat eden maharetli ellerle bezenir. Dalları kırılmadan, dal uçları kesilmeden, bükülerek toplanan limonlar, hasat edildiği kış aylarından ilkbaharın sonuna, hatta yaz aylarına kadar soğuk yerlerde saklanır. Saklandıkça daha da lezzetlenir yediveren. Yazın en sıcak günlerinde ise depolardan çıkan limonlar, eşsiz bir lezzete dönüşür sofralarda.

Hazırlandıktan sonra içmesi çok kısa sürse de, yapımı o kadar kısa değil limonatanın. İçime ha-

zır sunulan paketlenmiş içeceklerle karşı, el emeğiyle üretilen bu nefis içeceğin yapımı da en az içmesi kadar keyiflidir.

Bazen bir pastanede, bazen yolda geçerken görülen bir büfede, bazen düşün pastalarının yanında içilen limonatanın yapımına değen her el, lezzet katar. Tek tek yıkanan limonlar, kabukları soyulmadan dilimlenir ince ince. Dilimlenmiş limonlar büyükçe bir kaba konulup şekerlendikten sonra bekletilir. Bekledikçe suyunu salan limon, lezzetini de salar. Ardından başlar bir çalışma. Şekerlenmiş limon bir taraftan yoğrulurken, bir taraftan su eklenir yavaş yavaş. Limonu yoğuran eller, aylarca beklemiş bir hasatın biriktirdiklerini katar limonataya. Her yoğuruşta biraz daha kıvamlaşır. Suyuyla, şekeriyle iyice harmanlanan limonu süzüp, posasından arındırdığınızda, geriye sadece biraz soğumasını beklemek kalır.

Bilinen en basit tarifiyle, yani su, şeker ve limondan ibaret bir tarifile, sofralarımıza gelen limonata şu günlerde mahalle arası pastanelerden, büfelere, kafelere kadar birçok yerde farklı biçimlerde içime sunuluyor. Bazen "usta aşçılar tarafından modernize edilse de" bu lezzet, her birimizin damağında aynı tadı bırakıyor.

Bu el emeği soğuk lezzet, bir mevsimin de izlerini taşıyan limonla geliyor sofralara. Artık her şeyin satın alınabildiği, tüketilebildiği bugünlerde sunulan "hazır" içeceklerle karşı belki de en güzel karşı çıkışlardan biri oluyor. Biraz uğraşı olsa da, bugüne kadar hazır alıştıranların "ürettiğini tüketmenin" hazzını sağlıyor limonata. KOLA'ya kaçmak istemeyenlerin, kendi ellerinden gelecek eşsiz bir lezzet oluyor.